

कान्तिपुर 'कोसेली' मा प्रकाशित साहित्यिक
रचनाहरूको विवरणात्मक अध्ययन
(२०५०-२०६०)

त्रिभुवन विश्वविद्यालय, मानविकी तथा सामाजिकशास्त्र सङ्काय
अन्तर्गत नेपाली केन्द्रीय विभागको स्नातकोत्तर
तह द्वितीय वर्षको दसौँ पत्रको
परिपूर्तिका लागि प्रस्तुत
शोधपत्र

सीता रिजाल

परीक्षा क्रमाङ्क : २८३९८४

त्रि.वि. दर्ता नं. : ६-१-२१६-५४-२००२

त्रिभुवन विश्वविद्यालय

नेपाली केन्द्रीय विभाग

कीर्तिपुर, काठमाडौँ

२०७०

शोधनिर्देशक
डा. लक्ष्मणप्रसाद गौतम
सहप्राध्यापक

कान्तिपुर 'कोसेली' मा प्रकाशित साहित्यिक
रचनाहरूको विवरणात्मक अध्ययन
(२०५०-२०६०)

त्रिभुवन विश्वविद्यालय, मानविकी तथा सामाजिकशास्त्र सङ्काय
अन्तर्गत नेपाली केन्द्रीय विभागको स्नातकोत्तर
तह द्वितीय वर्षको दसौँ पत्रको
परिपूर्तिका लागि प्रस्तुत
शोधपत्र

सीता रिजाल

परीक्षा क्रमाङ्क : २८३९८४

त्रि.वि. दर्ता नं. : ६-१-२१६-५४-२००२

शैक्षिक सत्र : २०६४-२०६६

त्रिभुवन विश्वविद्यालय

नेपाली केन्द्रीय विभाग

कीर्तिपुर, काठमाडौँ

२०७०

त्रिभुवन विश्वविद्यालय
मानविकी तथा सामाजिकशास्त्र सङ्काय
नेपाली केन्द्रीय विभाग
कीर्तिपुर

शोधनिर्देशकको मन्तव्य

त्रिभुवन विश्वविद्यालय मानविकी तथा सामाजिकशास्त्र सङ्कायअन्तर्गत नेपाली केन्द्रीय विभाग, स्नातकोत्तर तह द्वितीय वर्षका छात्रा सीता रिजालले कान्तिपुर 'कोसेली' मा प्रकाशित साहित्यिक रचनाहरूको विवरणात्मक अध्ययन (२०५०-२०६०) शीर्षकको प्रस्तुत शोधपत्र मेरा निर्देशनमा तयार पार्नुभएको हो । निकै मेहनतका साथ पूरा गरिएको यस शोधकार्यबाट म सन्तुष्ट छु । यसको आवश्यक मूल्याङ्कनका लागि विभागसमक्ष सिफारिस गर्दछु ।

मिति : २०७०।११।२६

.....

डा. लक्ष्मणप्रसाद गौतम
सहप्राध्यापक
नेपाली केन्द्रीय विभाग
त्रि.वि., कीर्तिपुर

त्रिभुवन विश्वविद्यालय
मानविकी तथा सामाजिकशास्त्र सङ्काय
नेपाली केन्द्रीय विभाग
कीर्तिपुर

स्वीकृति पत्र

त्रिभुवन विश्वविद्यालय, मानविकी तथा सामाजिकशास्त्र सङ्कायअन्तर्गत नेपाली केन्द्रीय विभागका छात्रा सीता रिजालले त्रि.वि., स्नातकोत्तर तह, दोस्रो वर्षको दसौँ पत्रको आवश्यकता परिपूर्तिको लागि तयार पार्नु भएको कान्तिपुर 'कोसेली' मा प्रकाशित साहित्यिक रचनाहरूको विवरणात्मक अध्ययन (२०५०-२०६०) शीर्षक शोधपत्र मूल्याङ्कन समितिद्वारा आवश्यक मूल्याङ्कन गरी स्वीकृत गरिएको छ ।

शोधपत्र मूल्याङ्कन समिति	हस्ताक्षर
१. प्रा.डा. जीवेन्द्रदेव गिरी नि. विभागीय प्रमुख
२. सह-प्रा.डा. लक्ष्मणप्रसाद गौतम शोधनिर्देशक
३. गीता त्रिपाठी बाह्य परीक्षक

मिति : २०७०।१।२६

कृतज्ञताज्ञापन

प्रस्तुत शोधपत्र त्रिभुवन विश्वविद्यालय, मानविकी तथा सामाजिक शास्त्र सङ्कायतर्फ नेपाली विषयअन्तर्गत स्नातकोत्तर तह द्वितीय वर्षको दसौँ पत्रको प्रयोजनका लागि तयार पारिएको हो । यो शोधपत्र तयार पार्ने क्रममा अपनत्व, आफ्नो अमूल्य समय र उचित निर्देशन प्रदान गर्नुहुने शोधनिर्देशक श्रद्धेय गुरु डा. लक्ष्मणप्रसाद गौतमज्यूप्रति हार्दिक कृतज्ञता ज्ञापन गर्दछु ।

कान्तिपुर 'कोसेली' मा प्रकाशित साहित्यिक रचनाहरूको विवरणात्मक अध्ययन (२०५०-२०६०) शीर्षक शोधपत्र तयार पार्ने स्वीकार गरी लेखन अवसर प्रदान गर्नुहुने नेपाली शिक्षण विभागका विभागीय प्रमुख तथा विभागप्रति हार्दिक कृतज्ञ छु । शोधपत्र तयार पार्ने क्रममा उचित सल्लाह र सुझाव दिने मेरा सहपाठी साथीहरूप्रति पनि म आभारी छु ।

शोधसामग्री सङ्कलन गर्न सहयोग पुर्याउने त्रि.वि. केन्द्रीय पुस्तकालय, कान्तिपुर पुस्तकालय आदिप्रति आभार व्यक्त गर्दछु । त्यस्तै यसै सिलसिलामा अध्ययन तथा उद्धरण गरेका विभिन्न सामग्रीहरूको लागि सम्बन्धित सबै विद्वान् लेखक र अनुसन्धानकर्ताप्रति पनि आभार प्रकट गर्दछु ।

मेरो अध्ययनको यो समयसम्म निरन्तर रूपमा प्रेरणा, सहयोग, मार्गदर्शन, हौसला प्रदान गर्नुहुने आदरणीय बुवा श्री अशोकप्रसाद रिजाल तथा आफ्नो घरपरिवारप्रति म सदा ऋणी छु र हार्दिक धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु ।

यस शोधपत्रलाई मूर्त रूप दिन अविरल रूपमा कुनै भिक्तो नमानिकन तन, मन र धनले हौसला दिँदै अनन्य सहयोग पुर्याउने मेरा श्रीमान् श्री प्रेमप्रसाद गेलालप्रति म धेरैधेरै धन्यवाद दिँदै उहाँप्रति हार्दिक कृतज्ञ छु । उहाँको प्रेरणा, हौसला र सुझावबाट मात्र मैले यो शोधपत्र तयार पार्न सफल भएकी छु ।

यो शोधपत्र पाण्डुलिपि शुद्ध रूपमा अत्यन्तै छिटो समयमा कम्प्युटर सेटिङ्ग गरी अमूल्य सहयोग पुर्याउने कीर्तिपुर स्थित एकेडेमिक कम्प्युटर लिङ्गलाई पनि धन्यवाद दिन चाहन्छु ।

मिति : २०७०।११।२४

.....
सीता रिजाल
समूह २०६४-०६६

विषयसूची

सिफारिस पत्र

स्वीकृति पत्र

कृतज्ञताज्ञापन

विषयसूची

परिच्छेद एक

शोधपरिचय

१.१	विषय प्रवेश	१
१.२	समस्याकथन	१
१.३	शोधकार्यको उद्देश्य	२
१.४	पूर्वकार्यको समीक्षा	२
१.५	अध्ययनको औचित्य	३
१.६	शोधकार्यको सीमाङ्कन	३
१.७	सामग्री सङ्कलन र शोधविधि	४
१.८	शोधपत्रको रूपरेखा	४

परिच्छेद दुई

नेपाली साहित्यिक पत्रपत्रिकाको इतिहास

२.१	विषय प्रवेश	५
२.२	पृष्ठभूमि	५
२.३	गोरखापत्रको प्रकाशन र नेपालबाहिर र भित्रका पत्रपत्रिका	८
२.४	वि.सं. २००७ देखि २०१७ सम्मका प्रमुख साहित्यिक पत्रिका	१०
२.५	२०१७ सालदेखि कान्तिपुर 'कोसेली' (शनिवारीय परिशिष्टाङ्क) प्रकाशनसम्मका साहित्यिक पत्रपत्रिकाहरू	१२

परिच्छेद तीन

कान्तिपुर 'कोसेली' मा प्रकाशित सामग्रीहरूको कालक्रमिक विवरण

३.१	कोसेलीमा प्रकाशित कविताहरूको विवरणात्मक अध्ययन	१८
३.१.१	विषयवस्तु	१८
३.१.२	विवरण	२०
३.१.३	भाषाशैली	६६
३.१.४	निष्कर्ष	६६
३.२	कोसेलीमा प्रकाशित कथाहरूको विवरणात्मक अध्ययन	६७
३.२.१	विषयवस्तु	६७
३.२.३	विवरण	६९
३.२.३	भाषाशैली	९६
३.२.४	निष्कर्ष	९७
३.३	कोसेलीमा प्रकाशित उपन्यासहरूको विवरणात्मक अध्ययन	९७
३.३.१	विषयवस्तु	९८
३.३.२	विवरण	९८
३.३.३	भाषाशैली	१०१
३.३.४	निष्कर्ष	१०१
३.४	कोसेलीमा प्रकाशित निबन्धहरूको विवरणात्मक अध्ययन	१०२
३.४.१	विषयवस्तु	१०२
३.४.२	विवरण	१०३
३.४.३	भाषाशैली	१०८
३.४.४	निष्कर्ष	१०९
३.५	कोसेलीमा प्रकाशित नाटकहरूको विवरणात्मक अध्ययन	१०९
३.५.१	विषयवस्तु	१०९
३.५.२	विवरण	११०
३.५.३	भाषाशैली	११०
३.५.४	निष्कर्ष	११०

३.६	कोसेलीमा प्रकाशित समालोचनाहरूको विवरणात्मक अध्ययन	१११
३.६.१	विषयवस्तु	१११
३.६.२	विवरण	११२
३.६.३	निष्कर्ष	११६

	परिच्छेद चार	
	उपसंहार र निष्कर्ष	११७

सन्दर्भसामग्री

परिच्छेद एक

शोधपरिचय

१.१ विषय प्रवेश

साहित्यको विकासमा पत्रपत्रिकाको योगदान महत्त्वपूर्ण हुन्छ । यसैक्रममा सुधासागर पत्रिकादेखि वर्तमानमा प्रकाशित भएका पत्रिकाहरूले नेपाली साहित्यको विकासमा महत्त्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गरेका छन् । यस सन्दर्भमा २०४९ सालदेखि प्रकाशित कान्तिपुर पत्रिकाले पनि दुई दशकको यात्रा पूरा गरेको छ । यो समाचारप्रधान पत्रिका भए पनि यसको शनिवारीय परिशिष्टाङ्क कोसेली मूलतः साहित्यिक प्रकाशनका रूपमा रहेको छ र त्यसको योगदान महत्त्वपूर्ण छ । २०५०-२०६० सम्मको दश वर्षको अवधिमा यसमा प्रकाशित रचनाहरूले पनि नेपाली साहित्यको विकासमा महत्त्वपूर्ण योगदान दिएका छन् ।

१.२ समस्याकथन

साहित्य समाजको ऐना हो । त्यही समाजको दर्पणलाई सर्वसाधारण र सबै जनमानससम्म पुऱ्याउने महत्त्वपूर्ण कार्य पत्र-पत्रिकाले गरेको हुन्छ । पत्र-पत्रिकामा प्रकाशित विभिन्न लेखरचनाहरू साहित्यिक उन्नतिका सूचक र मापदण्ड हुन् । नेपाली भाषा साहित्यमा युवा कवि मोतीराम भट्टबाट पत्रपत्रिका सुरुवात भएको हो । यसपछि विभिन्न समयमा विभिन्न पत्र-पत्रिकाले साहित्यिक उन्नतिका लागि विशेष पहल गरेका छन् । त्यसै सन्दर्भमा २०५०।०१।१२ देखि प्रकाशनमा आउन थालेको कान्तिपुर पत्रिकाको कोसेली परिशिष्टाङ्कले नेपाली साहित्यका क्षेत्रमा महत्त्वपूर्ण योगदान दिएको छ । त्यसैले यसको प्रकाशनको मूल उद्देश्य के थियो र यसले नेपाली साहित्यमा कस्तो योगदान पुऱ्याएको छ ? भन्ने जस्ता प्रश्नहरूको समुचित र तथ्यपरक समाधान खोज्ने तर्फ यो शोधपत्र केन्द्रित रहेको छ । यसका निम्ति विभिन्न समस्याहरूलाई मूलरूपमा उठाइएको छ :

- १- कान्तिपुरको शनिवारीय परिशिष्टाङ्क कोसेलीमा के कस्ता साहित्यिक रचनाहरू प्रकाशित भएका छन् ?
- २- कान्तिपुर कोसेलीमा प्रकाशित विधागत रचनाहरूको स्थिति कस्तो छ ?

-३- नेपाली साहित्यमा कोसेली को के-कस्तो योगदान छ ?

१.३ शोधकार्यको उद्देश्य

यस शोधपत्रमा कान्तिपुर कोसेलीमा प्रकाशित साहित्यिक रचनाहरूको विवरण प्रस्तुत गरी विश्लेषण गरिएको छ । यसका मूल उद्देश्यहरू निम्नानुसार रहेको छ :

- १- कान्तिपुरको शनिवारीय परिशिष्टाङ्क कोसेलीमा प्रकाशित साहित्यिक रचनाहरूको विवरण प्रस्तुत गर्नु,
- २- कान्तिपुर कोसेलीमा प्रकाशित विधागत रचनाहरूको स्थिति प्रस्तुत गर्नु,
- ३- नेपाली साहित्यमा कोसेलीको योगदान चर्चा गर्नु ।

१.४ पूर्वकार्यको समीक्षा

कान्तिपुर कोसेली पत्रिकाको अध्ययन अनुसन्धान विभिन्न विद्वान्हरूबाट भएको पाइन्छ । यस पत्रिकाले साहित्यको विकासमा कस्तो योगदान पुऱ्यायो र यसमा के-कस्ता साहित्यिक रचनाहरू प्रकाशित भए, सोको अध्ययन यस भन्दा पहिले नै भइसकेको भए पनि ती अध्ययनहरू कोसेलीमा प्रकाशित भएका सम्पूर्ण साहित्यका विधामा नभई कथा र कवितामा मात्र भएका पाइन्छन् । यस अध्ययनमा भने कोसेलीमा प्रकाशित भएका सम्पूर्ण साहित्यिक विधामा भएको छ । यसरी वि.सं. २०५०/०९/१२ देखि प्रकाशन यात्रा शुभारम्भ गरी हालसम्म निरन्तर साप्ताहिक रूपमा प्रकाशन हुने पत्रिका कान्तिपुर कोसेली पत्रिकाका बारेमा समय-समयमा विभिन्न अध्येता एवम् अनुसन्धानकर्ताबाट अध्ययन अनुसन्धान हुँदै आएको पाइन्छ । तिनै कार्यहरूको कालक्रमिक विवरण र टिप्पणीहरूलाई निम्नरूपमा प्रस्तुत गरिएको छ :

माया घिमिरे (२०५६, शोधपत्र) ले “आधुनिक नेपाली कविता साहित्यमा कान्तिपुर कोसेली पत्रिकाको योगदान” नामक शोधपत्रमा कोसेलीको योगदानको चर्चा गर्दै कविता साहित्यिक विधामात्र अध्ययन गरेकी छिन् । यो उनको अध्ययन एकाङ्की किसिमको रहेको छ ।

भोलानाथ भण्डारी (२०६०, शोधपत्र) ले आफ्नो शोधपत्र “आधुनिक नेपाली कथामा कान्तिपुर कोसेलीको योगदान” मा पत्रपत्रिकाको ऐतिहासिक चर्चा गर्दै कोसेलीमा प्रकाशित

कथाहरूको योगदान र विश्लेषण गरेका छन् । यो अध्ययन पनि उनको एकाङ्की विधामा निहित रहेकोले सम्पूर्ण क्षेत्रमा अध्ययन हुन सकेको छैन ।

१.५ अध्ययनको औचित्य

नेपाली पत्रकारिताको क्षेत्रमा कान्तिपुर पत्रिकाको महत्त्वपूर्ण योगदान रहेजस्तै त्यसकै सहप्रकाशन कोसेली शनिवारीय परिशिष्टाङ्कले महत्त्वपूर्ण भूमिका खेलेको छ । नेपाली साहित्यका क्षेत्रमा कोसेलीको उल्लेखनीय योगदान रहेको छ । ज्ञानविज्ञान, भाषा, साहित्य र कला संस्कृति आदिका क्षेत्रमा रोचक र मनोरञ्जनपूर्ण सामग्री पाठकको रुचिअनुसार प्रदान गर्न सक्नु शनिवारीय अङ्कको फराकिलोपन मान्न सकिन्छ । तर सबैको प्रिय पत्रिकाको खोजी र संरक्षणका अभावमा हराएर, च्यातिएर र नासिएर जाने स्थितिमा छन् । २०५०।०१।१२ देखि सुरु भएको कोसेली पत्रिकाभित्रका साहित्यिक रचनाहरूलाई संरक्षण गर्न र त्यसको ऐतिहासिकतालाई नासिएर जान नदिन उपर्युल्लिखित सन्दर्भ लगायत अन्य सामग्रीहरूको पनि प्रयोग गरिएको छ । प्रस्तुत शोधपत्र यहाँ भन्दा पछिका अध्येताहरूका लागि र यससँग चासो राख्ने सम्पूर्ण पाठक एवम् अनुसन्धानकर्ताहरूका लागि यो शोधपत्र सैद्धान्तिक एवम् व्यावहारिक रूपमा निश्चय नै औचित्यपूर्ण रहने छ ।

१.६ शोधकार्यको सीमाङ्कन

डेढ दशकदेखि नेपाल र नेपालीको कला, संस्कृति, भाषा साहित्य आदिका सेवामा समर्पित कान्तिपुरको शनिवारीय कोसेली परिशिष्टाङ्कको उल्लेखनीय योगदान रहेको छ । यस पत्रिकाको २०५०।०१।१२ देखि २०६० सालभित्र दश वर्षे अवधिमा प्रकाशित सामग्रीहरूको विवरण प्रस्तुत गरी विश्लेषण गरिएको छ ।

१.७ सामग्री सङ्कलन र शोधविधि

प्रस्तुत शोधपत्र तयार पार्नका लागि पुस्तकालयीय अध्ययन पद्धतिलाई मूल रूपमा अपनाइको छ । यसका साथै ऐतिहासिक वर्णनात्मक पद्धतिलाई पनि लिइएको छ । विभिन्न पुस्तकालयमा रहेका पुस्तक, पत्रपत्रिकाहरूबाट सामग्री सङ्कलन गरिएको छ । मूलतः यस अध्ययनका लागि वर्णनात्मक विधि अवलम्बन गरिएको छ ।

१.८ शोधपत्रको रूपरेखा

यस प्रस्तुत गरिने शोधपत्रलाई सुव्यवस्थित र सङ्गठित बनाउनका लागि निम्नानुसार परिच्छेदमा विभाजन गरिएको छ :

परिच्छेद एक : शोधपरिचय

परिच्छेद दुई : नेपाली साहित्यिक पत्रकारिताको इतिहास

परिच्छेद तीन : कान्तिपुर कोसेलीमा प्रकाशित सामग्रीहरूको कालक्रमि विवरण

परिच्छेद चार : उपसंहार

परिच्छेद दुई

नेपाली साहित्यिक पत्रपत्रिकाको इतिहास

२.१ विषय प्रवेश

यस परिच्छेदमा नेपाली पत्रपत्रिकाको प्रारम्भ र त्यसको ऐतिहासिक विकास प्रक्रियालाई प्रस्तुत गर्दै पत्रपत्रिकाको विकास परम्परामा कान्तिपुर पत्रिकाको प्रकाशन शृङ्खला जोडिएको छ । यस समयमा स्वदेश र प्रवासबाट प्रकाशित हुने गरेका समग्र पत्रपत्रिकालाई समेट्ने प्रयास गर्दागर्दै पनि विविध असुविधाका कारण कैयौं पत्रपत्रिकाहरू छुट्न गएका छन् । पत्रपत्रिकाको प्रकाशनलाई ऐतिहासिक विकास परम्परामा उल्लेख गर्नु प्रस्तुत शोधकार्यको मूल लक्ष्य नभई कान्तिपुर कोसेली पत्रिकामा प्रकाशित साहित्यिक रचनाको विवरण अर्थात् अध्ययन विषय रहे तापनि सम्बद्ध सन्दर्भ मात्र भएकाले प्रतिपाद्य विषयलाई केन्द्रबिन्दु बनाएर उपर्युक्त परम्परा र कान्तिपुरको प्रकाशनलाई समेटिएको छ । यसै क्रममा कान्तिपुरको नामकरण, प्रकाशन, प्रयोजन आदि व्यवस्था सम्बन्धी तथ्यलाई समेत उल्लेख गरिएको छ ।

२.२ पृष्ठभूमि

पत्रपत्रिकाको इतिहास राष्ट्रको इतिहासकै एउटा अभिन्न पक्ष भएको हुनाले राष्ट्रिय इतिहासका सम्बन्धमा “हामी इतिहास पीडित छौं” भन्ने कुरा जति साँचो छ केही मात्रामा हाम्रो पत्रपत्रिका इतिहासका विभिन्न तथ्यका सम्बन्धमा पनि यो कुरा लागू हुन्छ । पत्रपत्रिकाले राष्ट्रको इतिहास बोकेको हुन्छ । त्यस्तै यसले भाषा साहित्यको विकासमा पनि अतुलनीय योगदान पुऱ्याएकै हुन्छ । भाषा साहित्य भनेको राष्ट्रको गहना हो । जुन देशको भाषा साहित्य विकसित भएको हुन्छ त्यस देशको समाज र संस्कृति पनि विकसित र सभ्य भएको मानिन्छ । भाषाका माध्यमबाट मनमा उर्लिएका भावनाहरूलाई सुन्दर रूपमा अभिव्यक्त गरिएको मानवीय अनुभूति नै साहित्य हो र यसलाई पाठकसामु पुऱ्याउने विभिन्न माध्यममध्ये पत्रपत्रिका एउटा प्रभावशाली र सुगम माध्यम हो । पाठक र स्रष्टाका बीचमा पत्रपत्रिकाले सुमधुर सम्बन्ध कायम गरिराख्न महत्त्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गरिरहेको हुन्छ । नेपाली साहित्यको जगेर्ना, स्रष्टालाई अभ्र राम्रा-राम्रा प्रभावशाली रचनाहरूलाई प्रोत्साहन र साहित्यको समुन्नतिमा पत्रपत्रिकाको भूमिका अत्यन्त महत्त्वपूर्ण छ । पत्रपत्रिकाका माध्यमबाट जुनसुकै देशको पनि सभ्यता, संस्कृति, परम्परा, रहनसहन, राजनीतिक वातावरण आदि सम्पूर्ण जानकारी पाउन सकिन्छ । साहित्यमा सम्पूर्ण समाजको संस्कृति, सभ्यता आदि अभिव्यक्त

हुन्छन् त्यसैले साहित्यलाई समाजको दर्पण पनि भन्ने गरिन्छ । आजको जस्तो अत्यधिक आधुनिकीकरणतर्फ उन्मुख भएको, छोटो र छरितो सूचना तत्काल पाउन सकिने प्रविधिको सुविधा पाउन थालिएको युगमा साहित्यलाई विकासको गतितर्फ विचलित हुन नदिई निरन्तर साथ दिन पत्रपत्रिकाले अत्यन्त गहकिलो भूमिका खेल्ने अवसर पाएका छन् ।

नेपाली साहित्यको प्राथमिककाल प्रकाशनको मौकाबाट वञ्चित रहन पुग्यो । त्यसपछि माध्यमिककालमा आएर पत्रकारिताको विकास बिना नेपाली भाषा साहित्यको विकास हुन सक्दैन र नेपाली जनमानसमा पनि चेतनाको विकास हुन सक्दैन भन्नेतर्फ माध्यमिक कालीन कवि साहित्यकारहरू सचेत थिए । पत्रपत्रिकाको प्रकाशन नभएको समयमा साहित्यकारहरूका सिर्जना जनमानससामु पुग्न असम्भव थियो । जनताप्रति अनुत्तरदायी जहानियाँ राणा शासनको समयमा नेपाली पत्रकारिता मौलाउन सकेन । जहाँ छापाखानाको सुविधा प्राप्त भयो त्यहाँ पत्रपत्रिका छाप्ने तरखर सुरु भएको कुरा अन्यत्रका पत्रपत्रिकाका प्रकाशनका इतिहासले दर्शाउँछन् । पत्रपत्रिकाको इतिहास पनि लामो छैन । आधुनिक नेपाली छापाखानाको स्थापना वि.सं. १९०८ मा राणा प्रधानमन्त्री श्री ३ जङ्गबहादुरले बेलायतबाट ल्याएको 'गिद्धे प्रेस' बाट भएको हो । आधुनिक चेतनाको प्रतीक स्वरूप जङ्गबहादुरले १९०८ मै 'गिद्धे प्रेस' भित्र्याए पनि नेपाली पत्रपत्रिकाको इतिहास त्यति लामो छैन । यसका निम्ति एकभन्दा बढी कारण जिम्मेवार छन् । पहिलो कुरा पत्रपत्रिका भनेको शिक्षित र प्रबुद्ध वर्गको क्षेत्र हो, नवीन चेतनाको उपज हो । जब यहाँका मानिस अशिक्षाको कुहिरोमा रुमल्लिन विवश थिए भने पत्रपत्रिका निकाल्ने चेतना आउनु असम्भव प्रायः थियो । पत्रपत्रिका लिखित अभिव्यक्तिको सचेत र दरो माध्यम पनि भएको र त्यसबेलाका जहानियाँ एवम् निरङ्कुश शासनका स्वार्थ विपरीत पनि भएको हुँदा तत्कालीन हुन सक्दैनथ्यो । सरकारी स्वामित्वमा भएका छापाखाना सरकारी कामका वस्तु छाप्ने कुरामै व्यस्त थिए भने गैरसरकारी क्षेत्रमा पहिलो छापाखाना १९५० सालमा मात्र खडा भयो 'पाशुपात छापाखाना' को रूपमा । यस्तो स्थितिमा नेपाली पत्रपत्रिकाको प्रकाशन ढिलो हुनु स्वाभाविकै थियो भन्नुपर्छ । नेपालबाहिर भारतमा भने आवतजावतको बढी सुविधाबाहेक अपेक्षाकृत बढी मात्रामा अभिव्यक्तिको स्वतन्त्रता एवम् छापाइको सुविधा रहेको हुँदा नेपालमा भन्दा भारतमा नेपाली पत्रपत्रिकाको छापाइ प्रारम्भमा बढी अनुकूलता थियो । यसैले नेपालमा भन्दा भारतमा नेपाली पत्रपत्रिका केही अघि नै निस्केका थिए भन्ने सङ्केत मिल्दछ । तर ती के-के थिए, कहिले-कहिले अनि कहाँ-कहाँबाट निस्केका थिए भन्ने कुराका जानकारी प्राप्य छैन ।

समकालिक पत्रपत्रिका जोगाएर सञ्चित गरी राख्ने, इतिहासप्रति सचेत रहने प्रवृत्तिको कमीले गर्दा गोरखापत्र अधिका पत्रपत्रिकाको इतिहास धूमिल वा अस्पष्ट मात्र होइन एक प्रकारले अज्ञात नै बनेको छ ।

“गोरखापत्र अधिका नेपाली पत्रपत्रिका” भन्ने शीर्षकलाई ‘नेपालबाहिर’ र ‘नेपालभित्र’ भन्ने दुई उपशीर्षकमा बाँडी विचार गर्न सकिन्छ ।

(क) नेपालबाहिर

पत्रपत्रिका प्रकाशनका निमित्त चाहिने भौतिक सुविधा एवम् विचार प्रकटीकरणको स्वतन्त्रता भारततिरै बढी प्राप्य थिए । यसले गर्दा नेपाली पत्रपत्रिकाको बीजको अङ्कुरण पहिले त्यतै हुनु वस्तुगत तथ्य नै हुन आउँछ । गोर्खा भारतजीवनलाई नेपालीको पहिलो सावधिक पत्र मानेको खण्डमा पनि नेपाली पत्रिकाको प्रथम बीज त्यहीँ टुसाएको सिद्ध हुन्छ । “गोर्खा भारतजीवन एक महीना अधिदेखि निस्करहेको छ” भन्ने जानकारी भारतजीवनको वर्ष ८ अङ्क २७ (अर्थात् १९४८ भाद्र कृष्ण १२ चन्द्रवार, ३१ अगस्ट (१८९९) मा छापिएको आधारमा सो पत्रिका १९४८ को साउनदेखि निस्कन थालेको कुरा प्रमाणित भएको छ ।

(ख) नेपालभित्र

अहिलेसम्मको कुरा गर्ने हो भने समाचारपत्र वा साप्ताहिकको रूपमा गोरखापत्र (१९५८) र साहित्यिक वा मासिक पत्रिकाको रूपमा सुधासागर (१९५५) लाई नै नेपालबाट प्रकाशित ‘आदि पत्रिका’ मान्ने गरिन्छ । वीरशमशेरकै शासनकालमा गैरसरकारी क्षेत्रबाट सुधासागर निस्कन थालेको थियो । नेपालीको जेठो वा पहिलो पत्र वा पत्रिका कुन हो भन्ने सम्बन्धमा हामीलाई पहिलो सूचना दिने काम मोतीराम भट्टका जीवनी लेखक नरदेव पाण्डेले १९५५ सालमा गरेका हुन् । मोतीराम भट्टको प्रयासबाट निस्केको भनिएको गोरखा भारतजीवनको कुनै प्रति अहिलेसम्म कतै र कसैले हेर्न नपाएको अवस्थामा सो पत्रिका कुन रूपको थियो, साप्ताहिक वा मासिक कुन थियो भन्ने बारे यसै केही भन्न नसकिने अवस्था कायमै रहे पनि ग्रीष्मबहादुर देवकोटाले त्यसलाई कुन आधारमा ‘मासिकपत्र’ भने थाहा छैन । यस्तै सूर्यविक्रम ज्ञवालीले पनि ‘मासिकपत्र’ नै भने (द्रष्टव्य : रामकृष्ण वर्मा ‘नेपाली’ – १०३), नरदेव पाण्डेले भने मासिक वा साप्ताहिक भनी छुट्याइदिएनन् ।

यसरी शिक्षा र सभ्यताको आदि भूमि मानिने बनारसबाट नेपाली पत्रपत्रिकाको परम्परा आरम्भ भई विभिन्न साहित्यिक विद्वान्हरूमार्फत् विस्तारित हुँदै वि.सं. १९५५ मा नेपालमा पत्रपत्रिकाको बीजारोपण हुन पुग्यो ।

२.३ गोरखापत्रको प्रकाशन र नेपालबाहिर र भित्रका पत्रपत्रिका

गोरखापत्र प्रकाशनको प्रारम्भदेखि आजसम्मको आफ्नो यात्रामा नेपाली राजनीति, आर्थिक, सामाजिक एवम् संस्कृतिमा अनेकौं उथलपुथलहरूको निरन्तर साक्षी र अमिट आलेख हुन पुगेको छ ।

सन् १९५८ देखि साप्ताहिक रूपमा निस्कने गरेको यो पत्रिका हप्ताको दुई पटकबाट तीन पटक हुँदै २०१७ साल फागुन ७ गतेदेखि हरेक दिन पूर्वबाट भुल्कने सूर्यको किरणसँगै सबैका लागि ताजा स्वदेश र विदेशका खबर बोकेर घरघरमा पुग्ने गरेको छ । यस समाचारपत्रले आफ्ना प्रकाशनका सँगसँगै साहित्य रचनाहरूको माध्यमबाट समाजमा चेतना छर्ने काममा पनि ठूलो योगदान गरेको छ ।

नेपालबाहिरबाट निस्कने पत्रपत्रिकाहरू गोरखा भारतजीवन (१९४८), गोर्खा समाचारपत्र (१९४४), गोर्खा साप्ताहिक (१९४५), गोर्खे खबर कागज (१९५८), तरङ्गिणी (१९५९), सुन्दरी (१९६३), चन्द्र (१९७१), गोर्खाली (१९७२), उदय (१९९३), बुद्ध धर्म (१९८२), गोर्खा (१९८५), जन्मभूमि (१९७९), गोर्खा संसार (९८३), तरुण गोर्खा (१९८५), आसाम गोर्खा (१९५६) र आदर्श (१९३०) जस्ता पत्रिकाहरू प्रकाशित भएका थिए ।

नेपालबाटै (काठमाडौं) प्रकाशित सुधासागर (१९५५) को अस्तित्व प्रमाणित गर्ने कुनै दशिको कहीं पनि अत्तोपत्तो देखिँदैन । तर वि.सं. १९४८ सालमा वीर शमशेरको पालामा अखबारको छापा र १९५५ सालमा सुधासागर प्रकाशित भएको भन्ने कुरा जनाउने सङ्केत पाइएका हुन् तर तिनका कुनै प्रति नपाइएको अहिलेको अवस्थामा नेपालको पत्रपत्रिकाको इतिहासको सुरुवात वि.सं. १९५८ जेष्ठ कृष्णपक्ष तृतीय वैशाख २४ गते तदनुसार सन् १९०१ मे ६ तारीखमा गोरखापत्रको प्रकाशन भएदेखि नै प्रारम्भ भएको मानिन्छ । गोरखापत्र प्रकाशनको ३३ वर्षपछि शारदा (१९९१) साहित्यिक मासिक पत्रिका प्रकाशन हुन थाल्यो । त्यसपछि साहित्य स्रोत (२००४), घरेलु इलम (२००४), काठमाडौं म्युनिसिपल पत्रिका (२००४), आँखा (२००५), नेपाल शिक्षा (२००५) र पुरुषार्थ (२००६) प्रकाशित भएका थिए ।

यसरी नेपालको पत्रकारिताको इतिहासलाई हेर्दा सम्वत् १९५५ सालदेखि २००६ सालसम्म आएर नेपालबाट १७ प्रकारका पत्रपत्रिका प्रकाशित भएका थिए । पहिले **गोरखापत्र** पशुपति प्रेसमा छापिएको हो र यसका जन्मदाता भनेका देवशमशेर हुन् । पं. रिक्थदेव पाण्डेका अनुसार देव शमशेरको पदच्युत भएपछि, **गोरखापत्र** पनि बन्द भयो । ब्रिटिस लिगेसनबाट **गोरखापत्र** किन ननिस्केको हो भन्ने सूचना प्राइममिनिस्टर चन्द्र शमशेरकहाँ आयो । त्यसपछि चन्द्र शमशेरले रातारात **गोरखापत्र** छपाएर निकाले । यो **गोरखापत्र** छपाउने प्रेसलाई “गोरखापत्र छपाखाना भन्ने नाम राखियो । देशबाहिर पनि **गोरखापत्र** बेलायत र फ्रान्समा पुग्ने गरेको थियो । यस पत्रिकाको जन्मकालदेखि हरेक सोमवार प्रकाशन हुने गरेकोमा वर्ष ३४ सङ्ख्या ३-४ मिति १९९१।०१।१५-३२ देखि हरेक शुक्रवार गरी हप्ताको एक पटक निस्कन्थ्यो । **गोरखापत्र**को पहिलो सम्पादकको **गोरखापत्र** २४ वैशाख २०२८ सालमा प्रकाशित लेखमा श्री लीलाराज श्रेष्ठले पं. नरदेव पाण्डेलाई नै **गोरखापत्र**को पहिलो सम्पादक मानेका हुन् । नेपालको इतिहासमा केवल ११३ दिनको लागि प्रधानमन्त्री हुन पाएका देवशमशेर आफू प्रधानमन्त्री भएको ६२ औँ दिनमा **गोरखापत्र**को प्रकाशन भएको थियो र त्यसपछि साप्ताहिक **गोरखापत्र**को केवल आठौँ अङ्क वि.सं. १९५८ आषाढ ११ गते निस्केपछि त्यसको पर्सिपल्ट चन्द्रशमशेरलाई प्रधानमन्त्रीत्वको जिम्मेवारी दिनु परेको थियो । त्यसपछि वि.सं. १९६० देखि **गोरखापत्र**मा धारावाहिक रूपमा बेनामी लेखकहरूका उपन्यासहरू छापिन पनि थालेका थिए भने कतिपय कथाहरू पनि धारावाहिक रूपमा छापिन थालेका देखिन्छन् । वि.सं. १९६५ मा मातृभाषाको उन्नति, वि.सं. १९७२ मा दुर्गाभक्ति तरङ्गिणी नाटक, वि.सं. १९७३ मा समालोचना आदि प्रकाशित भएका छन् ।

यसरी वि.सं. १९५८ मा सुरु भएको **गोरखापत्र**ले विभिन्न राजनीतिक परिवर्तनसँगसँगै आफूलाई समायोजित गर्दै आजसम्मको लामो यात्रामा समाज परिवर्तन गर्ने अतुलनीय कार्य गर्नुका साथै आफूलाई पनि परिवर्तन गर्दै अगाडि बढ्नु **गोरखापत्र**को सफलता हो ।

२.४ वि.सं. २००७ देखि २०१७ सम्मका प्रमुख साहित्यिक पत्रिका

नेपाली पत्रपत्रिकाको इतिहासमा वि.सं. २००७ सालको विशिष्ट महत्त्व रहेको छ । नेपालमा १०४ वर्षसम्म जरो गाडेर रहेको एकतन्त्रीय राणा शासनको अन्त्य र प्रजातन्त्रको उदय भयो । नेपाली जनताहरूले त्यसपछि वाक्स्वतन्त्रता र केही मात्रामा मौलिक हक प्राप्त गरेपछि देशका विभिन्न भागमा विविध सामाजिक सङ्घसंस्थाहरू खुल्न थाले । नेपाल सांस्कृतिक सङ्घ, नेपाल

सांस्कृतिक परिषद्, प्रगतिशील लेखक सङ्घ, नेपाल महिला सङ्घ, परोपकार संस्था आदिबाट पनि साहित्यिक पत्रिकाहरू प्रकाशित हुन थाले ।

राष्ट्रपिता श्री ५ त्रिभुवनबाट शाही घोषणा हुनुभन्दा ३ दिन अगाडि २००७ साल फागुन ४ गते हृदयचन्द्रसिंह प्रधानको सम्पादनमा नेपाली भाषाको **जागरण** साप्ताहिक पत्रिका निस्कियो । यो पहिलो राजनीतिक दृष्टिकोणको नेपाली समाचारपत्र बन्न पुग्यो । यो बीचमा बन्द पनि भयो । त्यसपछि सङ्ख्या ३३ देखि पन्ध्र निस्कन थाल्यो । अन्त्यमा वर्ष १ सङ्ख्या ३६ सम्म निस्की त्यसपछि बन्द भयो । यसपछि २००७ साल फागुन ८ गते सिद्धिचरण श्रेष्ठको सम्पादनमा नेपाली भाषाको **आवाज** दैनिक पत्रिका निस्कियो । नेपालमा दिनदिनै निस्कने पत्रिकामा यो पत्रिका पहिलो बन्न पुग्यो र यसको इतिहास महत्त्वपूर्ण छ । समाचारप्रधान यो पत्रिका पनि वर्ष २ सङ्ख्या १०७ सम्म निस्की बन्द भयो । २००७ सालपछि समाचारमूलक पत्रिकाको उर्लदो भेलमा साहित्यिक योगदान पुऱ्याउने केही पत्रिकाहरूमा **महिला** (२००८), **नेपाल सांस्कृतिक परिषद् पत्रिका** (२००९), **प्रतिमा** (२००९), **परोपकार** (२०१०), **डाँफेचरी** (२०१०), **कोपिला** (२०१०), **भोर** (२०११) आदि साहित्यिक पत्रिका प्रकाशित हुन्छन् । यी माथि उल्लेख पत्रिकाहरूमा **जागृतिका** ११ अङ्क, **प्रगतिका** १६ अङ्क, **प्रतिमाका** १२ अङ्क आज पनि आफ्नो नाम उच्च राख्न सफल छन् । **प्रगतिले** निमांण गरेको नेपाली गद्य-पद्य साहित्यको इतिहासलाई नेपाली साहित्यमा अविस्मरणीय छ । नारायणप्रसाद बाँस्कोटाको सम्पादनमा प्रकाशित यो पत्रिकाको स्तरीयता आजसम्म उच्चस्तरको रहन गएको पाइन्छ । त्यसैगरी २०१० सालमा धर्मराज थापाको सम्पादनमा प्रकाशित **डाँफेचरी**ले नेपाली लोकसाहित्यको लोकगीत विधालाई टेवा दिँदै अगाडि बढाएको पाइन्छ । वि.सं. २००७ सालमा हृदयचन्द्रसिंहको सम्पादनमा प्रकाशित **जागरण** (साप्ताहिक) र २०११ मा प्रकाशित **जनचेतना**ले पनि नेपाली साहित्यको विकासमा थप टेवा पुऱ्याएका छन् ।

२०१३ सालमा काठमाडौँमा काव्यप्रतिष्ठाको स्थापना हुनुको साथै सो प्रतिष्ठाबाट **इन्द्रेणी** मासिक पत्रिका प्रकाशित हुन थाल्दछ । नेपाली कवितालाई अन्तर्राष्ट्रिय क्षेत्रमा पुऱ्याउने यसको प्रयासमा महाकवि स्व. लक्ष्मीप्रसाद देवकोटा, स्व. शङ्कर लामिछाने, ईश्वर बराल र कवि भीमदर्शन रोकाको महत्त्वपूर्ण योगदान रहेको थियो । यसमा जम्मा आठ अङ्क मात्र प्रकाशनमा आए । यसै साल स्व. भवानी भिक्षु र ईश्वर बरालको सम्पादनमा काठमाडौँबाट **धरती** मासिक पत्रिका प्रकाशित भयो । गद्य साहित्यको गहकिलो प्रकाशनको रूपमा **धरती** पत्रिकाको अनुपम देन छ ।

यसका जम्मा ११ अङ्क मात्र प्रकाशित छन् । चारवर्ष अवधि ढाकेको धरती साहित्यिक पत्रिकामा उच्चस्तरीय रचनाहरू प्रकाशित छन् ।

२००७ सालको क्रान्तिपछि नेपाल अधिराज्यका विभिन्न भागहरूबाट साहित्यिक पत्रिका निकलन सुरु भए पनि यसको गति त्यति तीव्र र नियमित हुन सकेन । वीरगन्जबाट श्यामप्रसाद शर्माको सम्पादनमा सेवा (मासिक, २००८), विराटनगरबाट आदर्श नारी : आदर्श वाणी (२००९), छहारी (२०१५), बनेपाबाट मानव जागृति (२०१३), ललितपुरबाट सङ्गम (२०१७), नेपालगन्जबाट स्वराष्ट्र (२०१६) आदि प्रकाशित भएका देखिन्छन् ।

साहित्यिक पत्रपत्रिका प्रकाशन गर्ने क्रममा नेपाल अधिराज्यका स्कूल, कलेज तथा पुस्तकालयहरूको पनि महत्त्वपूर्ण देन छ । यस्तै त्रिचन्द्र कलेजबाट प्रकाशित आह्वान (२००९), नेपाल भाषा प्रचारक सङ्घ, इलामबाट हाम्रो नेपाल (२०१६), जुद्धोदय पब्लिक हाइस्कूलबाट जुद्धोदय पब्लिक हाइस्कूल पत्रिका (२०१३), त्रिचन्द्र कलेजबाट ज्योति (२०१६), जनता विद्यालय तानसेनबाट उपहार (२०१४), नेपाल पुस्तकालय सङ्घबाट नवनिर्माण (२०१२), नेपाली छात्र सङ्घ काठमाडौँबाट प्रकाशित सिर्जना (२०१६) आदि केही उल्लेखनीय पत्रिकाहरू हुन् ।

२०१५ सालमा काठमाडौँबाट शशीकला शर्माको सम्पादनमा स्वास्थ्यमा, २०१६ सालमा श्यामप्रसाद शर्माको सम्पादनमा साहित्य, प्रहरी प्रधान कार्यालयबाट प्रहरी, मदन पुरस्कार पुस्तकालयबाट नेपाली, २०१७ सालमा के.पी. शैलको सम्पादनमा इन्दु, गोपालप्रसाद रिमालको सम्पादनमा दर्पण, राष्ट्रिय पुस्तकालयबाट रूपरेखा आदि प्रकाशित भए । उपर्युक्त पत्रिकाहरूमध्ये इन्दु र दर्पण थोरै अङ्क निकले भने साहित्य र स्वास्थ्यमा केही समयसम्म निकले । धेरै वर्षसम्म एकछत्र साहित्य सेवामा जुटेको रूपरेखाको अन्तिम अङ्क ३३८ देखिए पनि बीच बीचका केही अङ्क प्रकाशनमा आएका देखिँदैनन् । साहित्यिक पत्रिकामा सबैभन्दा धेरै पूर्णाङ्क प्रकाशित गर्ने यो पत्रिकाको इतिहास महत्त्वपूर्ण छ । आधुनिक नेपाली कविता र काव्यका साथै कथा-कविता, निबन्ध-प्रबन्ध तथा समालोचनाको विकासमा यसको योगदान स्वर्ण अक्षरले लेख्न योग्य छ ।

यसरी २०१७ सालको क्रान्तिले ल्याएको राजनैतिक स्वतन्त्रताको वातावरणमा २०१७ सालसम्मको अवधिका साहित्यिक पत्रपत्रिकाहरूलाई नियाल्दा उक्त अवधिलाई उपलब्धिपूर्ण नै मान्नु पर्छ । राणाकालीन एकतन्त्रीय राजनैतिक शासनबाट मुक्ति पाएपछि नेपाली साहित्यको प्रकाशनमा उल्लेखनीय प्रगति भयो । विदेशी भूमिमा केन्द्रित रहेको पत्रपत्रिकाको प्रकाशनको परम्परालाई

स्वदेशी भूमिमा भित्र्याइयो । विभिन्न सङ्घसंस्थाहरूले पत्रपत्रिका प्रकाशन गर्न थाले । यो कार्य काठमाडौँमा मात्र सीमित नभई देशका विभिन्न भागबाट पनि प्रकाशन हुन थाल्यो । देशका सामाजिक, राजनैतिक र अन्य-अन्य क्षेत्रमा रहेका विसङ्गति, वितृष्णा तथा सामाजिक शोषणका विरुद्धमा सोभो रूपमै साहित्यिक अभिव्यक्ति पोखिन थाले । यस अवधिका साहित्यिक पत्रपत्रिकाका माध्यमबाट प्रगतिवादी स्वरहरू एकातिर प्रस्तुत हुन थाले भने अर्कोतिर प्रयोगवादी साहित्यले आफ्नो जग बसाउँदै निरन्तर रूपमा अगाडि बढ्यो । मनोवैज्ञानिक क्षेत्रमा समेत नवीन प्रवृत्तिहरू देखापरे । यस अवधिमा परम्परागत साहित्यिक लेखनशैली पनि क्रमिक रूपमा अगाडि बढेको पाइन्छ । प्रगति, धरती, इन्द्रेणी लगायत रूपरेखा जस्ता युगप्रवर्तक पत्रिकाको प्रकाशनलाई यस अवधिका साहित्यिक पत्रपत्रिकाको महत्त्वपूर्ण उपलब्धि मान्न सकिन्छ ।

२.५ २०१७ सालदेखि कान्तिपुर 'कोसेली' (शनिवारीय परिशिष्टाङ्क) प्रकाशनसम्मका साहित्यिक पत्रपत्रिकाहरू

साहित्य समाजको दर्पण हो । यसैले समाज र युग समयअनुसार जसरी परिवर्तन हुन्छन् त्यसैगरी साहित्य पनि समाज र युगसँगसँगै चल्ने विधा हुनाले २०१७ सालमा भएको राजनैतिक परिवर्तनको प्रभाव नेपाली साहित्यमा पनि पयो । २००७ सालको प्रजातन्त्रले प्रदान गरेको अभिव्यक्तिको स्वतन्त्रताको वातावरणमा २०१७ सालको राजनैतिक परिवर्तनको घटनाले अभिव्यक्तिगत स्वतन्त्रतालाई साँघुरो पारिदिए पनि नेपाली साहित्यविद्हरू आ-आफ्ना साहित्यिक मान्यताहरूलाई विविध पत्रपत्रिकामार्फत प्रस्तुत गर्दै अगाडि बढे ।

यस अवधिमा श्री ५ महेन्द्रबाट दलहरूमाथि प्रतिबन्ध लगाइयो जसको फलस्वरूप राजनैतिक सङ्घसङ्गठनद्वारा सञ्चालित पत्रपत्रिकाको प्रकाशनमा अवरोध देखिन आयो । तर सरकारी पत्रपत्रिकाहरूलाई तीव्र गति प्रदान गर्न सरकारी स्तरबाट विभिन्न समिति र बोर्डहरू स्थापना भए । साप्ताहिक, अर्धसाप्ताहिक, त्रिसाप्ताहिक हुँदै २०१७ साल फागुन ७ देखि दैनिक पत्रिकाका रूपमा प्रकाशित गोरखापत्रलाई विकसित र आत्मनिर्भर बनाउने उद्देश्यले २०१७ साल चैत्र २९ गते 'गोरखापत्र विकास बोर्ड' को स्थापना भयो । गोरखापत्र कर्पोरेशन ऐन २०१९ को जारी भएपछि सोही बमोजिम २०२० आषाढ २५ गते 'गोरखापत्र संस्थान' अस्तित्वमा आयो ।

२०१८ सालपछि काठमाडौँबाट साहित्यिक पत्रपत्रिका प्रकाशित गर्ने एउटा लहर चलेको अनुभव हुन्छ । यस अवधिलाई साहित्यिक पत्रिकाको स्वर्णकाल पनि भनिन्छ । यस अवधिमा

प्रकाशित केही स्तरीय पत्रिकाहरूमध्ये **बगैँचा** (२०१८), **हिमाली कलाकार** (२०१८), **रचना** (२०१८), **हिमाली** (२०१९), **मुकुट** (२०१९), **सिंहनाद** (२०१९), **बिहान** (२०२०), **रत्नश्री** (२०२०), **भानु** (२०२०), **अरुणोदय** (२०२०), **फूलपाती** (२०२१), **नयाँ कविता** (२०२१), **तुँवालो** (२०२१), **कविता** (२०२१), **रमभ्रम** (२०२१) आदि हुन् भने **सगुन** (२०२२), **हाम्रो संस्कृति** (२०२३), **प्राचीन नेपाल** (२०२४), **नेरावि** (२०२४), **प्रतीक्षा** (२०२५), **मधुपर्क** (२०२५), **बिम्ब** (२०२६), **सिउँडी** (२०२६), **त्रिफला** (२०२६), **जस्केलो** (२०२६), **रेषा** (२०२६), **सामग्री** (२०२६), **सुनगाभा** (२०२७), **प्रतीक** (२०२७), **सुस्केरा** (२०२७), **सञ्चय** (२०२७), **अभिव्यक्ति** (२०२७), **प्रज्ञा** (२०२७), **शिलान्यास** (२०२७), **आमा** (२०२८), **गुनकेशरी** (२०२९) आदि पर्दछन् । माथि उल्लेखित पत्रिकामा **रचना** सुरुमा चौमासिक रूपमा प्रकाशित भएर त्रैमासिक, द्वैमासिक हुँदै भन्डै तीन दशक चलेर हाल बन्द अवस्थामा छ । नेपाल राजकीय प्रज्ञाप्रतिष्ठानद्वारा प्रकाशित त्रैमासिक **कविता** भन्डै एक दशक बन्द भएर प्रकाशित भए पनि पहिलेको तुलनामा लेख रचनाको स्तर पुग्न सकेको देखिँदैन । **प्रज्ञा** बीचमा धरमराए पनि अहिलेसम्म अनुसन्धानमूलक पत्रिकाको रूपमा चलिरहेको छ, कहिले तीन महिने त कहिले छ महिने भएर ।

वि.सं. २०२५ साल जेठ महिनादेखि गोरखापत्र संस्थानको संरक्षकत्वमा गोपालप्रसाद भट्टराईको सम्पादनमा प्रकाशित **मधुपर्क** एक महत्त्वपूर्ण साहित्यिक मासिक पत्रिका हो । यस पत्रिकाले नेपाली साहित्यका कविता, कथा, निबन्ध, समालोचना जस्ता प्रमुख विधाहरूलाई आफ्ना धेरै जसो अङ्कमा स्थान दिँदै आएको छ । लेखहरूको स्तर वृद्धि गर्न सक्दो प्रयास गर्ने यो पत्रिकामा नेपाली भाषा तथा साहित्यप्रेमी पुराना तथा नवीन प्रतिभाहरूलाई यथास्थान प्रदान गरिएको छ । आफ्नो प्रारम्भिक अवस्थादेखि हालसम्म निरन्तरता दिइरहेको यस पत्रिकाको साहित्यिक योगदानलाई उल्लेखनीय मान्न सकिन्छ । यस अवधिका मासिक साहित्यिक पत्रिकाहरूमा **कथा** (२०२८), **नौलो किरण** (२०३५), **बाछ्छिटा** (२०३५) आदि पर्दछन् । २०२७ सालमा स्वर्गीय कवि हरिभक्त कटुवालले नेपाली साहित्यिक पत्रिकामा **गोजिका** निकालेर नौलो प्रयोगको सुरुवात गरे । सङ्क्षिप्त विचार र चिट्कक परेको प्रस्तुति यसका विशेषताहरू हुन् ।

वि.सं. २०२७ सालमा उदाएर नेपाली भाषा तथा साहित्यको सेवा गर्दै आउने द्वैमासिक पत्रिकाहरूमा नरेन्द्रराज शर्माको सम्पादनमा प्रकाशित **अभिव्यक्ति** र मोक्षबहादुर अमात्यको सम्पादनमा प्रकाशित **तन्नेरी** पर्दछन् । तन्नेरी पत्रिका सुरुमा नेपाली र नेवारी दुई अलग-अलग भाषामा प्रकाशन हुँदै आएको थियो भने २०३६-४६ का बीचमा सामान्य रूपबाट प्रकाशन हुँदै

२०४७ पश्चात् यसले नियमित स्वरूप ग्रहण गरेको छ । वि.सं. २०२० मा भवानीप्रसाद घिमिरेको सम्पादनमा प्रकाशित **भानु** तथा २०२० सालमै प्रकाशनको उज्यालोमा उदाएको **रत्नश्री** पत्रिकाहरूले विभिन्न विचारधाराका लेखहरूलाई समान रूपले स्वागत गरेको पाइन्छ । मदनदेव भट्टराईको सम्पादनमा द्वैमासिक पत्रिकाको रूपमा उदाएको **रत्नश्री** पत्रिकाले दार्जिलिङका साहित्यिक लेखहरूलाई सङ्कलन गरी तीन विशेषाङ्कहरू र प्रत्येक वर्ष **नारी** विशेषाङ्कहरू प्रकाशन गर्‍यो । यस पत्रिकाको साहित्यिक योगदानलाई कोट्याउन पनि अत्यन्त वाञ्छनीय ठहर्छ । राष्ट्रिय पृष्ठभूमिमा राष्ट्रको साहित्य र संस्कृतिको उत्कृष्ट विकासमा सहयोग गर्दै अन्तर्राष्ट्रिय साहित्यिक र सांस्कृतिक जगत्मा सक्दो योगदान दिई विश्वशान्ति र मातृ भावनाको सन्देश दिने उद्देश्यले उदाएको यस पत्रिकाले वर्षेनी यसमा प्रकाशित सर्वश्रेष्ठ चार कृतिलाई **रत्नश्री पदक** वितरण गर्दै साहित्यकारहरूलाई थप हौसला प्रदान गरेको पाइन्छ ।

तीसको दशकको सुरुमा आएर श्री ५ को सरकारले सामयिक साहित्यिक पत्रिका प्रकाशनमा समेत रोक लगाएर २०३२ सालमा नयाँ छापाखाना तथा प्रकाशन सम्बन्धी ऐन जारी गर्‍यो जसलाई नेपाली पत्रपत्रिकाको इतिहासमा कालो कानूनको रूपमा चिनिन्छ । तर पनि केही साहित्यिक पत्रिका यो दशकको सुरुमा प्रकाशनमा आइरहेकै थिए । नेपाल राष्ट्र बैंकबाट प्रकाशित **मिमिरे** (२०२९), **शृङ्खला** (२०३४), **उत्साह** (२०३५) आदि हुन् । २०३७ सालमा कृषि विकास बैङ्कबाट समष्टि द्वैमासिक पत्रिका प्रकाशित भयो । यी पत्रिकाहरूले बीचबीचमा कथा, कविता विशेष अङ्कहरू प्रकाशनमा ल्याएर नेपाली साहित्यमा योगदान दिइरहेका छन् ।

२०३६ सालको आन्दोलनले जन्माएको जनमत सङ्ग्रहको घोषणाले सोही साल पुनः वाक् तथा प्रकाशन स्वतन्त्रता ऐन जारी भयो जसले गर्दा फेरि साहित्यिक पत्रपत्रिकाहरूको बाँकी आउन सुरु भयो । २०३६ सालपछि प्रकाशित केही उल्लेखनीय साहित्यिक पत्रिकाहरूमा **आरोहरण**, **कुरौटे**, **व्यथा**, **सुसेली**, **प्रवेश**, **हिमशिला**, **दायित्व**, **इन्दु**, **जुही**, **पारिजात**, **रैबारे** आदि हुन् । **इन्दु** र **पारिजात** जस्ता साहित्यिक पत्रिकाले अनुसन्धानात्मक तथा विवेचनात्मक अध्ययन सुरु गरेका थिए ।

वि.सं. २०३९ सालमा नकुल सिलवालको सम्पादन र प्रकाशनमा प्रकाशित बगर त्रैमासिक पत्रिकाले विभिन्न विशेष अङ्कहरूमा आजको मान्छेको कथा, आजको मान्छेको कविता, उपन्यास, आन्दोलनकालीन कविता आदि जस्ता विषयहरू समावेश गरेर निकालेको छ ।

साभ्ना प्रकाशनबाट २०३९ सालमा प्रकाशनमा आएको गरिमा आजसम्म नियमित र बिना संयुक्ताङ्क प्रकाशित मासिक पत्रिका हो । आफ्नो सुरुको उद्देश्य र सिद्धान्तअनुसार प्रकाशित भइरहेको साहित्यिक पत्रिका अहिले स्तरीय पत्रिकामध्ये एकमा गनिन्छ । त्यस्तै २०३९ सालमा नै प्रकाशनमा आएको साङ्ग्रिला त्रैमासिक साहित्यिक पत्रिका सुरुमा नियमित र स्तरीय सामग्री लिएर देखापरे पनि पछि नियमित हुन सकेन । यो पूर्णाङ्क २५ प्रकाशित भएपछि हाल यो बन्द अवस्थामा छ । यसैगरी २०३० सालदेखि ललितपुर जावलाखेलबाट वासु रिमाल 'यात्री' को सम्पादन र प्रकाशनमा प्रकाशित त्रैमासिक विदेह स्तरीय पत्रिकाको रूपमा चलेको थियो । यो पनि पूर्णाङ्क ३७ पछि बन्द भएको देखिन्छ ।

२०१७ सालपछि उपत्यका बाहिरबाट पनि साहित्यिक पत्रिकाहरूको प्रकाशन निरन्तर रूपमा भएको पाइन्छ । यस प्रसङ्गमा ती पत्रिकाहरूको सङ्क्षिप्त रूप यसप्रकार छन् : २०२८ सालमा पूर्णप्रकाश नेपाल यात्रीको सम्पादनमा विराटनगरबाट प्रकाशित हिमाली सौगात, वि.सं. २०२२ मा धरानबाट गिरिराज आचार्यको सम्पादनमा प्रकाशित कल्पना, पाल्पाबाट २०३९ देखि प्रकाशित श्रीनगर, नेपालगन्जबाट २०३१ देखि प्रकाशित सिर्जना, पोखराबाट २०३५ मा प्रकाशित प्राङ्गण, भ्नापाबाट चूडामणि रेग्मीको सम्पादनमा प्रकाशित जुही आदि देखिन्छन् ।

२०४६ सालको राजनैतिक परिवर्तनले नेपाली साहित्यिक पत्रिकाको प्रकाशनमा केही शिथिलता ल्याए तापनि प्रकाशित साहित्यिक अभिव्यक्तिमा तिखा व्यङ्ग्यात्मक स्वरहरू सुसेलिका छन् । यसैक्रममा 'छापाखाना र प्रकाशनसम्बन्धी ऐन २०४८' तथा 'प्रेस काउन्सिल ऐन २०४८' जारी हुन्छ । यसपछि भने पत्रपत्रिकाको प्रकाशनमा थप टेवा पुगे तापनि तिनमा प्रायः असाहित्यिक पत्रपत्रिका नै बढी देखिन्छ । साहित्य लेखन अभै पेशागत रूपमा विकसित नहुनु र साहित्यिक पत्रिका सरकारी विज्ञापनबाट वञ्चित हुनु जस्ता कारणले नेपाली साहित्यिक पत्रपत्रिकाको इतिहास पुरानै अवस्थामा छ ।

यति हुँदाहुँदै पनि २०४७ पछि शुद्ध साहित्यिक खुराक लिएर पाठक समक्ष उपस्थित हुने पत्रपत्रिकाहरूमा नेपाल राजकीय प्रज्ञाप्रतिष्ठानबाट प्रकाशित हुने समकालीन साहित्य नामक त्रैमासिक पत्रिकाको स्थान उच्च रहेको देखिन्छ । यसपछि पनि समसामयिक विषयलाई लिएर प्रकाशित हुने उल्लेख्य साहित्यिक पत्रिकाहरूमा उन्नयन, सम्वाहक, आरोहरण, रश्मि, गोधूलि, अनुराग, कुञ्जिनी आदिलाई लिन सकिन्छ ।

नेपालबाट प्रकाशन हुने प्रमुख समाचारमूलक दैनिक पत्रिकाहरूमा गोरखापत्र, कान्तिपुर, समाचारसेवा, दैनिक समालोचना, श्री सगरमाथा, लुम्बिनी दैनिक, सन्देश, चौतारी, जनसङ्घर्ष, हिमालय टाइम्स आदि पर्दछन् । साप्ताहिक रूपमा देखापर्ने देशान्तर, दृष्टि, छलफल, विमर्श आदि पत्रिकाहरूले पनि केही मात्रामा साहित्यिक रचनाहरूलाई स्थान दिएको पाइन्छ । साहित्यिक अभिवृद्धिमा अन्य साहित्यिक पत्रपत्रिकाको हाराहारीमा नेपाली दैनिक पत्रपत्रिकामा कान्तिपुर र गोरखापत्रको स्थान अग्रपङ्क्तिमा आउँछ । यी पत्रिकाहरूले प्रत्येक शनिवार शनिवारीय परिशिष्टाङ्क प्रकाशन गर्दै साहित्यका कविता, कथा, समालोचना, निबन्ध लगायत लामा लामा उपन्यासहरू पनि धारावाहिक रूपमा पाठक समक्ष प्रस्तुत गरिरहेका छन् । यसै क्रममा नेपालमा प्रजातन्त्रको पुनर्स्थापना पश्चात् स्थापना भई परम्परागत तथा नवीन प्रवृत्तिका साहित्यलाई समान अवसर दिँदै आएको कान्तिपुर कोसेलीमा प्रकाशित विविध साहित्यिक रचनाहरूको विवरण, सङ्कलन र विश्लेषण यस शोधपत्रको यथास्थानमा गरिने छ ।

यसरी नेपाली छापाखानाको सुरुवात १९०८ को 'गिद्धे प्रेस'बाट भएको हो । यसरी सुरुमा विविध कारणले गर्दा नेपाली पत्रपत्रिकाको सुरुवात देशबाहिरबाट हुन पुग्यो । पछि राजनैतिक, शैक्षिक र अन्य क्षेत्रको विकासले गर्दा स्वदेशमा नै पत्रपत्रिकाको प्रकाशन सुरुवात हुन पुग्यो । यस क्रममा विविध साहित्यिक पत्रपत्रिका प्रकाशित हुँदै वि.सं. २०४९ फागुन ७ गतेबाट कान्तिपुर पत्रिका हेमराज ज्ञवालीको सम्पादनमा प्रकाशित हुन पुग्यो । यसै कान्तिपुर पत्रिकाको सह-प्रकाशनको रूपमा रहेका शनिवारीय परिशिष्टाङ्क वि.सं. २०५० वैशाख १२ गतेबाट कोसेली पत्रिकाको प्रकाशन शुभारम्भ भयो । यस पत्रिकाले साहित्यिक विकासमा महत्वपूर्ण योगदान पुऱ्याउँदै आएको छ । यस पत्रिकाले सुरुदेखि नै साहित्यका कथा, कविता, नाटक, लेख, रचना, निबन्ध, समालोचना, धारावाहिक उपन्यास प्रकाशित गरेको छ । यसरी नेपाली साहित्यको विकासको इतिहासमा नेपाली पत्रपत्रिकाले अविस्मरणीय र महत्वपूर्ण योगदान पुऱ्याएको र पुऱ्याउँदै आइरहेको छ ।

परिच्छेद तीन

कान्तिपुर 'कोसेली' मा प्रकाशित सामग्रीहरूको कालक्रमिक विवरण

३.१ कोसेलीमा प्रकाशित कविताहरूको विवरणात्मक अध्ययन

नेपाली साहित्यको विकासमा पत्रपत्रिकाको महत्त्वपूर्ण भूमिका रहेको छ । पत्रपत्रिकाको माध्यमबाट नै आज नेपाली साहित्यले एउटा राम्रो इतिहास तयार पारेको छ । यसैक्रममा कान्तिपुर पत्रिकाको सह-प्रकाशनका रूपमा रहेको कान्तिपुर कोसेली पत्रिकाले साहित्यको विभिन्न विधाहरूको प्रकाशन गर्दै आइरहेको छ । कान्तिपुर कोसेलीले साहित्यका विभिन्न क्षेत्रका साहित्यिक रचनाहरू प्रकाशित गरेको छ । मिति २०५०।०१।१२ को शनिवारीय परिशिष्टाङ्कबाट कान्तिपुर पत्रिकाले आफ्नो सह-प्रकाशनका रूपमा कोसेली पत्रिकाको सुरुवात गरेको हो । यसले उक्त समयदेखि आजका मितिसम्म पनि साहित्यिक रचनाहरू प्रकाशन गर्दै आइरहेको छ । यसमा कविता, कथा, धारावाहिक रूपमा उपन्यास, समालोचना, नाटक, निबन्ध साहित्यका ६ विधामा साहित्यिक रचना प्रकाशित गर्दै आएको छ ।

कान्तिपुर कोसेलीमा प्रकाशित कविताहरूले समाजका विभिन्न क्षेत्रका विविध विषयमाथि यथार्थ चित्रण प्रस्तुत गरेका छन् । त्यस्तै माओवादी द्वन्द्व र त्यसले निम्त्याएका विविध समस्याहरू, राजनीतिक, आर्थिक, मानवीय मूल्य, नारी अधिकार, यथार्थको अभिव्यक्ति आदि विषय भएका कविताहरू रहेका छन् ।

३.१.१ विषयवस्तु

आजका मान्छेले मूल्यहीन जीवन बाँच्नु परेको, मानवता हराउँदै गएको र मानवताको खोजी हुन थालेको, नारीवादी चेत, राजनैतिक व्यङ्ग्य, बेरोजगारी समस्या, विदेशिनु पर्ने बाध्यता जस्ता विषयवस्तु कोसेलीमा कवितामा छन् । त्यस्तै गजलका माध्यमबाट मायाप्रीतिका विषय बढी आएको पाइन्छ । त्यस्तै गीतमा प्रेम, यौन र रागात्मकता आदि विषयवस्तु छन् । बालकवितामा देशभक्तिका विषय, शिक्षाका कुरा आदि विषय छन् । त्यसैगरी मुक्तकहरूमा राजनीतिक विषय, जागिरे जीवन आदि जस्ता विषयवस्तु प्रयोग भएको छ । आजका मान्छेका जीवनको विसङ्गति प्रस्तुत गरी मानवीय अस्तित्वको खोजी गरिएको छ । कुण्ठा, हताशा, निराशा, उदासीन र वितृष्णाले ग्रस्त आजका मान्छेको जीवनको अन्यौल, खोक्रोपना, दिशाहीनता, मूल्यहीनता, अविश्वास, चरित्रको

ह्यासोन्मुखता, राजनीतिक अस्थिरता, संवेदनहीनता, नारीचेतना र यान्त्रिकतालाई यथार्थ रूपमा चित्रण गरिएको छ । त्यस्तै आजको भौतिकवादी र सचेतना वा आत्मकेन्द्रित रचनाका कारण मान्छे अत्यन्त वैयक्तिक भएकाले पनि मान्छेमा मानवता हराउँदै गएको र जीवन मूल्यहीन एवम् उपेक्षित बन्दै गएको कुरा प्रस्तुत गरिएको छ । द्वन्द्व, अशान्ति, सन्त्रास, हत्या, आतङ्क, युद्धको विभीषिका, सहरिया परिवेश आदिका कारण मानवता हराउँदै गएको र मान्छे संवेदनशून्य भई यान्त्रिक जडवत् भएको यथार्थलाई कोसेलीमा प्रकाशित भएका कवितामा यथार्थ चित्रण गरिएको छ । कोसेलीमा प्रकाशित भएका कवितामा मानवमूल्यको उपेक्षा, मानवताको खोजी र जीवनको विसङ्गतिको चित्रणसँग सम्बद्ध यी विषयवस्तु नै समष्टिगत रूपमा मूल वा प्रमुख रूपमा आएका छन् ।

कान्तिपुर कोसेलीमा प्रकाशित कविताहरू समकालीन कविता हुन् र समकालीन कविता भएकाले ती कविता र कान्तिपुर कोसेलीका कविताका प्रवृत्तिमा खासै भिन्नता पाइँदैन । उपर्युक्त प्रवृत्तिहरूलाई लक्ष्मणप्रसाद गौतमले उल्लेख गरेका छन् (गौतम, २०६६) ।

कान्तिपुर कोसेलीमा प्रकाशित नेपाली कविताको प्रमुख र मूल विषयवस्तुमा मानवमूल्यको उपेक्षा, नारीवादी चेत, मानवताको खोजी, प्रकृति चित्रण, जीवनको विसङ्गतिको चित्रण मुख्य विषयवस्तु रहेका छन् । **कोसेलीमा** प्रकाशित भएका कवितामा सामाजिक विषयवस्तु जसमा जातीय विखण्डन, नारीलाई हेर्ने दृष्टिकोण, गरिबी र त्यसले निम्त्याएको पीडा आदि जस्ता विषयवस्तु रहेका छन् । त्यस्तै २०५२/०५३ यता सुरु भएको सशस्त्र द्वन्द्वमा परी ज्यान गुमाउँदा परिवारमाथि परेको वज्र र एक्लोपन आदि जस्ता विषयवस्तुको प्रयोग भएको छ । यसरी राजनैतिक गतिहीनताको यथार्थ चित्रण कविताको मूल वा प्रमुख प्रवृत्ति रहेको छ ।

यसरी कविताको मुख्य वस्तु भनेकै कविताले प्रस्तुत गरेको विषयवस्तु हो । यसले कवितालाई सफल बनाउँछ । **कोसेलीमा** प्रकाशित भएका कविताका विषयवस्तुमा जीवनजगत्का यावत् विषय आएको छ । कोसेलीमा प्रकाशित कविताले आर्थिक पक्षका विविध कुराहरूलाई पनि आफ्नो विषयवस्तु बनाएको छ । यसमा भ्रष्टाचार, महँगी, शोषण, अभाव आदि विषयवस्तु रहेका छन् । साथसाथै कोसेलीमा प्रकाशित कविताका साथै गजल, मुक्तक, गीत, बालकवितामा देशप्रेम, राजनैतिक व्यङ्ग्य, प्राकृतिक विषय, माया प्रेमका कुरा आदि विषयवस्तु कोसेली पत्रिकामा प्रकाशित कविताहरूमा रहेका छन् ।

३.१.२ विवरण

कविका नामको वर्णानुक्रमअनुसार

क्र. सं.	कविको नाम	शीर्षक	कविताको प्रकार	प्रकाशन मिति	कैफियत
१	अचला पाण्डेय	चरी	कविता	२०५५.०१.१९	
२	अजनवी तण्डुकार	सन्ध्या	कविता	२०५६.०९.०३	
३	अजयक्रान्ति शाक्य	अस्तित्वको खोजीमा	कविता	२०५०.०३.१२	
४	अजय श्रेष्ठ	गजल	गजल	२०५१.०६.०१	
५	अजित ढकाल	हिँडे म त लाहुर	कविता	२०५५.०२.०२	
६	अज्ञशिरोमणि सागर न्यौपाने	हुम्लावासी	कविता	२०५५.०६.२४	
७	अञ्जरी भ्ना	राष्ट्रनिर्माता	बालकविता	२०५६.१२.१२	
८	अञ्जली श्रेष्ठ	प्रकृति	कविता	२०५४.२.४	
९	अञ्जु निरौला	बालअधिकार	बालकविता	२०५५.१२.२७	
१०	अञ्जु बिष्ट	खाते	कविता	२०५५.०९.१८	
११	अञ्जुरी भ्ना	बालक	बालकविता	२०५७.०३.०७	
१२	अञ्जु श्रेष्ठ	देवता	बालकविता	२०५०.०३.१२	
१३	अतुल उपाध्याय	समय	बालकविता	२०५६.०६.०१	
		दुर्गा प्रार्थना	बालकविता	२०५६.०७.०६	
१४	अनन्त वाग्ले	गजल	गजल	२०५१.०८.१०	
१५	अनमोल गौतम	खातेको इच्छा	बालकविता	२०५७.०६.२८	
१६	अनमोलमणि पौडेल	टेस्ट्युब छोरो र मेरी प्रेमिका	कविता	२०५९.०६.१२	
१७	अनिता खनाल	बितेका दिनहरूमा	कविता	२०५४.८.७	
		संसारमा आज	कविता	२०५५.०७.०७	
१८	अनिता महर्जन	पुतली	बालकविता	२०५७.०२.१४	
१९	अनिता श्रेष्ठ	सपनामा तिमीलाई	कविता	२०५२.०८.०२	

		...			
२०	अनिल सुवाल	आमा नै विधाता	बालकविता	२०५७.०३.०३	
२१	अनिश कर्ण	खोजीमा छु	बालकविता	२०५७.०६.०७	
		भानु	बालकविता	२०५७.०४.०७	
		नेपाल	बालकविता	२०५६.०१.१८	
२२	अनिषा थपलिया	म्याउ विरालो	बालकविता	२०५६.१२.२६	
२३	अनिसु रहमान	बिछोडको घडी	बालकविता	२०५६.११.१४	
२४	अनुज साम्पाड	गीत	गीत	२०५५.०८.५	
		गीत	गीत	२०५५.१२.२०	
		गीत	गीत	२०५६.०४.१९	
२५	अनुजा पन्थी	म विद्यार्थी	बालकविता	२०५६.०५.२६	
२६	अनुजा ह्योजू	वर्षा ऋतु	बालकविता	२०५६.०८.१८	
२७	अनुप भण्डारी	अपाङ्ग	बालकविता	२०५५.१०.०९	
२८	अनुबाबा श्रेष्ठ	के गर्नु	बालकविता	२०५६.०७.२०	
		किन म मात्रै	बालकविता	२०५६.१२.०५	
२९	अनुराधा	किन गरेछु मानव पूजा	कविता	२०५६.०७.१३	
३०	अनुराधा थापा	प्रेम	कविता	२०५६.०५.१९	
३१	अनुराधा रौनियार	लागू पदार्थविरुद्ध जनचेतना	बालकविता	२०५७.०५.१७	
३२	अनुराधा श्रेष्ठ	लिनुभन्दा दिनु अझ असल हो	कविता	२०५५.०३.२०	
		आमा	कविता	२०५५.१०.२३	
		आजको यो संसार	कविता	२०५६.०२.०८	
		मानसपटलमा कोरिएको चित्र	कविता	२०५६.०७.०६	
३३	अनुरोध गिरी	पागल	कविता	२०५४.०१.२८	

		नेपाल	कविता	२०५४-०९-२८	
		वर्षा	बालकविता	२०५६-०२-१५	
३४	अपेक्षाघर	वास्तविकता	कविता	२०५१-१२-११	
३५	अप्सरा रोका	मुखौटा	बालकविता	२०५७-०५-०३	
३६	अविराम	लालीगुराँस	बालकविता	२०५५-०८-२६	
३७	अभयकुमार फुँयाल	सोध	बालकविता	२०५६-०२-२९	
३८	अभिषेक बमजम	मेरो जन्म दिनमा	कविता	२०५२-०९-०९	
३९	अभिषेक यादव	मेरो इच्छा	बालकविता	२०५६-११-२१	
४०	अमर त्यागी	गजल	गजल	२०५६-०४-२२	
४१	अमस थापा	इन्द्रधनु	बालकविता	२०५६-११-२८	
४२	अमीर निशाचर	कोलाज	कविता	२०५३-०६-०५	
४३	अमृत धिमाल	मानिस	बालकविता	२०५७-०६-०७	
४४	अमृत पौडेल	लौ है सुन	बालकविता	२०५७-०३-०३	
४५	अमृतलाल श्रेष्ठ	प्रजातन्त्रमा ...	कविता	२०५३-०८-१५	
४६	अमृतसागर	सपना देखाउन चाहन्न	कविता	२०५६-०५-०५	
	अमृतसागर	म बिसू कसोरी ?	कविता	२०५६-०८-१८	
४७	अमृतसागर श्रेष्ठ	गन्तव्य	कविता	२०५६-०६-२२	
		अभ्र सम्हाली देऊ	कविता	२०५६-१२-१९	
		मानिस	बालकविता	२०५७-०६-०७	
४८	अमृता श्रेष्ठ	विद्यार्थीको मर्का	बालकविता	२०५६-०८-०४	
		मेरी सान्दिदी	बालकविता	२०५६-०९-१७	
		राम्रो ऋतु	बालकविता	२०५६-११-२१	
		ठूल्दिदी मेरी	बालकविता	२०५७-०९-०३	
		नेपालीको मातृभूमि	बालकविता	२०५७-०६-१४	
४९	अमोध काफ्ले	धर्मभीरु सपनाको यात्रा	कवित	२०६०-०५-२७	

50	अम्बर नेम्वाड	लेटिमरी बुद्ध खोजिरहेका	कविता	२०५१-०४-२९	
		खोज्दै खोज्दै आएँ ...	कविता	२०५२-०१-३०	
51	अम्बिका नेम्वाड	सिङ्गो श्रद्धाञ्जली	बालकविता	२०५६-०८-०४	
		सम्भनाको लहरमा	बालकविता	२०५६-०९-२४	
		जाग तिमी युवाहरू	बालकविता	२०५६-१२-१२	
52	अम्बिका घिमिरे	प्रजातन्त्र	कविता	२०५१-०४-१५	
53	अम्बिका ढकाल (शान्ता)	वन्दना	कविता	२०५६-१०-०१	
54	अम्बिकेशर पाठक 'ज्योति'	मायालु	मुक्तक	२०५६-१०-१५	
		निद्रा	मुक्तक	२०५६-१०-१५	
		ढोका	मुक्तक	२०५६-१०-१५	
		सुहाग	मुक्तक	२०५६-१०-१५	
55	अरुणा वैद्य	देशको सम्भनामा	कविता	२०५१-१०-१४	
56	अर्चना खरेल	म एकलो छु	बालकविता	२०५७-०३-१४	
57	अर्जुन ढुङ्गाना	छोरीको व्यथा	बालकविता	२०५६-०२-१५	
58	अल्का रिजाल	तिहारको शुभकामना	कविता	२०५१-०७-१२	
59	अशेष पौडेल	यस्तै छ स्थिति	बालकविता	२०५७-०७-१४	
60	अशेष मल्ल	बाखा पाल्न जाऔँ लेकतिर	कविता	२०५४-०४-४	
61	अशोककुमार के.सी. 'अभागी'	आमा तिम्रो छोरा	कविता	२०५५-०८-१२	
62	अस्मिता कक्षपति	प्रतीक्षा र प्रेम	कविता	२०५१-०६-०८	
63	आई. लाल श्रेष्ठ	दिल मेरो	कविता	२०५५-१०-२३	

64	आकाश पोखेल	मुटु अल्फ्रएभै लाग्छ	गीत	२०५१-०१-१७	
65	आचार्य प्रभा	गजल	गजल	२०५१-०३-४	
		साँघु तय्यो	कविता	२०५३-०७-०३	
66	आभा	वेदना	कविता	२०५१-१०-२१	
67	आर.आर. चौलागाई	असीम पर्खाइहरू	कविता	२०५४-४-१८	
68	आलोक उपाध्याय	मेरो जीवन	कविता	२०५५-११-२९	
		मेरो इच्छा	बालकविता	२०५५-१२-२७	
69	इन्दुल के.सी. 'पीडित'	सम्पत्ति-विवरण	कविता	२०५१-१०-२१	
		आह्वान् !	कविता	२०५२-०५-१७	
70	इन्दिरा अधिकारी	कहाँ सकिन्छ र ?	कविता	२०५५-११-१५	
71	ईश्वरी अधिकारी	नववर्षलाई सलाम !	कविता	२०५१-१२-२५	
		ल्याऊ सुनौला दिन	कविता	२०५३-०४-१२	
		म र मेरो	कविता	२०५३-०७-१७	
		शक्तिको खेल	कविता	२०५३-११-०४	
72	ईश्वरीचन्द्र ज्ञवाली	दुई मुक्तक	मुक्तक	२०५५-०८-५	
		मलाई सताइरहन्छ	कविता	२०५५-०९-११	
		परम सत्य	कविता	२०५५-११-१५	
		शहीदाकाङ्क्षा	कविता	२०५५-१२-२७	
73	उज्ज्वल जी.सी.	पुतली	बालकविता	२०५०-०८-२६	
		गजल	गजल	२०५०-९-१७	
		ज्ञानी	बालकविता	२०५०-१२-१३	
		गजल	गजल	२०५१-०६-०१	
74	उज्ज्वलसिंह ठकुरी	गजल	गजल	२०५३-१२-१६	
		गीत	गीत	२०५४-०३-७	

		गजल	गजल	२०५४-०६-४	
		गीत	गीत	२०५४-०७-३०	
		गजल	गजल	२०५४-१०-११	
		सुनसान रातमा	कविता	२०५५-०२-२	
		प्रेयसी	कविता	२०५५-४-३०	
		स्वीकार गर्दछु म	कविता	२०५५-०७-७	
		आसैआसमा बाँचिरहेछु	कविता	२०५५-८-१२	
		गीत	गीत	२०५५-११-०१	
		आँसु भनेर तिमीले	कविता	२०५५-११-२९	
१५	उज्ज्वलसिंह ठकुरी 'सचेतक'	गजल	गजल	२०५४-०२-११	
१६	उत्तम भौकाजी	प्रश्न	गीत	२०५०-०६-१६	
१७	उत्तमराज पन्त	नववर्षको शुभकामना	कविता	२०५६-०१-४	
१८	उत्तरकुमार पराजुली	वृक्ष	कविता	२०५१-०७-२६	
१९	उदय निरौला	लौरो	कविता	२०५३-४-१९	
२०	उदास कार्की	हामीभिन्न देश बोल्नु पर्छ	कविता	२०५३-०३-८	
२१	उमाशंकर पजियार	ब्युँभ	कविता	२०५५-११-१५	
		मृत्युपछिको जीवन	कविता	२०५६-०१-१८	
२२	उषा महारा	मेरो जीवन	कविता	२०५४-११-२३	
२३	उषा शेरचन	लज्जापूर्ण श्रद्धाञ्जली	कविता	२०५४-४-११	
२४	उषा शेरचन (भट्टचन)	अचेल छातिभरि मान्छे दुख्न थालेको छ	कविता	२०५४-८-२८	

85	एनी कार्की	दुर्भाग्य नेपालीको	बालकविता	२०५६-०१-४	
86	एम.के. अनरा	गजल	गजल	२०५४-४-११	
87	एम.पी. उपाध्याय 'खरेल'	म सक्दिन हेर्न	कविता	२०५५-११-१५	
88	ओमलाल अकेला	गीत	गीत	२०५५-०७-१७	
		गीत	गीत	२०५५-९-११	
89	अंकिता पाण्डेय	पढ्नैपर्छ ! पढ्नै पर्छ !!	कविता	२०५५-०२-२	
90	कञ्चन पुडासैनी	एउटा अभ्र	गजल	२०५०-०७-२१	
		प्रेमीको गीत	कविता	२०५०-०९-०३	
		प्यार : मनको भार	कविता	२०५०-११-१४	
		स्वर्गजस्तो बैस मेरो	कविता	२०५०-१२-१३	
		नयाँ साल : नयाँ हालचाल	कविता	२०५१-१२-२५	
91	कमल अधिकारी	हाइकू शैलीका पाँच कविता	कविता	२०५३-११-२५	
92	कमल ज्ञवाली	कुर्ची	कविता	२०५५-०३-२७	
93	कमला श्रेष्ठ	सपनाको खेल	कविता	२०५१-०८-०३	
94	कविता राई	प्रेमको साक्षी	कविता	२०५५-१०-२३	
		प्रेमको साक्षी	कविता	२०५५-१२-२०	
95	कविता शेरचन	स्वतन्त्रताको स्वाद कहाँ छ ?	कविता	२०५३-१०-०५	
96	कार्तिकेय घिमिरे	प्रेमको दुई रूप	कविता	२०५५-०४-३०	
97	काशीचन्द्र रोकाया	पुत्रेष्टि कि अन्त्येष्टि	कविता	२०५१-०४-२२	
98	काशी भण्डारी	उदासीमाथि दुई अभिव्यक्ति	कविता	२०५३-११-०४	
99	काशीराम आचार्य	यी अवाञ्छित	कविता	२०५५-११-२९	

		मौसमहरू			
100	काशीराम सुवेदी	संयोग	कविता	२०५१-०९-०९	
101	किरणकुमार मल्ल	यो सहर	कविता	२०५४-०४-११	
102	किशोर आचार्य 'असफल'	किन यस्तो हुन्छ ?	कविता	२०५५-११-०८	
103	किशोर पहाडी	कालो काल हो	कविता	२०५४-०७-२३	
		मान्छे	कविता	२०५४-१२-०८	
104	कुन्दनकुमार पन्त	कस्ता हुन्छन् अवसरवादी	कविता	२०५०-०४-२३	
105	फुलमणि देवकोटा	दश पन्ध्र रूपैया चाहिन्छ	व्यङ्ग्य कविता	२०५३-०२-२६	
		अल्टिमेटम	व्यङ्ग्य कविता	२०५३-०६-२६	
106	कुबेरमान लिम्बुखिम	दशैमा तिमी, म र उनीहरू	कविता	२०५२-०१-०९	
107	कृति शर्मा	बम खस्यो	गीत	२०५५-१०-०९	
108	गौरीपिल्ला	गजल	गजल	२०५१-०२-२१	
109	कृष्ण अधिकारी	यात्रा	कविता	२०५४-११-०२	
110	कृष्ण कँडेल	बाबुको सपना ...	कविता	२०५५-०५-२०	
111	कृष्ण गिरी	अलिकति रंग थपिदिउँ भनेर	कविता	२०५४-०९-२६	
112	कृष्ण जोशी	पूरेका ... पूरेका	कविता	२०५०-०३-०५	
113	कृष्ण थापा	काठमाडौंको वातावरण	बालकविता	२०५५-११-१५	
114	कृष्ण पोखरेल	मुक्तिबोध	कविता	२०५४-०८-७	
115	कृष्ण प्रधान	पर्खनु मलाई	कविता	२०५४-०१-२१	
116	कृष्ण मल्ल	मन सुसाउँदै छ	गीत	२०५०-०८-२५	

117	कृष्णप्रसाद पराजुली	नकोट्याऊ मर्म तिमी	गीत	२०५०-१०-१६	
		भुल्ल हुन्न	गीत	२०५०-१०-३०	
118	कृष्णप्रसाद बस्याल	गजल	गजल	२०५४-०८-७	
		गजल	गजल	२०५५-०५-०६	
		दर्शैको आगमनमा	कविता	२०५५-०६-१०	
		बाबुलाई छोरीको चिठी	कविता	२०५५-६-३१	
		गुठीचौर भँडा फार्म पुग्दा	गीत	२०५५-११-०८	
119	कृष्णप्रसाद दाहाल	धरानका कविहरू	कविता	२०५१-०२-१४	
		मान्छेलाई	कविता	२०५४-११-०२	
120	कृष्णप्रसाद भट्टराई	मलाई नछोऊ	कविता	२०५०-१०-२३	
121	कृष्णप्रसाद भण्डारी	वर्तमान नेपाल	कविता	२०५४-०३-०७	
		माया	कविता	२०५४-११-०२	
		वी.पी. कोइराला : शब्दचित्र	कविता	२०५५-०४-१६	
122	कृष्णमुरारी ढुङ्गेल	गीत	गीत	२०५५-१०-०२	
123	कृष्णहरि गौतम	ममा म छैन		२०५१-०५-२५	
124	कृष्ण नकर्मि 'शरविका'	प्रीतको परिभाषा	गीत	२०५२-१२-०३	
125	केवलकिरण भण्डारी	गजल	गजल	२०५१-०२-२१	
126	केवलपुरे किसान	आइरहेछन् बाउसे दाइ	गीत	२०५३-०३-१५	
127	केशव पाण्डे	गरिबी र विकास	कविता	२०५५-०६-२४	
128	केशवराज ज्ञवाली	आँसुले तस्वीर धुन्छु	कविता	२०५५-०३-१३	

129	केशवराज दाहाल	एउटा मिठो सुस्केरा	कविता	२०५४:०९:२९	
130	कोमल वली	तिमी र म	कविता	२०५३:०६:१२	
131	कोशहरि निरौला	बन्दी बन्दैन सिर्जना	कविता	२०५१:१०:०७	
132	कञ्चनबाबु कोइराला	आज भोलि किन यस्तो हुन्छ ...	कविता	२०५५:०८:१२	
133	क्षेत्रप्रताप अधिकारी	तिमी	कविता	२०५४:१०:११	
		तीन गोपाल	कविता	२०५५:०२:०२	
		कमैयाको गीत	कविता	२०५५:०५:०६	
		ईश्वरवल्लभ	कविता	२०५५:०९:१८	
134	खड्गसेन ओली	गजल	गजल	२०५१:१२:११	
		वृक्षारोपण	कविता	२०५५:०५:२७	
		प्रेम नगर	कविता	२०५५:१०:१६	
135	खिमानन्द पोखरेल	अँध्यारो रात	कविता	२०५४:४:३२	
136	सुस्वुराज शाही	आस बास बस्यो	कविता	२०५१:०५:१८	
137	खेमराज केशवशरण	शब्द-पुष्पाञ्जली	कविता	२०५३:११:१८	
138	खेमराज रिजाल	मुक्तक	मुक्तक	२०५०:१२:२७	
139	खेमादेवी पराजुली	अकाल	कविता	२०५५:०६:०३	
140	गणेश ज्ञवाली	बत्तीमुनि अँधेरो	कविता	२०५१:१२:०४	
141	गणेश पराजुली	भोलिको नेपाल	कविता	२०५६:०९:११	
142	गणेश श्रेष्ठ 'अपेक्षा'	वर्तमान	कविता	२०५३:१२:०९	
		गीत	गीत	२०५५:०९:४	
143	गुणराज लुइटेल्	काले कुकुर साह्रो छुच्चो	कविता	२०५१:०६:०१	
144	गोकुल अधिकारी	पसिनाको गीत	कविता	२०५३:०५:१५	
		मेरा कविताका	कविता	२०५३:१०:२६	

		पात्रहरू			
		कलम र मसी	कविता	२०५५:१२:२७	
१४५	गोपाल त्रिपाठी	गजल	गजल	२०५१:०२:१४	
१४६	गोपाल निरस दंगाल	गीत	गीत	२०५१:०८:१७	
१४७	गोपाल पराजुली	आस्थाको शिविरहरूबाट	कविता	२०५३:०४:०५	
		फुटपाथबाट	कविता	२०५३:०५:२९	
		म सीमाबाट बोलिरहेछु	कविता	२०५३:०७:१७	
		यो शब्द स्वीकार गरिरहेछु	कविता	२०५३:०९:२०	
		अर्थहरू विजयमा	कविता	२०५४:०१:१४	
		भावनाको प्रक्षेपण	कविता	२०५५:०५:१३	
१४८	गोपालप्रसाद शर्मा	श्रद्धाको सुमन	कविता	२०५०:१०:१६	
१४९	गोपी सापकोटा	क्रमशः	कविता	२०५४:०१:०७	
		मृत्यु : एक क्रम	कविता	२०५४:०३:१४	
१५०	गोवर्द्धन पूजा	गजल	गजल	२०५१:०८:१०	
१५१	गोविन्द	जीवनचक्र	कविता	२०५०:१०:३०	
१५२	गोविन्द अधिकारी	अभिमन्यु फर्क !	कविता	२०५०:१०:३०	
१५३	गोविन्द आचार्य	यो देश आक्रान्त छ	कविता	२०५५:०९:११	
१५४	गोविन्द आत्रेय	कहाँ गयो ?	गीत	२०५०:०७:२१	
१५५	गोविन्द गिरी 'प्रेरणा'	अवतारहरू	कविता	२०५३:०६:०५	
		तिमीबिनाको जाडो	कविता	२०५३:१०:२६	
		एउटा प्रेम गीत	कविता	२०५४:०४:११	
		हुम्ला	कविता	२०५५:२:३०	

		आफैविरुद्ध	कविता	२०५५-०९-४	
156	गंगामणि शर्मा	तिमी नै भन	कविता	२०५३-०६-२६	
		भानुका प्रति	कविता	२०५४-०३-२८	
157	घनश्याम ओली	मेरो जिस्कने बानी छ	कविता	२०५१-०७-२६	
158	चन्द्रकान्त शर्मा	यो देश उचाल	कविता	२०५१-०७-१२	
		दुविधा	कविता	२०५१-११-१३	
		सगरमाथा	कविता	२०५१-१२-०४	
		नहेर चर्मचक्षुले	कविता	२०५२-०१-३०	
159	चन्द्र खतिवडा	उद्देश्य	कविता	२०५५-०५-२७	
160	चन्द्र थापा	सारुङ्गले हलुवावेद खायो	कविता	२०५५-०७-१४	
		तर आफूलाई ढाँट्न सकिनाँ	कविता	२०५५-१२-१३	
161	चाँदनी प्रधान	स्वर्गरूपी जीवन	कविता	२०५०-०९-१७	
162	चाङ ख च्या	कोही मान्छे	चीनको कविता	२०५३-०४-१९	अनु. टि.आर. शर्मा
163	चिरञ्जीवी काफ्ले	मनसँग हार्दा	कविता	२०५३-११-१८	
164	चिञ्जीवी बराल	तमोर नदी	कविता	२०५१-०८-०३	
165	चिरञ्जीवी मास्के	गजल	गजल	२०५१-०२-२१	
166	छविरमण सिलवाल	कैदी	कविता	२०५१-०४-१५	
167	जय राई	देउतीमाता	कविता	२०५१-०८-१७	
168	जी.एस. ओली	मुक्तक	मुक्तक	२०५४-०२-४	
169	जी.एस. थापा	विश्वकप	कविता	२०५१-०३-१८	
170	जीवनाथ धमला	सिंहदरबार	कविता	२०५१-०७-१२	
171	जीवन सुवेदी	आयो रे आयो दर्शन	कविता	२०५१-०६-२२	

172	ज्योतिप्रसाद देवकोटा	जीवन	बालकविता	२०५५-१०-१६	
		एक बालक	बालकविता	२०५५-११-०८	
173	ज्योविना राजभण्डारी	गरिबको जिन्दगी	कविता	२०५५-०६-१०	
174	ज्ञान उदास	गजल	गजल	२०५१-०६-१५	
175	ज्ञानुवाकर पौडेल	तीन मुक्तकहरू	मुक्तक	२०५४-२-३२	
176	ज्ञानेन्द्र गदाल	आउँछु प्रिये घर	कविता	२०५३-०६-०५	
177	भविन्द्रकुमार विप्लव	तिमी मलाई अपजस दिन्छ्यौ	कविता	२०५१-०९-२३	
178	टुकराज मिश्र	शुभकामना	कविता	२०५३-०५-०८	
		यो देश हाम्रो	कविता	२०५३-०७-०३	
		राष्ट्रिय एकता	कविता	२०५३-०९-२७	
		उद्गार	कविता	२०५४-०१-१४	
		भानु सम्भना	कविता	२०५४-०३-२८	
		विजया प्रार्थना	कविता	२०५४-०६-१८	
		शुभेच्छा	कविता	२०५५-०१-०५	
		भानु सम्भना	कविता	२०५५-०४-१६	
		सम सम्भना	कविता	२०५५-१०-२३	
179	टेकबहादुर थामी 'अविराम'	मानव के हो ?	बालकविता	२०५५-१०-२३	
180	डिल्लीरमण शर्मा	हुन्छन् मालिक दानले खुसी	कविता	२०५३-०६-२६	
181	डिल्लीराम शर्मा अर्याल	नेपाल	कविता	२०५४-४-३२	
		खुकुरीमा शानलाई अब उठौं भाइ	कविता	२०५४-१०-२५	

182	डी.बी. कट्टेल	गजल	गजल	२०५१-०४-२२	
183	ठाकुरप्रसाद गुरागाईं	पीडा	कविता	२०५४-१०-११	
184	तारानाथ सिवाकोटी 'लोचन'	तुँवालोले छेकिसक्यो	कविता	२०५५-०७-२१	
185	तीर्थकुमार 'राकी'	को छ र ?	मुक्तक	२०५०-०७-२१	
186	तीर्थप्रसाद भट्टराई	सडकको हेराइ	कविता	२०५१-०६-०८	
187	तीर्थमणि लम्साल	जुनकिरी पख	गीत	२०५०-१०-०९	
188	तीर्थराज पन्त	काठमाडौं फोहोर र पर्यटक	कविता	२०५१-०७-०५	
189	तीर्थराज शर्मा अधिकारी	जयतु संस्कृतम्	कविता	२०५५-०३-०६	
190	तुलसी घिमिरे 'पुष्प'	राजनीति जात्रा	व्यङ्ग्य कविता	२०५३-०९-१३	
191	तेजेश्वरबाबु ग्वगः	देश वन्दना	कविता	२०५३-०९-२७	
		शान-गान	कविता	२०५५-०३-१३	
		देशगान	कविता	२०५५-१२-१३	
192	तोया गौतम	भोलि भयनाक जुलुस	कविता	२०५५-०४-१६	
193	त्रिभुवनचन्द्र वाग्ले	मोहन कोइरालाप्रति	कविता	२०५४-११-२३	
194	त्रिलोचन आचार्य	आयो पर्व दशैं	कविता	२०५५-०६-१०	
195	हर्कबहादुर शाह	नाहागाउँ र हुम्लीहरू	कविता	२०५५-०४-२३	
196	दर्शन न्यौपाने	गजल	गजल	२०५५-०५-२०	
197	दामोदर पुडासैनी (किशोर)	गीत	गीत	२०५१-०२-१४	
		गीत	गीत	२०५१-०६-२२	
		चाहना	कविता	२०५१-११-२०	

		बसपार्क	कविता	२०५२:०५:२४	
		एक टुक्रा बाटो	कविता	२०५२:११:१२	
		कार्यालयको टेबुल	कविता	२०५३:०५:२९	
१९८	दिननाथ बराल	प्रतिज्ञा	कविता	२०५३:०६:२६	
१९९	दिनेश आँसु	नेपाली आस्था	कविता	२०५५:१२:०६	
२००	दिनेश प्रयासी कार्की	तिम्रो जीवन	कविता	२०५५:१२:२७	
२०१	दीपेन्द्र शाह	साथी	बालकविता	२०५५:०७:२९	
२०२	दिलिप आचार्य	चुरोटको बट्टा बट्टामा	कविता	२०५५:०६:०३	
२०३	दिलिपकुमार परियार	सुन साथी	बालकविता	२०५६:०१:११	
२०४	दिव्यखर सिटौला	चित्कार	कविता	२०५२:०९:२२	
२०५	दिव्य खालिङ	एक हौ नेपाली	कविता	२०५१:०७:१२	
		गीत	गीत	२०५१:०८:१७	
२०६	दीपक जोशी	जिन्दगी	कविता	२०५२:१०:०६	
२०७	दीपक नेपाल	लङ्गडोको वेदना	बालकविता	२०५५:१२:२०	
२०८	दीपशिखा	विसौ शताब्दीको मान्छे	कविता	२०५३:०८:१५	
२०९	दीपा ज्ञवाली	भानु	कविता	२०५५:०४:१६	
२१०	दीपेन्द्रराज ज्ञवाली	आह्वान	कविता	२०५४:०२:१८	
२११	दुर्गाप्रसाद पोखरेल	चोटहरूभित्रको देश	बालकविता	२०५६:०१:१८	
२१२	दृष्टि जोशी	पुतली	बालकविता	२०५५:११:०८	
२१३	देवाल	कर्मचारी	मुक्तक	२०५४:४:२५	
२१४	देवराज उभौथाले	नयाँ वर्ष	कविता	२०५४:०१:१४	
२१५	देवराज सापकोटा 'उदासी'	मेरो लेखनी	कविता	२०५३:०७:२४	

		वर्षाको कामना	कविता	२०५५-०४-९	
		विद्या म माग्दछु	कविता	२०५५-१०-०२	
२१६	देवीप्रसाद काफ्ले	दुई टुक्रा	कविता	२०५४-११-०९	
२१७	देवेन्द्र ओली	सम्भना	कविता	२०५५-१२-१३	
२१८	देवेशचन्द्र रेग्मी	आफै हराएको मान्छे	कविता	२०५४-०६-१८	
२१९	द्वारिकानाथ खनाल	मलाई देश देख्छ	कविता	२०५४-०९-२८	
		वेदना रसायो	कविता	२०५५-०९-११	
		वाद	कविता	२०५५-१०-१६	
		घोषणापत्र	कविता	२०५६-०९-११	
२२०	धर्मराज अर्याल	गीत	गीत	२०५३-०३-०८	
२२१	धर्मराज थापा (जनकवि केशरी)	कान्तिपुर	कविता	२०५०-०४-९	
		वाज	कविता	२०५१-०५-२५	
२२२	धर्मराज थापा	धनकुटा पुग्दा	कविता	१२-४-२०५१	
		युगकवि सिद्धिचरण स्मृति पुष्पाञ्जली	कविता	२०५५-२-३०	
२२३	धर्मराज बराल	मुषिक अवतार	कविता	२०५५-०९-०५	
२२४	धीरेन्द्र प्रेमर्षि	गजल	गजल	२०५२-०६-२१	
		कसो होला भन् त बूढी	कविता	२०५५-०९-१९	
२२५	धीरेन्द्र मल्ल	गजल	गजल	२०५०-०३-२६	
२२६	धुम बलमपाकी	कस्तो जिन्दगी ?	कविता	२०५४-४-४	
२२७	ध्रुवकृष्ण दीप	म भित्र दुख्दैछ	कविता	२०५०-११-१४	
		मेरो विराट् स्वरूप	व्यङ्ग्य कविता	२०५१-०५-०४	

		दुइटा चुनावी चुट्का	कविता	२०५१-०७-१२	
		मातृमहिमा	कविता	२०५१-०८-२४	
		नेपाली जनता	कविता	२०५४-१२-२९	
		मेरो विराट स्वरूप	कविता	२०५५-०५-१३	
२२८	ध्रुव घिमिरे 'सत्या'	गीत	गीत	२०५५-१२-०६	
२२९	ध्रुवराज रूपाखेती	नारी	कविता	२०५५-०३-२७	
२३०	ध्रुव सिम्बडा	प्रतिघात	कविता	२०५०-१०-२३	
२३१	नकुल सिलवाल	राष्ट्रिय व्यक्तित्व	कविता	२०५२-१२-०३	
२३२	नन्दु उप्रेती	धर्तीमा ओर्लिएका जूनतारा	कविता	२०५४-१२-२९	
२३३	नम्रता गुरागाईं	परिवेश र म	कविता	२०५४-४-१८	
२३४	नरेन्द्रराज पौडेल	नेता महात्म्य	कविता	२०५४-०२-११	
		बर्बरहरू कविता बुभदैनन्	कविता	२०५५-०२-०२	
		सिरमती महात्म्य	कविता	२०५५-०४-९	
२३५	नरेन्द्रराज प्रसाईं	गीत	गीत	२०५४-०५-२८	
२३६	नरेन्द्रराज मरहट्टा 'जलान'	पश्चाताप	कविता	२०५३-०९-२०	
२३७	नयनराज पाण्डे	देशमा आज फेरि	कविता	२०५६-०१-११	
२३८	नवराज कार्की	आजको नेपाल	कविता	२०५४-०९-५	
२३९	नवराज वाग्ले	जर्जर प्रकृति	कविता	२०५२-१२-१७	
२४०	नवराज वाग्ले 'नवु'	पीडा	कविता	२०५३-११-२५	
२४१	नवीन थपलिया	जहाँ म पासो लागेको	कविता	२०५५-११-०१	
२४२	नारायणकुमार आचार्य	शिरोमणि सगरमाथा	कविता	२०५५-०५-२७	

२४३	नारायण गोदारे	सर्वव्यापी	कविता	२०५२:१२:१७	
		समयचक्र	कविता	२०५३:०३:२९	
		ताली	कविता	२०५३:०८:०८	
		देउघाट पुग्दा	कविता	२०५४:०१:२८	
		गञ्जहरू खाली गर	कविता	२०५४:१०:२५	
		यदि भगवान् भइदिएको भए	कविता	२०५५:०५:२०	
		महाजन हो बारी	कविता	२०५५:१०:०२	
२४४	नारायण तिवारी	उज्यालोलाई अड्कमाल गर्दैछु आजकाल	कविता	२०५१:०६:१५	
२४५	नारायणप्रसाद अधिकारी	नेता छ कस्तो यहाँ	कविता	२०५५:०९:१८	
		के हुनु हुच्चो ... जानु छ बुच्चो	कविता	२०५५:१०:०९	
		नेता छ कस्तो यहाँ	कविता	२०५५:११:०१	
२४६	निता (मञ्जु) पाण्डे	मीठो सुवास छरौं	कविता	२०५५:१२:०६	
२४७	निर्मलकुमार देवकोटा	बहिराको आँसु	कविता	२०५३:०९:०६	
२४८	निर्मोही व्यास	गजल	गजल	२०५३:१२:०२	
२४९	निलय	गजल	गजल	२०५०:१०:१६	
२५०	नितु भारती	विद्यार्थी जीवन	बालकविता	२०५५:११:२२	
२५१	नेत्र एटम	कविताको फूल	कविता	२०५४:२:३२	
२५२	नैना ढकाल	म समय हुँ	कविता	२०५२:०२:०६	
२५३	पल्लवी आचार्य	प्रीत लगाउन नजान्नेहरू	कविता	२०५५:०३:०३	
२५४	पशुपति सालघारी	मन	कविता	२०५३:०५:१५	

		गजल	गजल	२०५३:१२:३०	
		गजल	गजल	२०५५:१२:०६	
२५५	पर्वत, शृङ्खला	मान्छे र भ्यागुतो	कविता	२०५१:०१:०९	
२५६	पाण्डवराज कार्की	गजल	गजल	२०५१:०८:०३	
२५७	पारसप्रकाश नेपाली	गजल	गजल	२०५५:१२:१३	
२५८	पी.आर. स्ववायर	सम्पादकलाई चिठी	कविता	२०५१:११:१३	
२५९	पूनम थापा	महानगरका अनागरिक	कविता	२०५१:०९:०९	
२६०	पुष्पलता आचार्य	समय	कविता	२०५१:१२:१८	
		गीत	गीत	२०५२:०८:०२	
		आफ्नो केही छैन	कविता	२०५३:०६:०५	
		म आफैँभित्र हराएको छु	कविता	२०५३:१२:३०	
२६१	पूर्ण इन्फादा	प्रेमको मृत्यु	कविता	२०५५:११:२३	
२६२	पूर्ण भण्डारी पंकज	गजल	गजल	२०५५:०७:०७	
२६३	पूर्णलाल श्रेष्ठ	बनाउ राम्रो साथी	बालकविता	२०५५:०८:२६	
२६४	पूर्ण वान्तवा	आँखाभित्र रमाउँदा	गीत	२०५२:११:१२	
२६५	पूर्ण विराम	गजल	गजल	२०५२:०८:०२	
		म र मभित्रको म	कविता	२०५२:०९:०८	
		तिनले मलाई आँसु दिइन्	कविता	२०५३:१०:१९	
२६६	पेशल आचार्य	निर्माणका नेताहरूलाई	कविता	२०५३:१०:१२	
		रगतका अभिव्यक्तिहरू	कविता	२०५५:०४:२३	
		अनाकृति वार्ता	कविता	२०५५:०५:१३	
		तुलना	कविता	२०५५:०७:०७	

२६७	पोषण दाहाल	जीवनपथमा	कविता	२०५१:०५:२५	
२६८	प्रकट पंगेनी 'शिव'	गीत	गीत	२०५३:०३:२९	
		गीत	गीत	२०५३:१०:१९	
		गीत	गीत	२०५४:०२:२५	
		नरिसाइदेऊ बिन्ती हजुर	कविता	२०५४:०६:१८	
		फूलले पनि ठेस लाग्ने ...	कविता	२०५४:०९:२६	
२६९	प्रकाश पौड्याल	जादुगर	बालकविता	२०५५:०८:१२	
२७०	प्रकाश भट्ट	मेरो किताब	बालकविता	२०५४:४:१८	
२७१	प्रकाश बस्नेत 'गफाडी'	नसोध प्रिय	कविता	२०५५:११:०८	
२७२	प्रकाश सायमी	जीवनमा एकदिन एकपटक	कविता	२०५४:११:०९	
		विकासको खबर	कविता	२०५५:०१:२६	
२७३	प्रकृति भट्टराई	पुतली	बालकविता	२०५५:०८:०५	
२७४	प्रज्वल तण्डुकार	छाया	बालकविता	२०५५:१२:१३	
२७५	प्रज्वलराज ज्ञवाली	रंग	बालकविता	२०५५:१०:१६	
२७६	प्रज्ञा खनाल	मन	कविता	२०५५:०९:१८	
		खटन कहाँ	कविता	२०५५:१२:१३	
२७७	प्रज्ञा शरद	यहाँ सबथोक हराएको छ	कविता	२०५५:१०:०९	
२७८	प्रतिमा श्रेष्ठ	पागल, पागल, पागल	कविता	२०५४:०२:१८	
२७९	प्रतीक अधिकारी	मे विदाइ	कविता	२०५३:०७:१७	
२८०	प्रदीप भट्ट	बालक	कविता	२०५५:०३:२०	

२८१	प्रद्युम्न जोशी	तिमी सबै भएर बाँच्नेछौ !	कविता	२०५२-११-१९	
		वासुशशिलाई सम्झँदा	कविता	२०५३-१२-०२	
		जीवनको पानाबाट	कविता	२०५४-०६-१८	
२८२	प्रद्युम्न महत 'बाबु'	कस्तो दुस्साहस !	कविता	२०५५-०३-०६	
२८३	प्रभा अधिकारी	तिमी आएको दिन	कविता	२०५१-१२-०४	
		तिमी आएको दिन	कविता	२०५२-०२-०६	
२८४	प्रभा आचार्य	शरणार्थीको उपाधि	कविता	२०५१-०६-१५	
२८५	प्रभाकृष्ण पौडेल	कर्मवीर बनौं	कविता	२०५१-०२-०७	
२८६	प्रभा भट्टराई	प्रभाती समय	कविता	२०५५-०८-१२	
		गाउँ फेरियो रे	कविता	२०५५-०९-२५	
२८७	प्रमिला के.सी.	जिउने प्रण गरेकी छु	कविता	२०५४-०१-२८	
२८८	प्रमोद प्रधान	गीत	गीत	२०५३-०३-२९	
२८९	प्रमोद स्नेही	मान्छेको अनुभूति दुख्दैछ	कविता	२०५०-०३-२६	
		गजल	गजल	२०५१-०८-१०	
		सुकुलसंग सुख बुन्न खोज्दा	कविता	२०५५-०४-९	
२९०	प्रमोद रिमाल	मुद्दा	कविता	२०५४-०५-१४	
२९१	प्रह्लाद पोखरेल	विगत, वर्तमान र भविष्य	कविता	२०५५-०३-२०	
२९२	प्रियंका गौतम 'सन्ध्या'	मन पराएँ	कविता	२०५५-०४-३०	
२९३	प्रथा रेग्मी	इन्द्रेणी	बालकविता	२०५५-०७-१४	
२९४	प्रेमकुमार श्रेष्ठ	कति राम्रो हाम्रो	बालकविता	२०५५-०७-२१	

		देश			
295	प्रेम छोटा	केही हाइकु शैलीका कविता	कविता	२०५३:०७:०३	
296	प्रेमप्रकाश मल्ल 'मधुकर'	यस्तै यस्तै छ जिन्दगी	कविता	२०५०:०४:२३	
		केही अनुभूति	कविता	२०५०:०५:१२	
297	बद्रीकेदार	तिमी	कविता	२०५५:०५:१३	
298	बद्री दाहाल 'भष्मासुर'	आस्था	कविता	२०५३:०४:२६	
		श्रद्धासुमन	कविता	२०५३:०५:२९	
		जनता आफैँ देश उचाल	कविता	२०५३:११:११	
		पल्लवित चेतना	कविता	२०५४:४:३२	
299	बमबहादुर थापा 'जिताली'	स्यौली	कविता	२०५०:११:१४	
		दशा कि दशैं ?	कविता	२०५३:०६:२६	
		वासन्ती सपना	कविता	२०५४:१२:२९	
300	बलदेव शर्मा मजगैयाँ	हाहाकार, भ्रष्टाचार र बलात्कार	कविता	२०५४:०५:१४	
301	बलराम खनाल	दीपावली	कविता	२०५५:६:३१	
		द्वादशी महिमा	कविता	२०५५:०८:०५	
		प्रतिभा	कविता	२०५५:१०:२३	
302	बलराम गौतम	पाँच दृश्य	कविता	२०५४:०९:२६	
303	बलराम बञ्जारा	गजल	गजल	२०५१:०२:१४	
304	बानिरा गिरी	तिमी उदास नहुनु	कविता	२०५१:०७:०५	
305	बिजु	सडक	कविता	२०५१:१२:२५	
306	बिनुरागी बराकोटी	मेरो सानो कुकुर	कविता	२०५३:१०:१९	
307	बेनीबहादुर थापा	भनन कहाँ छ ?	कविता	२०५४:४:२५	

		सबैको भलो नगरी हुँदैन	कविता	२०५५-०९-२६	
		असमानता	कविता	२०५५-०९-१८	
३०८	बेहोसी तीर्थराज	तीन बाण	कविता	२०५९-०९-०९	
३०९	ब्रेयान सोकल (अमेरिका)	शरण	कविता	२०५४-०९-२६	अनु. मनोहरि उपाध्याय
		काठमाडौँका सडकहरू	कविता	२०५४-१२-०८	अनु. मनोहरि उपाध्याय
३१०	भक्तबहादुर नेपाली	सक्छौं भने फिर्ता लेऊ	कविता	२०५५-०४-२३	
३११	भरतराज पन्त	गुरुपूर्णिमा	कविता	२०५५-०३-२७	
३१२	भवानीभूषण लामा	सत्य चिन्तन	कविता	२०५४-०२-४	
३१३	भाइरामप्रसाद दाहाल	छोपिएका लाजहरू	कविता	२०५५-०४-२३	
		पक्षपात नगर	कविता	२०५५-१२-२०	
३१४	भानुभक्त मरासिनी	खै राष्ट्र हाँक्नेहरू ?	कविता	२०५५-०३-२०	
		श्रद्धाञ्जली अर्पण	कविता	२०५५-०३-२७	
		यस्तै छ राष्ट्रको स्थिति	कविता	२०५५-०५-२०	
		आऊ नेपालमा अब	कविता	२०५५-०७-२८	
		नेपाल यो हाँस्दछ	कविता	२०५५-०९-२५	
		भुल्कोस् नयाँ जीवन	बालकविता	२०५६-०९-१८	
३१५	भावेश भुमरी	अलिखित इतिहास	कविता	२०५४-०९-२८	
		खुकुरी	कविता	२०५४-०३-२९	
३१६	भाष्कर गौतम	अरु के छ जिन्दगी	कविता	२०५३-०२-०५	

		गजल	गजल	२०५४:०३:२१	
३१७	भिक्षु विशुद्धानन्द	ब्यूँभौँ न देशवासी	कविता	२०५१:०९:२३	
३१८	भीम राना जिज्ञासु	आग्रह युग प्रवाहसंग	कविता	२०५०:०५:०५	
		हामी गोर्खाली वीर	गीत	२०५०:०९:१०	
		गजल	गजल	२०५१:०३:११	
		गजल	गजल	२०५२:०९:०१	
		सचेत मन र फक्रंदो जांगर	कविता	२०५३:१०:२६	
		उज्यालो टेकेर शिखर पुगनुपर्दा	कविता	२०५३:१२:०९	
		देश फुल्नुपर्दा	कविता	२०५४:४:१८	
		आग्रह	कविता	२०५५:११:१५	
३१९	भीष्म उप्रेती	मृत्यु	कविता	२०५०:०५:१९	
		कर्णालीको कविलाई	कविता	२०५३:१२:१६	
		शब्द-जङ्गल	कविता	२०५४:०५:०७	
३२०	भुदेव राई	वसन्तऋतु	कविता	२०५५:१२:२०	
३२१	भुवन थापा 'वियोगी'	आजभोलिका साँभहरू	कविता	२०५५:०८:२६	
३२२	भूपहरि पौडेल	कान्तिपुर	कविता	२०५०:०३:२६	
		आवाजको खोजी	कविता	२०५१:०५:२५	
३२३	भूपाल राई	एक मिनेट मौन धारण	कविता	२०५४:०३:२१	
३२४	भूपिन व्याकुल	आगो र मान्छे	कविता	२०५३:११:०४	
३२५	भैरवनाथ रिमाल 'कदम'	मेरो गीत	कविता	२०५०:०६:१६	
		उजाड	कविता	२०५०:०६:३०	

		गीत	कविता	२०५४:०१:२१	
३२६	भोजराज आचार्य 'रोल्पाली'	यथार्थ	कविता	२०५१:१२:१८	
३२७	भोजराज न्यौपाने	किन भुक्यायौ ?	कविता	२०५१:०६:०८	
३२८	मञ्जुल	सिद्धिचरणहरू	कविता	२०५१:०४:०८	
३२९	मदनदेव भट्टराई	भूपू मन्त्री क्रान्तिकारी	व्यङ्ग्य कविता	२०५३:१०:१९	
		नेताको अन्तरमनले के भन्छ ?	कविता	२०५४:०७:२३	
		कसले कसरी हुर्काउने हो	कविता	२०५५:०५:०६	
३३०	मधु खनाल	मैले सबै थोक सहें	कविता	२०५३:०६:१९	
		गीत	गीत	२०५३:११:२५	
		गीत	गीत	२०५४:०१:१४	
		गजल	गजल	२०५४:०२:२५	
३३१	मधु 'साश्रु' ज्ञवाली	गजल	गजल	२०५५:१०:१६	
		गजल	गजल	२०५५:०३:२०	
३३२	मधुसूदन पौडेल	उधारो	मुक्तक	२०५१:०६:०८	
		गजल	गजल	२०५१:०८:१०	
३३३	मधुसूदनप्रसाद घिमिरे	प्रकृतिको आर्त पुकार	कविता	२०५२:०५:२४	
		विशाल कोक्री	कविता	२०५४:०३:१४	
		धेरै कुरा साँगुरो छ	कविता	२०५५:११:२३	
३३४	मनु ब्राजाकी	गजल	गजल	२०५०:१२:२०	
		गजल	गजल	२०५१:०१:२४	
		गजल	गजल	२०५१:०५:११	
		गजल	गजल	२०५१:१२:११	

335	मनोजाचार्य	गजल	गजल	२०५१-०८-०३	
336	महेन्द्र कोइराला	मेरो सपनाको आइन्स्टाइन	कविता	२०५५-११-०१	
		शान्त स्निग्ध नववर्ष	कविता	२०५६-०१-०४	
337	महेश पन्त	आमालाई चिठी	कविता	२०५१-०७-०५	
338	महेश प्रसाई	बाँसुरीमा वज चन्द्रवदन	कविता	२०५४-०६-४	
		लालाकी कृष्णकली !	कविता	२०५४-०८-२१	
		सौन्दर्य परिताप	कविता	२०५५-१०-१६	
		गजुरको हिंसा	कविता	२०५५-११-२३	
339	महेश रेग्मी	म युद्धविराम चाहन्छु	कविता	२०५४-०१-०७	
		नेगेटिभ पात्र	कविता	२०५४-०३-०७	
		जब उनलाई विदाइ गरे	कविता	२०५४-०५-२८	
340	माधव घिमिरे	रगत/सडक	कविता	२०५५-०६-२४	
341	माधव वियोगी	तैपनि कविता लेख्छु	कविता	२०५३-०६-१९	
342	माधवी भट्ट	यथार्थ	कविता	२०५४-०२-१८	
343	माया थापा	मात लागे बात लाग्छ	कविता	२०५५-०२-०९	
344	मिलन वान्तवा	नेपाली हुँ म	कविता	२०५५-०७-२१	
345	मीनबहादुर बज्राचार्य	केही हाइकु	कविता	२०५४-८-२८	
346	मुकुन्द आचार्य	जाऊँ, बागमतीमा घर बनाऊँ	कविता	२०५१-०९-०९	
347	मुकुन्द पथिक	मनै कुँडिएछ	कविता	२०५३-०८-१५	
348	मुकुन्द पोखरेल	यहाँ फुर्सद छैन कसैलाई !	कविता	२०५४-११-२३	

349	मुकुन्दराज 'पथिक'	फागु पर्व	कविता	२०५०-१२-१३	
		नववर्ष २०५१ लाई स्वागत	कविता	२०५०-१२-२७	
350	मुरारीराज मिश्र	लोडसेडिङ्	कविता	२०५०-१०-०९	
351	मुरारीप्रसाद मिश्र	अमरावती कान्तिपुरी नगरी	कविता	२०५४-०३-२८	
352	मेघ साम्पाङ	दुःस्वप्न	कविता	२०५१-०५-२५	
353	मेनका प्रधान	नववर्ष	बालकविता	२०५६-०१-०४	
354	मोमिला	क्यानभास शब्द यात्रातिर ...	कविता	२०५४-०५-१४	
355	मोहन थापा	त्यो दिन	कविता	२०५५-१०-०२	
356	मोहन दुवाल	जिउन खोज्ने हो कि	कविता	२०५०-१२-२०	
357	मोहन प्रसाई	मौसमको शवयात्रा	कविता	२०५२-०९-०८	
358	मोहन बन्जाडे	टुक्रा-टाक्री	कविता	२०५०-०५-२६	
		अब समय स्वतन्त्र हुँदैछ	कविता	२०५१-०६-१५	
359	मंजुल	लुगा फुकाले जस्तै	कविता	२०५४-०९-५	
360	यज्ञविक्रम शाही	कस्तो लाग्यो	गजल	२०५३-०८-२२	
		गजल	गजल	२०५५-०५-२७	
		गजल	गजल	२०५५-१२-०६	
361	यादव पन्त	प्रजातन्त्रका दुई रूप	कविता	२०५०-०५-१९	
362	यादव प्रेमी	यो काठमाडौँ	कविता	२०५१-०८-२४	
		म काठमाडौँ आएको छु	कविता	२०५१-१०-२८	
		एउटा शोक कविता	कविता	२०५१-१२-१८	
363	युयुन्सु आरडी	गोपालप्रसाद रिमाल	कविता	२०५१-०४-२२	
364	युवराज गौतम	आगो	कविता	२०५२-०३-३१	

		पर्खाल	कविता	२०५३.०६.१२	
३६५	रजतकृष्ण श्रेष्ठ	नेपालको विकास	बालकविता	२०५३.१२.०२	
३६६	रञ्जुमार्ग	गीत	गीत	२०५३.१२.०२	
३६७	रत्नदेवी राणा	२०५४ साल शुभ होस्	कविता	२०५४.०१.२१	
		कविता किन लेख्छु ?	कविता	२०५५.११.२२	
३६८	रत्ननिधि रेग्मी	दशैंको दशा	कविता	२०५०.०७.०७	
		त्यो भूपि कविलाई ...	कविता	२०५०.०९.२४	
		उठ्न पनि छैन बाटो	कविता	२०५१.०४.२२	
		दशैं	कविता	२०५१.०६.२२	
		लथालिङ्ग	कविता	२०५१.०८.२४	
३६९	रत्ननिधि रेग्मी 'गडस्मिथ'	वैशाखको कामना	कविता	२०५४.०२.११	
		जोशिलो एक आश	कविता	२०५५.०२.०९	
३७०	रत्न प्रजापति	गजल	गजल	२०५०.०५.२६	
		गजल	गजल	२०५१.०२.२१	
३७१	रत्न विमल	ए पर्दा ?	कविता	२०५५.०८.२६	
३७२	रत्नशमशेर थापा	पीडाको भुमरी	कविता	२०५०.०६.२३	
		घन्किन्छ वनको किनार	कविता	२०५०.०६.३०	
		चाहना गुनगुन	मुक्तक	२०५०.०७.२१	
३७३	रमा पराजुली	बिर्सन चाहन्छु	कविता	२०५१.०९.२३	
		मान्छे	कविता	२०५२.११.२६	
		अतीत हामीसँग छैन	कविता	२०५३.०१.०८	

374	रमा शर्मा	के गरुँ	कविता	२०५५-०२-०९	
		लोकप्रियाप्रति	कविता	२०५५-०३-०६	
375	रमेशकुमार प्रधान	पिसी	कविता	२०५४-०३-१४	
376	रमेश के.सी.	म्याडोना गीत गाइरहिछे	कविता	२०५१-०२-२८	
377	रमेश खकुरेल	यो काठमाडौँ	कविता	२०५३-११-२५	
		सुनसरी विचरी	कविता	२०५५-०१-२६	
		कविता किन लेख्छु	कविता	२०५५-०३-१३	
		लाटी कोइली	कविता	२०५५-१२-०६	
378	रमेशचन्द्र घिमिरे	म नेपाली हुँ	कविता	२०५२-०१-२३	
379	रमेशजङ्ग सिजापति	गीत	गीत	२०५४-०६-४	
380	रमेश न्यौपाने	विरोधाभास	कविता	२०५५-०७-०७	
381	रमेश मैनाली	नीति	कविता	२०५५-०७-२८	
382	रमेश श्रेष्ठ	अस्तित्वको प्राप्ति	कविता	२०५४-०१-२१	
		मेरो मृत्युमा	कविता	२०५४-२-३२	
383	रमेश सजल	गजल	गजल	२०५१-०२-२१	
384	रविन शालीन	उन्मुक्त आकाश	कविता	२०५१-०५-२५	
		ठूलो मानिस	कविता	२०५१-१२-०४	
385	रविराज शरद	शहीदको सम्झना	कविता	२०५१-१०-२८	
386	रश्मी ढकाल	आकाश हेर्दा	बालकविता	२०५६-०१-११	
387	रश्मी भट्ट	संसार हाम्रो नयाँ	कविता	२०५३-११-११	
388	राकृत	गजल	गजल	२०५१-०८-१०	
389	राजकुमार बगर	लक्ष्मीप्रसादका कविताहरू	कविता	२०५५-११-२९	
390	राजकुमार सेढाइ	भोलिका हामी पौरखी	बालकविता	२०५५-११-२२	

391	राजव	यसकारण ...	कविता	२०५४:४:३२	
		पोखिएको उत्तर	कविता	२०५४:११:२३	
392	राजीव श्रेष्ठ	मन किन रुन्छ	कविता	२०५१:११:२०	
393	राजेन्द्र चौथाले	गजल	गजल	२०५०:०९:१०	
		गजल	गजल	२०५१:०१:१०	
		गजल	गजल	२०५१:०३:११	
		गजल	गजल	२०५१:०५:१८	
		गजल	गजल	२०५१:०६:१५	
394	राजेन्द्र ज्ञवाली	गजल	गजल	२०५५:२:३०	
		गजल	गजल	२०५५:०९:४	
395	राजेन्द्र थापा	कीरा मार्ने ओखती	कविता	२०५४:१०:२५	
396	राजेन्द्र प्रसाई	सम्भना कोसेली लिएर	कविता	२०५१:०९:१६	
397	राजेन्द्र शलभ	भरतबहादुरलाई के फरक पर्छ र ?	कविता	२०५५:०५:०६	
398	राजेश थापा	म हुँ चरी	कविता	२०५१:०८:०३	
399	राजेश राई	नर्सरीका भाइ बहिनी	बालकविता	२०५५:१२:०६	
400	राधाकृष्ण भट्टराई	गजल	गजल	२०५१:०८:१०	
401	राधेश्याम भट्टराई	नेपालका माली	कविता	२०५३:०९:२७	
		सगर-सागर	कविता	२०५३:१०:१२	
		नयाँ वर्ष ? शुभकामना	कविता	२०५३:१२:३०	
		आर्तवेदना	कविता	२०५५:०२:०९	
402	रामकाजी कोने	गजल	गजल	२०५३:०३:०१	
		गीत	गीत	२०५३:०४:१२	
		गीत	गीत	२०५३:०६:२६	

		गजल	गजल	२०५४.०९.२८	
४०३	रामकृष्ण	मृत्यु	कविता	२०५१.०४.०८	
४०४	रामकृष्ण दवाडी	भोक	कविता	२०५५.०४.२३	
४०५	रामप्रसाद ज्ञवाली	कस्तो कस्तो लाग्यो	कविता	२०५५.१०.०९	
४०६	रामबाबु सुवेदी	शुभ-कामना	कविता	२०५०.७.	
		तिहार	कविता	२०५५.६.३१	
४०७	राममणि ढुङ्गेल	ओत पहिल्याउनु पर्छ	कविता	२०५३.०८.२२	
४०८	राममान 'तृषित'	अवकाश पाउने दिनहरू गन्दै	कविता	२०५०.०६.३०	
		देउता र मान्छे	कविता	२०५०.०९.०३	
		जागिरेको परिप्रेक्ष्यमा	कविता	२०५१.०९.०९	
		मान्छेको सामर्थ्य	कविता	२०५६.०९.११	
४०९	रामरञ्जन 'थकित'	सहयात्री	कविता	२०५३.०९.०४	
		आमा रुनेछिन् अब	कविता	२०५५.६.३१	
४१०	रामविक्रम थापा	मन हराएको सूचना	कविता	२०५३.०७.१०	
४११	रामविक्रम सिजापति	गीत	कविता	२०५४.८.७	
४१२	राम सञ्जेल	दुईवटा दशैं	कविता	२०५१.०६.२२	
		आस्था	कविता	२०५४.०९.२१	
		काव्य सिपाही र किमज	कविता	२०५४.१२.२९	
		काभ्रेस्थली र ममता	कविता	२०५३.०७.०३	
४१३	रामहरि बन्जारा	म सबैथोक भएछु	कविता	२०५१.०९.१०	
		नववर्ष	कविता	२०५६.०९.०४	
४१४	रामेश्वर पौडेल	दौड धरहरा	कविता	२०५४.०५.१४	

415	रामेश्वर राउत 'मातृदास'	छुटेको कविता पाएँ	कविता	२०५४:०२:२५	
		वसन्त नआएका मनहरू	कविता	२०५५:०५:१३	
416	रासा ...	कविताको मृत्यु	कविता	२०५५:०४:३०	
417	रीचा शाक्य	धनी र गरिब	कविता	२०५४:०५:०७	
		मेरो विन्ती	कविता	२०५४:०८:२८	
418	रीचा शाह	लक्ष्य	कविता	२०५४:०९:१४	
419	रीना क्षेत्री	आमा	कविता	२०५५:१२:२०	
420	रीता पोखरेल	तिमीलाई रोजेकी छु	कविता	२०५५:०९:२६	
421	रीता शर्मा	एकपल्ट सम्भेर हेर	कविता	२०५३:०९:२२	
422	रीतेश न्यौपाने	मेरो इच्छा	कविता	२०५५:०८:०५	
		फूल	कविता	२०५६:०९:०४	
423	रीवि स्थापित	चुरोटले के भन्छ	कविता	२०५३:११:०४	
424	रुद्र ज्ञवाली	गजल	गजल	२०५६:०९:१८	
425	रुद्रबहादुर खड्का 'दीप'	खातेको पीडा	कविता	२०५२:०६:२१	
426	रूपकराज अधिकारी	अनुशासन	कविता	२०५५:०६:०३	
427	रूपा जोशी	अधवैशको सङ्घारमा	कविता	२०५३:०९:०८	
428	रूपेश खड्का	मेरो सानो गाउँ	कविता	२०५५:१२:१३	
429	रेखाकौशल रेग्मी	गजल	गजल	२०५४:१०:२५	
430	रेवतीप्रसाद अधिकारी	मेरो मन	कविता	२०५५:०५:०६	
431	रेवतीरमण अधिकारी	नजरको मात	कविता	२०५२:०५:१७	
		गजल	गजल	२०५५:०३:०६	

432	रोशन चक्रधर	कुन कुरामा कम थियो काठमाडौं ?	कविता	२०५१:०९:१६	
433	रोशन थापा 'नीरव'	गजल	गजल	२०५०:०५:२६	
		यो सहर कहिले ब्युँभन्छ ?	कविता	२०५४:४:१८	
		सर्पहरू	कविता	२०५४:१२:२२	
434	रोशन सुवेदी	मेरो देश	कविता	२०५२:०१:२३	
435	लक्ष्मण ज्ञवाली	कोपिलाहरूलाई फक्रन देऊ	कविता	२०५०:०५:१९	
		अब तिमी मेरी भयौ	कविता	२०५१:१०:२१	
436	लक्ष्मण दाहाल	सम्भना	कविता	२०५२:११:१२	
437	लक्ष्मण नेवरिया	व्यङ्ग्य कविता	व्यङ्ग्य कविता	२०५३:०६:१२	
		लक्ष्मण उवाच	कविता	२०५३:०८:२२	
		श्रद्धाञ्जली वीरनारायण !	कविता	२०५५:०१:१९	
438	लक्ष्मी उप्रेती	यात्रा	कविता	२०५४:०४:११	
		खुशी	कविता	२०५५:०४:३०	
439	लक्ष्मीकुमार कोइराला	जनताको गर्जन	कविता	२०५५:०५:०६	
		सान्त्वना	कविता	२०५५:०६:०३	
440	लव गाउँले	नेपालहरू	कविता	२०५१:०४:२९	
441	ललिजन रावल	गजल	गजल	२०५४:०१:०७	
442	ललित 'दोषी'	गीत	गीत	२०५५:०९:२५	
443	लाटो साथी	गीत	गीत	२०५५:०४:३०	
		प्रजातन्त्र बालक भइसक्यो	कविता	२०५३:०१:०८	

		कविताको कविता	कविता	२०५३:०३:०१	
		अंश	कविता	२०५३:०७:१०	
		जागीर	कविता	२०५४:०१:०७	
		भानुभक्तीय कविता	कविता	२०५४:०३:२८	
४४४	लालगोपाल सुवेदी	पुलवर्ष	कविता	२०५०:०३:२६	
		गीत	गीत	२०५०:०५:१२	
		नेपाल आमा	कविता	२०५३:०९:२०	
		फूलमाया	कविता	२०५४:०२:४	
		आगो	कविता	२०५५:१०:२३	
४४५	लावण्य सापकोटा	गाँजा नखाऊ गाजर खाऊ	कविता	२०५२:०९:०१	
४४६	लेखनाथ पोखरेल	आलैछन् घाउहरू	कविता	२०५५:०१:१९	
४४७	लेखिका शर्मा	स्वतन्त्रताको सूर्य	कविता	२०५३:११:११	
४४८	वन्दना ढुङ्गाना	आह्वान	कविता	२०५१:०२:२८	
		कमल	कविता	२०५१:०७:०५	
४४९	वसन्त राई	गजल	गजल	२०५०:१२:१३	
४५०	वामदेव पण्डित	मत्थर कि त कट्टर	कविता	२०५१:०२:१४	
		यात्रा लुसे ढङ्गले	कविता	२०५१:०२:२८	
		धेरै पुगे स्वर्गमा	कविता	२०५१:०६:०८	
		आकाश लिङ्गो चढी	कविता	२०५१:०७:१२	
		बत्ती बलेको घर	कविता	२०५२:०७:०४	
४५१	विकास क्षितिज	नशा सकिएको बेला	कविता	२०५१:०६:०१	
		प्रमोहन	कविता	२०५१:१०:२१	
४५२	विकास थापा	गजल	गजल	२०५०:०६:२३	
		हरेक वर्ष भैं	कविता	२०५०:०७:०७	
		उपहास, प्रेम, घृणा	कविता	२०५०:०७:२१	
		नियतिको खेल	कविता	२०५०:०९:२४	

		वेदनाका क्षण	कविता	२०५०-१०-३०	
		निशा र चन्द्रमा	कविता	२०५०-११-१४	
		तिम्रो खुशीमा	कविता	२०५०-१२-२७	
		कहरको जीवन बगरको यात्रा	कविता	२०५१-०१-१०	
		अनुत्तरित सवाल	कविता	२०५१-०१-२४	
		प्रकृति रोइरहेछ	कविता	२०५१-०४-२२	
		मौन माया	कविता	२०५१-०५-१८	
		रक्तिम चोट	कविता	२०५४-०६-१८	
४५३	विकास थापा 'सफर'	अस्तित्वको खोजीमा	कविता	२०५०-०५-१९	
४५४	विजय प्याकुरेल	अन्तिम प्रश्न	कविता	२०५५-०३-१३	
४५५	विजय बजिमय	गाउँखाने कविता	कविता	२०५१-०६-२२	
		व्यङ्ग्य गजल	व्यङ्ग्य गजल	२०५१-०५-२४	
		गीत	गीत	२०५४-०२-११	
४५६	विजयराम न्यौपाने	पृथ्वीको आँसु	कविता	२०५३-१०-१२	
४५७	विजय लामा	मेरो देश	बालकविता	२०५५-१२-२७	
४५८	विजया प्याकुरेल	अवकाश	कविता	२०५४-१०-४	
		अन्तराल	कविता	२०५५-०५-२०	
		शुभ विजया	कविता	२०५५-०६-१०	
४५९	विजया बजिमय	देश आफैँमा बाँचेको छ	कविता	२०५३-०१-२९	
४६०	विजया श्रेष्ठ	विश्वासघात	कविता	२०५३-०१-२२	
४६१	विजेन्द्रमानसिंह कार्की	परिवर्तन	कविता	२०५१-०९-०९	
४६२	विजेशकुमार	आफ्नो सहर	कविता	२०५५-०८-०५	

	रौनियार				
		के गरुँ के नगरुँ	कविता	२०५५:०८:२६	
४६३	विदुर लामिछाने	कोसेली	कविता	२०५४:०६:१८	
		खै के भनूँ !	गीत	२०५५:०१:०५	
४६४	विनोद अंशुमाली	एउटा मान्छे चाहिएको छ	कविता	२०५३:१२:१६	
		हिमालचुली मुन्तिर	कविता	२०५५:०१:०५	
४६५	विनोद गौचन	मन खण्डहर	कविता	२०५३:०४:१९	
		आउ मसँग कुरा गर	कविता	२०५३:०६:१९	
		कुहिरो फुल्ने देशमा	कविता	२०५३:०८:०१	
		पागलहरूको गीत	कविता	२०५३:११:०४	
		तिम्लाई मालुम छैन र ?	कविता	२०५४:०२:११	
		मायाको जाले रुमालैमा	कविता	२०५४:११:०९	
		सवनमु डोलो ...?	कविता	२०५४:११:२३	
४६६	विनोद पौड्याल	हाम्रो बाल दिवस	कविता	२०५४:०५:२१	
४६७	विनोदप्रसाद	वीरकी आमा	कविता	२०५५:०२:०९	
	तिमिलिसना				
४६८	विनोदराज आचार्य	१०३	कविता	२०५३:१२:०९	
४६९	विप्लव कार्की	गजल	गजल	२०५५:०६:२४	
४७०	विप्लव ढकाल	कालो मध्यान्तर	कविता	२०५४:०१:०७	
४७१	विभूषा डंगोल	फूलबारी	कविता	२०५५:११:०१	
४७२	विमल कटुवाल	युद्ध निश्चित भविष्यमा छ	कविता	२०५०:०६:१६	
४७३	विमल गिरी	ऊ फर्किन	कविता	२०५४:०२:४	
४७४	विमल भौकाजी	अन्तराल	कविता	२०५०:०४:२३	

		मेरो मुटु यस्तै हो	गीत	२०५०-१०-०२	
		गरिबी	मुक्तक	२०५१-०६-०८	
		गरीब	कविता	२०५१-०६-०८	
		समय	कविता	२०५२-०३-२१	
		सगरमाथा नम्बर दुई	कविता	२०५४-०५-२१	
		छायारानी	कविता	२०५४-१०-४	
		स्पर्श	कविता	२०५४-११-२३	
		को होला त्यो मान्छे ?	कविता	२०५५-०७-१४	
		नेता	कविता	२०५५-०८-२६	
४७५	विमला गौतम नेपाल	तिहार आयो	कविता	२०५१-०७-१२	
४७६	वियोग बुढाथोकी	म्याराडोना	कविता	२०५१-०४-०१	
		गजल	गजल	२०५४-०३-२१	
४७७	वियोगी बुढाथोकी	गजल	गजल	२०५१-०६-१५	
		इलाम	कविता	२०५३-०७-२४	
४७८	विलियम फर्ब्स	ऊँवाणी देवीको वन्दना !	कविता	२०५०-११-१४	
४७९	विवश पोखरेल	समयको उहापोह	कविता	२०५४-१२-२९	
		गजल	गजल	२०५५-०९-२५	
४८०	विश्वमणि सुवेदी	उनी सृष्टि	कविता	२०५३-१२-३०	
४८१	विश्वराज फुयाल	पिँजडाको चरी	कविता	२०५६-०१-११	
४८२	विश्वराम के.सी.	बगायो सब इच्छा	गीत	२०५१-०३-०४	
		गीत	गीत	२०५२-०५-२४	
		गीत	गीत	२०५५-०२-०९	
४८३	विश्व शाक्य	तिमी आयौ	कविता	२०५३-०७-०३	

484	विष्णु ओली	शान्ति	कविता	२०५५:६:३१	
485	विष्णुकुमार पण्डित	रक्सी	कविता	२०५२:०१:०९	
		रक्सी	कविता	२०५२:०१:२३	
486	विष्णु तिवारी	आज नेपाल बन्द भयो	कविता	२०५४:०५:२८	
		उल्टो सुल्टो	कविता	२०५४:८:२८	
487	विष्णु निष्ठुरी	अजीव रक्सी !	कविता	२०५४:११:०२	
		शान्ति	कविता	२०५५:०६:३१	
488	विष्णुप्रसाद धिताल	शुभकामना	कविता	२०५५:०५:०६	
489	विष्णुलाल श्रेष्ठ	मन	कविता	२०५३:०७:१०	
490	वीरेन्द्र शिवाकोटी	आस्थाको फूल	गजल	२०५२:१२:०३	
491	वृन्दा बराल (निरौला)	म के हुँ	कविता	२०५५:०१:०५	
492	वैकुण्ठप्रसाद पौडेल	सपना-विपना	कविता	२०५१:१०:०७	
493	वंशी श्रेष्ठ	प्रणयिनी महाकाली	कविता	२०५४:०६:४	
		राजनीतिका लाहुरेहरू	कविता	२०५४:०८:२१	
		पोखरा : नारा र भाषण बेचिरहेछ	कविता	२०५४:१०:४	
		नाराबाजीका होहल्ला पार	कविता	२०५४:१२:२२	
494	व्याकुल माहिला	गजल	गजल	२०५०:०७:२१	
		गजल	गजल	२०५१:०८:१०	
495	शर्मिला मल्ल	गजल	गजल	२०५४:०१:०७	
		म मेरो जिन्दगीभन्दा बढी चाहन्छु	कविता	२०५४:०२:४	
		हामी गरिब छौँ	कविता	२०५४:०६:४	

496	शम्भुप्रसाद पोखेल	साटिएजस्तो छ	कविता	२०५१:०१:१७	
497	शरदकुमार भट्टराई	जयतु संस्कृतम्	कविता	२०५४:०८:२१	
498	शशिप्रताप सिंह	गजल	गजल	२०५१:०२:२८	
499	शशिप्रताप सिंह ठकुरी	परिश्रमीको उद्गार	कविता	२०५३:१२:०२	
500	शशि लुमुम्बू	यसरी बाँचिरहेकी ऊ	कविता	२०५२:०१:२३	
		हिमनदी	कविता	२०५५:०७:२१	
501	शान्तरत्न बज्राचार्य	बधाई छ तिमीलाई	कविता	२०५५:०९:२५	
502	शान्ति चौधरी	कसले पो सुनिदिन्छ अन्याय र भेदभाव	कविता	२०५१:०७:२६ २०५२:०२:०६	
503	शान्तिप्रिय	पासाङ्ग : म मृत्यु ठान्दिनँ	कविता	२०५०:०३:०५	
504	शाश्वत पराजुली	मुटु चहय्याउँदा	गीत	२०५१:०५:११	
505	शिव आलोक	गजल	गजल	२०५१:०८:१०	
506	शिवगोपाल रिसाल	मान्छे जस्तै मान्छे भए	कविता	२०५४:०७:३०	
		मृत्यु पनि मुक्ति हुन्छ	कविता	२०५४:०९:२५	
		नेपाल : नेपालीको मुटु	कविता	२०५४:१२:०८	
		ऊँ वसन्तष्टक	कविता	२०५४:१२:२९	
		शुभकामना	कविता	२०५५:०६:१०	
		जागरण गीत	गीत	२०५५:०८:१२	
		जागरण गीत	गीत	२०५५:०८:२६	
		जागरण गीत	गीत	२०५५:०९:१८	
		वसन्ताष्टक	कविता	२०५५:१२:२०	

507	शिव गौतम	मेरो संसार किन तिम्रो जस्तै हुनुपर्छ ?	कविता	२०५४.०९.५	
508	शिव पंजानी	शिक्षण अस्पतालको १५ वर्ष	कविता	२०५४.०७.२३	
		हाम्रो देशका नेताहरू	कविता	२०५५.०७.२८	
509	शिवप्रकाश	पूजा	व्यङ्ग्य कविता	२०५०.०४.१६	
		अकस्मात	कविता	२०५३.०२.१२	
		विशिष्ट व्यक्तित्व	कविता	२०५३.०४.२६	
		चाकरी महिमा	कविता	२०५३.१०.१९	
		नियतिको शिकार	कविता	२०५३.११.२५	
510	शिव रेग्मी 'प्रणत'	आद्र बिम्ब	कविता	२०५२.०६.२१	
		बादल र बकुल्लाहरूको कथा	कविता	२०५२.१०.०६	
511	शीला पन्त	समयको विगुल	कविता	२०५३.०५.२३	
		विडम्बना	कविता	२०५३.०६.१९	
		तिमी आएछौ भानु	कविता	२०५४.०३.२८	
		आह्वान	कविता	२०५४.४.२५	
		मान्छे अन्धा भएका छन्	कविता	२०५४.४.३२	
512	शीलु 'सान'	म पागल भइदिएको भए	कविता	२०५१.११.२०	
513	शीव प्रणत	अस्थिर जून	कविता	२०५३.०४.२६	
514	शीलु 'सान'	सम्झने गर्छु	कविता	२०५१.०६.०१	
515	शोभाकर बुढाथोकी	बेचिएकी चेली	कविता	२०५१.१२.११	
516	शंकरप्रसाद खरेल	हाम्रो प्यारो देश	कविता	२०५०.०४.१६	

517	शंकर भण्डारी	माया लायौ किन ?	कविता	२०५३:०६:१२	
		गीत	गीत	२०५३:०८:०१	
518	शंकरराज पाण्डे	सबै भताभुङ्ग	कविता	२०५३:०९:०६	
519	श्यामजी केशव पराजुली	एउटा सहरमा	कविता	२०५३:०६:१९	
520	श्याम रिमाल	सुपर बम्पर	कविता	२०५०:०६:२३	
		गजल	गजल	२०५०:०७:०७	
		गीत	गीत	२०५१:०८:०३	
		दर्शन	कविता	२०५३:०७:१०	
		दर्शन-सार	कविता	२०५४:०६:१८	
		नेपाली जाडो	कविता	२०५४:१०:११	
521	सक्रिय मल्ल	मेरो मन्दिर	बालकविता	२०५४:०२:२५	
522	सचिन उपाध्याय	अर्को परिच्छेद यात्राको	कविता	२०५३:०२:२६	
		प्रतीक्षा	कविता	२०५३:०५:०८	
		पारपाचुके	कविता	२०५३:०८:२२	
		पैसा	कविता	२०५५:११:२२	
523	सन्तोष खनाल 'आकाश'	अन्जान	कविता	२०५२:०१:०९	
524	सन्तोष भुजेल	गजल	गजल	२०५१:०३:१८	
525	सन्देश रोगु	फुर्सद छैन	कविता	२०५१:०१:०३	
		तिमी	कविता	२०५१:०४:०८	
526	समिन सानु घिमिरे	धरहरा	कविता	२०५५:०५:२०	
527	समीर गौतम	बालकविना	बालकविता	२०५५:०७:१४	
		मलाई गौरव छ	बालकविता	२०५५:०८:१२	
		आमाको आँसु	बालकविता	२०५५:११:१५	
528	सम्भना न्यौपाने	मित्रको सम्भना	बालकविता	२०५५:११:०१	

		मौका आउँछ पखिदैँन	बालकविता	२०५६:०१:११	
५२९	सरस्वती श्रेष्ठ	गजल	गजल	२०५१:०३:१८	
५३०	सरिता थापा	बादलका आँखीभयाल	कविता	२०५४:११:२३	
५३१	सरोज अर्याल	के भो ?	गजल	२०५३:०८:२२	
५३२	सरोजनी मानन्धर	मानिस	कविता	२०५६:०१:११	
५३३	सरुभक्त	मारिया म तिमीलाई प्रेम गर्न सक्तिनँ	कविता	२०५४:०४:४	
		डेभिड फल्समा हामफाली आत्महत्या गर्ने जोडीहरूप्रति	कविता	२०५४:०५:०७	
		बकुल्लाहरूको कुनै देश हुँदैँन	कविता	२०५५:०३:०६	
५३४	सरुमालाकार	आँसु	कविता	२०५५:०७:०७	
५३५	सविना मिश्र	गीत	गीत	२०५४:०३:१४	
५३६	सर्वज्ञ पौडेल	आफ्नो तलब बढाउनु भो	कविता	२०५२:०९:२२	
५३७	सागरमणि थापा	भोको परिवार	कविता	२०५१:११:२०	
५३८	साधना प्रतीक्षा	गजल	गजल	२०५४:०३:१४	
		गजल	गजल	२०५४:१२:२२	
५३९	सानु	आँखा मेरो रोइरहेछ	कविता	२०५५:६:३१	
५४०	सानुराजा श्रेष्ठ 'अञ्जान'	गजल	गजल	२०५०:०४:९	
५४१	साम्ब ढकाल	अहिंसाको देशमा	कविता	२०५४:०५:२१	
		अँध्यारो भविष्य	कविता	२०५५:०८:०५	
५४२	सिर्जना दुवाल	गजल	गजल	२०५६:०१:१८	

543	सीता थापा	जीवन	कविता	२०५५:१२:०६	
544	सीताराम मुडभरी	त्यो आत्मालाई बाँध्ने काम नगरौं	कविता	२०५०:१२:२०	
545	सीता शर्मा	गजल	गजल	२०५४:१२:१८	
546	सुजित श्रेष्ठ	केही छैन जिन्दगी	गजल	२०५०:०६:२३	
547	सुदिपभद्र खनाल	मधुकलश	कविता		
548	सुधिर ख्वि	खै के कविता लेखूँ	कविता	२०५४:०२:२५	
		पैंचो लिएको अनुहार	कविता	२०५५:०७:२८	
		धराप थापिराखेको सहर	कविता	२०५५:०९:११	
		शब्द	कविता	२०५५:१२:१३	
549	सुधिर घिमिरे	म कसको बारेमा लेखौँ कविता	कविता	२०५४:११:०९	
550	सुनिल अधिकारी 'एकान्त'	धूमिल वर्तमान	कविता	२०५५:१२:०६	
551	सुनिल पुरी	गजल	गजल	२०५०:०४:९	
		गजल	गजल	२०५१:०२:२१	
		राष्ट्रियता	कविता	२०५१:०५:१८	
		कुहूकुहू कसले गायो	बालकविता	२०५१:०५:२५	
		यसपालिको जाडोमा	कविता	२०५३:१०:०५	
		अभिनय	कविता	२०५३:११:११	
552	सुनिता प्रधान	मेरो प्यारो गाउँ	कविता	२०५३:०५:०८	
553	सुनील पुरी	हँसाऊ अनि हाँस	गीत	२०५१:०६:१५	
		गजल	गजल	२०५१:०८:१०	
554	सुप्रयासी (सुरजचन्द्र गौतम)	पर्ख न दाजु नेपाली	कविता	२०५५:१०:१६	
555	सुप्रिय भण्डारी	देशका पाइला	कविता	२०५५:०२:०९	

556	सुमन पोखरेल	सजिलो भो	कविता	२०५१-०५-१८	
557	राजकुमार श्रेष्ठ	विद्य	कविता	२०५०-०९-०३	
558	सुरभि सुमन	मुटु जोडिएको था छैन	कविता	२०५१-०८-०३	
		गीत	गीत	२०५२-०६-२१	
559	सुरेन्द्र रेग्मी	अन्तर	कविता	२०५३-०६-१२	
560	सुरेशकुमार पुडासैनी	काठमाडौँ	कविता	२०५३-०१-१५	
561	सुरेशकुमार 'विवश'	सडक	कविता	२०५१-०९-२३	
562	सुरेशनाथ न्यौपाने	चम्का	कविता	२०५५-१०-०२	
563	सुरेश न्यौपाने	अवश्य उज्यालो हुनेछ	कविता	२०५४-४-२५	
564	सुरेश पुडासैनी	मेरो अनुभवमा	कविता	२०५१-०६-०८	
565	सुरेश रञ्जित	गजल	गजल	२०५०-१२-१३	
566	सुरेश वैद्य	गीत	गीत	२०५२-११-२६	
567	सुवासचन्द्र ढुङ्गेल	कविता	कविता	२०५०-१२-२७	
		गजल	गजल	२०५१-०८-१०	
568	सुवास न्यौपाने	नयाँ वर्ष	बालकविता	२०५६-०१-०४	
569	सुवास प्रधान	आउन त आयौ फूल भर्ने बेला आयौ	कविता	२०५४-०२-११	
		भन तिमी कहिले आउँछौ ?	कविता	२०५५-०६-२४	
570	सुविज्ञ शर्मा	खोइ त प्रजातन्त्र ?	कविता	२०५४-१०-४	
571	सुविन जोशी 'सविन'	तिम्रो बाटो हेरिरहन्छु यही	कविता	२०५१-०९-२३	
572	सुशीलप्रसाद वाग्ले	म गर्छु पुकार	कविता	२०५१-०८-०३	

573	सुशीला घिमिरे	सम्वहलनुको अस्तित्व	कविता	२०५०-०६-१६	
574	सुष्मिता नेपाल	विवशता	कविता	२०५४-०९-२६	
		आमा	कविता	२०५४-४-१८	
		मुस्कानबाट जुरुक्क उठेर	कविता	२०५४-११-२३	
575	सूर्यकुमार श्रेष्ठ	एउटा जङ्गलमा	कविता	२०५३-०८-०१	
576	सूर्यनाथ सुवेदी	देश यो बन्छ, बन्छ	कविता	२०५५-०८-०५	
577	सूर्यलाल	प्रभु आशीर्वाद देऊ !	कविता	२०५४-०७-३०	
578	सोयन्का न्यौपाने	देशभक्त हुन्छौँ	बालकविता	२०५५-१२-२७	
579	सोहन थापा	पानी	कविता	२०५०-१०-१६	
580	सौरभ आचार्य	यही हो मेरो देश	बालकविता	२०५५-१०-०९	
581	संगीता गुरुड	खोजीको अनवरत यात्रा	कविता	२०५५-११-०८	
582	संजीवप्रसाद घिमिरे	हर्षको उत्कर्ष	कविता	२०५५-०८-२६	
583	संजीव लम्साल	म नेपाली हुँ	कविता	२०५५-११-२९	
584	संजीव ढुङ्गाना	शिक्षा	कविता	२०५१-०८-२४	
585	संतु टारली	प्राकृतिक प्रकोप	कविता	२०५०-०५-१९	
586	स्नेहा श्रेष्ठ	तिम्रै यादमा	कविता	२०५५-०१-२६	
		भिखारी	कविता	२०५५-११-२२	
587	स्वामी प्रपन्नाचार्य	वसन्त आयो	कविता	२०५५-०१-१९	
588	स्निग्धा ढुङ्गेल	आजको नेपाल	कविता	२०५५-०४-९	
589	हरि भट्टराई	नेता पूजा विधि	कविता	२०५०-०४-९	
		टनकपुरलाई पत्र	कविता	२०५०-०५-०५	
590	हरि गौतम	भानुको सम्भना	कविता	२०५१-०३-१८	
591	हरि गौतम 'दोषी'	भुँडीवाद-मूर्दावाद !	कविता	२०५१-०५-१८	
		गजल	गजल	२०५१-०८-१०	

592	हरि पौडेल	विडम्बना	व्यङ्ग्य कविता	२०५३.०८.०८	
593	हरि मञ्जुश्री	आँखा सापटी दिऊँ महाशय ?	कविता	२०५२.०८.२३	
		नेपालीहरूको मुख हुँदैन	कविता	२०५३.०४.०५	
		म मर्नु	कविता	२०५४.०३.२१	
		अबेला भयो	कविता	२०५४.०४.२१	
		हाम्रो खेल राजनीतिको	कविता	२०५४.०८.२१	
594	हरिशरण थापा	गीत	गीत	२०५५.११.२२	
		गीत	गीत	२०५५.१२.१३	
595	हरि सन्दर्भ	माया	मुक्तक	२०५१.०३.०४	
596	हरिहर उपाध्याय	भो चाहिँदैन	कविता	२०५३.०७.१७	
597	हरिहर तिमिल्सिना	सानेगीत	कविता	२०५१.०४.१५	
		म खाली कागज हुँ	कविता	२०५१.०८.०३	
		गजल	गजल	२०५१.०८.१०	
		गीत	गीत	२०५२.०५.१७	
598	हिक्मत खड्का	छोरीको जीवन	कविता	२०५४.११.०२	
		चाहना	कविता	२०५४.११.२३	
599	हिमांशु थापा	कठैबरा जनता	कविता	२०५३.११.२५	
600	हिरण्यलाल ज्ञवाली	मोतीको दिव्य ज्योति	कविता	२०५१.०५.१८	
601	हृदय तुलाधर	म देख्छु	कविता	२०५१.०७.१२	
602	हुलासचन्द्र गोल्छा	मलाई गर्व छ म हिन्दू हुँ	कविता	२०५५.२.३०	
603	हेमचन्द्र नेपाल	शिशुहरूलाई	कविता	२०५१.०८.०३	

६०४	हेमन्त श्रेष्ठ	सपनाका मलामीहरू	कविता	२०५४:४:२५	
६०५	हेमराज ज्ञवाली	मन भन्छ उडी जाऊँ आफ्नो जन्म ठाउँ	कविता	२०५१:१२:२५	
		इलामलाई सम्झँदा	कविता	२०५२:१०:२७	
		पारिजात	कविता	२०५५:०७:१४	
६०६	हेमराज पाण्डे 'अभावी'	समाधि	कविता	२०५३:०१:१५	
		काठमाडौँ	कविता	२०५४:०२:१८	
		गीत	गीत	२०५४:०५:२८	

३.१.३ भाषाशैली

कोसेलीमा प्रकाशित भएका कविताहरूको भाषाशैलीमा सरलता पाइन्छ । सरल भाषाको प्रयोग भएको कारण कविताले व्यक्त गर्न खोजेको भाव सहजै बुझ्न सकिने खालका हुँदाहुँदै पनि कुनै रचनामा क्लिष्ट भाषाको प्रयोग भएको छ । साथै गजल, गीत आदिमा सरल भाषाको प्रयोग छ ।

कोसेलीमा प्रकाशित कविताहरूमा विभिन्न बिम्ब, प्रतीक आदि पनि अत्यन्तै सरलताका साथ प्रस्तुत भएको छ । बाह्य लयभन्दा आन्तरिक लयको सिर्जना छन्दोबद्ध कविताको न्यूनता र गद्यकविता र मुक्तछन्दका कारण कोसेलीमा प्रकाशित कविताहरूको भाषाशैली सुन्दर एवम् सरल रहेको छ ।

३.१.४ निष्कर्ष

कान्तिपुर पत्रिकाले आफ्नो सह-प्रकाशनका रूपमा प्रकाशित कोसेली पत्रिकाले आफ्नो प्रकाशनकालबाटै साहित्यका विविध विधाहरू प्रकाशित गर्दै आएको छ । यसले कविता विधाभित्र पर्ने गजल, मुक्तक, गीत आदि सबैलाई उत्तिकै महत्त्वका साथ प्रकाशन गरेको छ ।

कोसेलीमा प्रकाशित भएका कविताहरूमा जीवनजगत् सम्बन्धी विविध विषयवस्तु त्यसमा सामाजिक, राजनैतिक, आर्थिक, नारीचेतना, सशस्त्र युद्धले निम्त्याएका जटिलता आदिको यथार्थ

चित्रण, शोषण, गरिबी आदि विविध विषयवस्तु रहेका छन् । त्यस्तै भाषाशैलीमा सरल साथै क्लिष्ट दुवै भाषाको प्रयोग रहेको छ । यसमा जम्मा ६०६ कविका ९९० कविता छन् । यसरी कान्तिपुर कोसेलीको कविता विधामा महत्त्वपूर्ण योगदान छ ।

३.२ कोसेलीमा प्रकाशित कथाहरूको विवरणात्मक अध्ययन

कान्तिपुर कोसेली पत्रिका प्रकाशन सुरु भएको दुई महिना पछिदेखि नै यस पत्रिकामा कथा प्रकाशन सुरु भएको हो । यसमा कथा विधाका साथै साहित्यका सबै विधामा रचना गरिएका रचनाहरू प्रकाशित छन् । यसरी यस पत्रिकाले कथा प्रकाशनको मिति २०५०।०२।३० गते कल्याण गौतमद्वारा लिखित 'शून्य' शीर्षकको कथाबाट गरेको हो । यसमा कथा विधाभित्र रहेर लघुकथा, विज्ञान कथा, बालकथा, नीतिकथा आदि प्रकाशित भएका छन् ।

कोसेलीमा प्रकाशित भएका कथामा परम्परित शैलीको प्रयोग भए पनि विषयमा भने विविधता रहेको छ । यसमा कथाहरू छोटो र एक बसाइमै पढेर सकिने खालका छन् । यसमा अनूदित कथाहरू पनि छन् । त्यस्तै सामाजिक, आर्थिक, सांस्कृतिक, द्वन्द्वले निम्त्याएका परिस्थिति, आशा, निराशामा परिणत भएको स्थिति आदि विषयवस्तु रहेका छन् ।

३.२.१ विषयवस्तु

कान्तिपुर कोसेलीमा प्रकाशित भएका कथामा विविध विषयवस्तु रहेका छन् । यसमा मनोवैज्ञानिक प्रयोग, राजनैतिक, सामाजिक, आर्थिक आदि विषयवस्तु रहेका छन् । यसका विषयवस्तुमा मूलतः समसायिक, राजनैतिक, आर्थिक, सामाजिक, नैतिक आदि हुन् । वर्तमान समयमा मानवीय मूल्य र मान्यता ह्रास हुँदै गएको यथार्थता, प्रेम, विछोड, गरिबी, विदेशिनु पर्ने बाध्यता आदि विषयवस्तु कोसेलीमा प्रकाशित भएको कथामा रहेका छन् । त्यस्तै प्रजातन्त्रको पुनर्स्थापनापछि देशमा भित्रिएका विकृति, विसङ्गति, व्यक्तिवादी प्रवृत्ति, स्वार्थीपन आदि विषयवस्तु रहेका छन् ।

त्यसैगरी ठूलाबडाले सानामाथि गरेको थिचोमिचो, अन्याय, अत्याचार, नारीमाथि गरिएको शोषण एवम् तिनलाई नियतिले पनि साथ नदिएका जस्ता विडम्बनाका विषयवस्तु प्रयोग भएका छन् । कोसेलीमा प्रकाशित भएका प्रायः सबै कथामा मानवीय पात्रहरूको भूमिका छ भने केही

कथाहरूमा मानवेत्तर पात्रको पनि प्रयोग भएको छ । त्यस्तै ग्रामीण परिवेश, सहरिया परिवेशको चित्रण भएको छ । यसमा यथार्थवादी विषयवस्तु, आदर्शवादी प्रवृत्ति रहेका छन् । त्यस्तै चिन्तन, विचार, विषयगत आदि दृष्टिले हेर्दा कथामा विषयवस्तुमा विविधता रहेको छ । आफ्नै सहारा बन्लान भनेर विश्वास गरेका आफ्नै सन्तानबाट बुढेसकालमा भोग्नु परेको अपहेलित जीवन गुजार्न बाध्य आमाबाबुको अवस्था, आशा निराशामा परिणत भएको यथार्थ स्थितिको चित्रण जसले गर्दा विशेष गरेर सहरमा दिनदिनै बढिरहेको वृद्धाश्रममा वृद्धवृद्धाको सङ्ख्यामा वृद्धि जस्ता कटु यथार्थका विषयवस्तुलाई कोसेलीमा प्रकाशित भएका केही कथाले आफ्नो मूल विषयवस्तु बनाएको छ । त्यस्तै नारी वेदनाका विषयवस्तु, जीवनमा हाँसोको सट्टा आँसु पिई बाँच्न बाध्य हुनुपरेको बाध्यताका विषयवस्तु, वितृष्णा, असन्तोषले भरिएका भावनाहरू आदि विषयवस्तु रहेका छन् ।

कोसेलीमा प्रकाशित कथाका पात्रको बाहिरी जीवन जतिसुकै सुखमय देखिए पनि भित्रि हृदयमा आँसुको महासागर बोकेर बाँच्न बाध्य मानवजीवन सधैं सुख चाहँदा चाहँदै पनि समय र परिस्थितिले कहिले कहाँ पुऱ्याउँछ, अन्यौलता, प्रेमको परिभाषा सम्भौता हो, जीवनमा हाँसो बाँड्न सजिलो हुने तर आँसु मात्र आफ्नो दाइजो हुने स्वार्थी संसारको विषयवस्तुलाई अत्यन्तै मार्मिक ढङ्गले प्रस्तुत गरेको छ । परिस्थितिलाई बुझ्न नसक्दा आँसुको सागर लिएर बाँच्नु पर्ने बाध्यता जस्ता कुराहरूलाई कोसेलीका कथाले आफ्नो विषयवस्तु बनाएको छ । यसरी कोसेलीमा प्रकाशित कथाहरूले यथार्थपरक शैलीमा मार्मिक रूपमा सफलताका साथ विविध विषयवस्तु प्रस्तुत गरेको छ ।

३.२.३ विवरण

कथाकारका नामको वर्णानुक्रमअनुसार

क्र. सं.	कथाकारको नाम	शीर्षक	कथाको प्रकार	प्रकाशन मिति	कैफियत
१	अजहर अल्हसन	इन्धन	कथा	२०५४÷०९÷०५	(मूल उर्दूबाट) अनु. शंकर

					कोइराला (उर्दूकथा, पाकिस्ता न)
2	अनन्त वाग्ले	पुरानो खत नयाँ चोट	लघु कथा	2051÷12÷11	
3	अभिषेक अधिकारी	नेपाली कलाकार	बालकथा	2057÷06÷28	
4	अश्रु सिन्धुलीय	आत्मगाथा	लघुकथा	2050÷09÷24	
5	इन्दिरा प्रसाई	एउटा पीडा	लघुकथा	2053÷12÷02	
6	ईश्वरी अधिकारी	विश्वासघात	कथा	2056÷04÷29	
7	उत्तरकुमार पराजुली	कालो धन्दा	लघुकथा	2051÷01÷24	
8	उपेन्द्रप्रसाद खनाल	दान-धर्म	लघुकथा	2050÷09÷10	
		वातावरण संरक्षण	लघुकथा	2050÷12÷06	
		ग्रामीण विकास	लघुकथा	2051÷02÷14	
9	उषा लोहनी	वितृष्णा	कथा	2050÷10÷02	
10	एम. आचार्य	कुर्सीको मोह	लघुकथा	2056÷12÷19	
11	एस्पी कोइराला	नयाँ हाकिम	लघुकथा	2056÷03÷26	
12	ओमकार	प्रजातन्त्र र गोविन्द	कथा	2057÷02÷21	
13	ओ हेनरी ज.	व्यस्त दलालको प्रेमकथा	कथा	2051÷05÷18	अनु. जयदेव गौतम (अमेरिकन सिन्जबा)
14	कपिल लामिछाने	टु वनजा टु	कथा	2050÷04÷16	
		भाँडाकुटी	लघुकथा	2050÷05÷26	
		पुसै शीत माघै शीत	कथा	2055÷04÷23	

15	कमला पराजुली	छोरी	कथा	2055÷6÷31	
16	कमला सरूप	एकलो मृत्युमा	कथा	2050÷05÷05	
17	कल्याण गौतम	शून्य	कथा	2050÷2÷30	
18	कार्तिकेय घिमिरे	भानुभक्तहरूको मृत्युमा	लघुकथा	2056÷08÷04	
19	किशन थापा	सन्देश	लघुकथा	2051÷03÷04	
20	किशन पौड्याल	सिद्धान्त	लघुकथा	2051÷03÷24	
21	किशोर पहाडी	साथ	लघुकथा	2051÷04÷08	
		जीवनको पराजय	लघुकथा	2051÷04÷22	
		महाभारत	लघुकथा	2051÷06÷15	
		काठमाडौं र प्लेग	लघुकथा	2051÷08÷24	
22	कुमार ज्ञवाली	महपाश	कथा	2052÷10÷20	
		षडयन्त्र	कथा	2053÷04÷12	
		ममता	कथा	2053÷06÷12	
		आहुति	कथा	2053÷07÷10	
		साभा नियति	कथा	2053÷07÷24	
		दोसाँध	कथा	2053÷09÷06	
		आश्मा र नास्यया	कथा	2053÷10÷19	
		निर्मम हिसाब	कथा	2053÷12÷02	
		अपहरण	कथा	2053÷12÷30	
23	कृशनचन्द्र	बिस्कुटको स्वाद	कथा	2051÷01÷03	अनु. योजना शर्मा
24	कृष्ण लामिछाने	इच्छुमतीलाई पत्र	लघुकथा	2052÷09÷29	
		अर्थहीन मान्छे	कथा	2053÷02÷26	
		कोठा न. ९	कथा	2054÷06÷18	
25	गणेश खत्री	आफ्नै सरकार	कथा	2053÷09÷20	विज्ञान

		ठीक			कथा
26	गिरी उपाध्याय	सुकाम	कथा	2054÷04÷23	
27	गीता केशरी	अन्त्यको उपलब्धि	कथा	2057÷02÷28	
28	गोविन्द गिरी 'प्रेरणा'	नेपाल बन्द र दुई मोरीहरू	कथा	2051÷05÷04	
29	घनश्याम ओली	पीडा	कथा	2053÷04÷26	
		टंके	लघुकथा	2053÷06÷19	
		सहनशीलताको आगो	कथा	2053÷12÷09	
		अमरनाथको साहस	कथा	2054÷03÷21	
		अपमानको घाउ	कथा	2055÷01÷19	
		विखण्डन	कथा	2057÷01÷10	
30	रघुनाथ लामिछाने	दुई समाजसेवी	लघुकथा	2052÷12÷17	
31	चिरञ्जीवी मास्के	गाँस, बास र कपास	लघुकथा	2051÷02÷21	
		प्रजातन्त्र र परिवर्तन	लघुकथा	2051÷04÷22	
32	चूडामणि गौतम	नोकरीको नशा	कथा	2055÷04÷30	
		राजधानीमा फक्रिएकी अनु		2056÷06÷22	
33	चेतन काफ्ले	शहीद	लघुकथा	2051÷09÷22	
34	जयराम भट्टराई	अल्छी विद्यार्थी	बालकथा	2057÷05÷03	
35	जीवन मगर	कहालीलाग्दो यातनाको कथा	कथा	2052÷10÷27	
36	जी.एस. ओली	आखिर किन	कथा	2056÷05÷26	
37	जीतेन्द्र भण्डारी	मितव्ययिता	लघुकथा	2051÷04÷29	

३८	टीकाराम उदासी	फूलमाया	लघुकथा	२०५१÷०१÷१७	
३९	डि.वी. कट्टेल 'निशानद्वीप'	सेते सार्की	लघुकथा	२०५२÷०७÷१८	
४०	डी.वी. कट्टेल	ऐराखेको नियति	कथा	२०५५÷०५÷०६	
		शक्ति	लघुकथा	२०५६÷०६÷२२	
४१	तिलक महतरा	घमण्डको सेखी	बालकथा	२०५७÷०६÷०७	
४२	तुलसी गिरी 'भावुक'	दोस्रो बच्चा	लघुकथा	२०५१÷०४÷०८	
४३	दिनेश सागर	ठूला मान्छे	लघुकथा	२०५१÷११÷२०	
४४	दीपक समर्पित	जनता	लघुकथा	२०५०÷१२÷२७	
४५	दुर्लभलाल सिंह	चमत्कारीपूर्ण उत्पादन	लघुकथा	२०५१÷०९÷१६	
४६	धर्मराज अर्याल	राधा ! तिमी रोयौ कि ?		२०५३÷११÷११	
४७	धर्मराज सापकोटा	सङ्केत	लघुकथा	२०५०÷०९÷०३	
४८	धर्मागत भट्टराई	सरल बाटो	लघुकथा	२०५५÷१०÷१६	
४९	धीरेन्द्र प्रेमर्षि	जँड्याहा र जुवाडे	लघुकथा	२०५१÷०६÷०१	
५०	धीरेन्द्र मल्ल	उपचार र विधाता	लघुकथा	२०५१÷०३÷११	
		सट्टामा	लघुकथा	२०५१÷०३÷१८	
		विश्वास	लघुकथा	२०५१÷०४÷०८	
		विश्वास/अविश्वास	लघुकथा	२०५१÷०४÷२९	
५१	ध्रुव मधिकर्मी	प्रहरी र चोर	कथा	२०५१÷०६÷०८	
५२	नन्दिनी सत्पथी	मैलो कमीज	लघुकथा	२०५१÷०७÷०५	
५३	नवराज वाग्ले	राजाको न्याय	कथा	२०५५÷०७÷२८	
५४	नरेन्द्रराज पौडेल	कर्मचारी	लघुकथा	२०५४÷०६÷०४	
५५	नारायण ढकाल	बजार अर्थतन्त्र		२०५७÷०७÷१९	
५६	निरञ्जनदत्त पौडेल	बुद्धिको कमाल	लघुकथा	२०५२÷०५÷०३	
५७	नृपेन्द्र पुरुष 'यादि'	थाकेर त्यो ...	लघुकथा	२०५३÷०१÷१५	

58	नेत्र एटम	अपुतो	लघुकथा	2050÷12÷13	
		खालडाहरू	लघुकथा	2051÷03÷18	
59	पदमबहादुर क्षेत्री	नौ धुरको प्लट र म	कथा	2052÷01÷30	
60	पशुपति पराजुली 'सालघारी'	गरिबको आवाज	कथा	2056÷11÷14	
61	पी.एन. ज्ञवाली	मुटु र कान नभएको गधा	नीतिकथा	2054÷06÷18	
		भ्यागुता गर्छन् सर्पको सवारी	नीतिकथा	2054÷07÷23	
		बोल्ने गुफा	नीतिकथा	2054÷05÷14	
		घिउ खाएर अन्धो भएको ब्राह्मण	नीतिकथा	2054÷07÷30	
		सुनको विष्टा गर्ने पंक्षी : सिन्धुक	नीतिकथा	2054÷08÷07	
		आपसी मर्म खोल्दा दुई सर्पको मृत्यु	नीतिकथा	2054÷08÷21	
		दाहिने काँधमा जार र बायाँ काँधमा श्रीमती	नीतिकथा	2054÷08÷28	
		ज्यान पनि जोगियो गोरु पनि चोरिएनन्	नीतिकथा	2054÷09÷05	
		असर्फी दिने सर्प	नीतिकथा	2054÷09÷26	
		चोरको उपकार	नीतिकथा	2054÷09÷26	
		सुनको प्वाँख दिने हाँसहरू	नीतिकथा	2054÷10÷04	
		घमण्डी सर्पको	नीतिकथा	2054÷10÷11	

		दुर्गति			
		बाहुनको बोको ठगहरूको धोको	नीतिकथा	२०५४÷१०÷२५	
		धूर्त वन विरालो	नीतिकथा	२०५४÷११÷०२	
		खरायोको चलाखी	नीतिकथा	२०५४÷११÷०९	
		सोमिलकको भाग्य-१	नीतिकथा	२०५४÷११÷२३	
		सोमिलकको भाग्य -२	नीतिकथा	२०५४÷१२÷०१	
		गोठालाको अक्किल	नीतिकथा	२०५४÷१२÷०८	
		काग र उल्लुको वैरभाव	नीतिकथा	२०५४÷१२÷२२	
		चकचकेको किलामा कान	नीतिकथा	२०५४÷१२÷२९	
		खस्ला र खाउँला	नीतिकथा	२०५५÷०१÷०५	
		गौरम्भलाई मान, दन्तिललाई सम्मान-१	नीतिकथा	२०५५÷०१÷१९	
		गौरम्भलाई मान, दन्तिललाई सम्मान-२	नीतिकथा	२०५५÷०२÷०२	
		आषाढभूति जम्बुक दूती-१	नीतिकथा	२०५५÷०२÷०९	
		आषाढभूति जम्बुक दूती-२	नीतिकथा	२०५५÷२÷३०	
		आषाढभूति जम्बुक दूती-३	नीतिकथा	२०५५÷०३÷०६	

	आषाढभूति जम्बुक दूती-४	नीतिकथा	२०५५÷०३÷१३	
	नक्कली विष्णुको चमत्कार-१	नीतिकथा	२०५५÷०३÷२७	
	नक्कली विष्णुको चमत्कार-२	नीतिकथा	२०५५÷०४÷०९	
	नक्कली विष्णुको चमत्कार-३	नीतिकथा	२०५५÷०४÷१६	
	नक्कली विष्णुको चमत्कार-४	नीतिकथा	२०५५÷०४÷२३	
	नीलो स्याल	नीतिकथा	२०५५÷०४÷३०	
	अग्निमुख र मन्दविसर्पिणी	नीतिकथा	२०५५÷०५÷०६	
	काग र स्यालको जाल-१	नीतिकथा	२०५५÷०५÷१३	
	काग र स्यालको जाल-२	नीतिकथा	२०५५÷०५÷२०	
	लोभी बकुल्लो-१	नीतिकथा	२०५५÷०५÷२७	
	लोभी बकुल्लो-	नीतिकथा	२०५५÷०६÷०३	
	स्यालको बुद्धि, कागको कार्य सिद्धि	नीतिकथा	२०५५÷०६÷१०	
	हुट्टियाउँको हिम्मत-१	नीतिकथा	२०५५÷०६÷२४	
	हुट्टियाउँको हिम्मत-२	नीतिकथा	२०५५÷६÷३१	
	हुट्टियाउँको हिम्मत-३	नीतिकथा	२०५५÷०७÷०७	
	हुट्टियाउँको	नीतिकथा	२०५५÷०७÷१४	

		हिम्मत-४			
		हुट्टियाउँको हिम्मत-५	नीतिकथा	२०५५÷०७÷११	
		कपडी स्याल-१	नीतिकथा	२०५५÷०७÷२८	
		कपडी स्याल-२	नीतिकथा	२०५५÷०८÷१५	
		वानरलाई अर्ती	नीतिकथा	२०५५÷०८÷१२	
		सबैभन्दा मूल्यवान वस्तु-१	नीतिकथा	२०५५÷०८÷२६	
		सबैभन्दा मूल्यवान वस्तु-२	नीतिकथा	२०५५÷०९÷०४	
		सबैभन्दा मूल्यवान वस्तु-३	नीतिकथा	२०५५÷०९÷११	
		धर्मबुद्धि-पाप बुद्धि-१	नीतिकथा	२०५५÷०९÷१८	
		धर्मबुद्धि-पाप बुद्धि-२	नीतिकथा	२०५५÷०९÷२५	
		मूर्ख बकुल्लो	नीतिकथा	२०५५÷१०÷०२	
		मूर्ख मित्रको पण्डित शत्रु-१	नीतिकथा	२०५५÷१०÷०९	
		मूर्ख मित्रको पण्डित शत्रु-२	नीतिकथा	२०५५÷१०÷१६	
		फलामको काँटा मुसालाई सेठको छोरा बाजलाई-१	नीतिकथा	२०५५÷१०÷२३	
		फलामको काँटा मुसालाई सेठको छोरा बाजलाई-२	नीतिकथा	२०५५÷११÷०१	
		लोभी स्यालको	नीतिकथा	२०५५÷११÷०८	

		टाउकोमा टुप्पी			
		प्रान्तव्यमर्थे लभते मनुष्य-१ (पाउनु पर्ने कुरा मनुष्यले अवश्य पाउँछ)	नीतिकथा	२०५५÷११÷१५	
		प्रान्तव्यमर्थे लभते मनुष्य-२	नीतिकथा	२०५५÷११÷२२	
		नबुभी काम गरेको फल-१	नीतिकथा	२०५५÷११÷२९	
		नबुभी काम गरेको फल-२	नीतिकथा	२०५५÷१२÷०६	
		संन्यासीको दृढता	नीतिकथा	२०५५÷१२÷१३	
		लोभी चक्रधर-१	नीतिकथा	२०५५÷१२÷२०	
		लोभी चक्रधर-२	नीतिकथा	२०५५÷१२÷२७	
		लोभी चक्रधर-३	नीतिकथा	२०५६÷०१÷०५	
		राजा चक्रधरको दुर्दशा-१	नीतिकथा	२०५६÷०१÷११	
		राजा चक्रधरको दुर्दशा-२	नीतिकथा	२०५६÷०१÷१८	
		राजा चक्रधरको दुर्दशा-३	नीतिकथा	२०५६÷०२÷०१	
		राजा चक्रधरको दुर्दशा-४	नीतिकथा	२०५६÷०२÷०८	
		एक अक्षरको उपदेश	नीतिकथा	२०५६÷०२÷१५	
		प्रश्नको महत्त्व	नीतिकथा	२०५६÷०२÷२२	
		मृत्युको खोज-१	नीतिकथा	२०५६÷०२÷२९	
		मृत्युको खोज-२	नीतिकथा	२०५६÷०३÷०५	

		मृत्युको खोज-३	नीतिकथा	२०५६÷०३÷१२	
		राक्षस घोडा	नीतिकथा	२०५६÷०३÷१९	
		ब्राह्मणको साथी गंगटो	नीतिकथा	२०५६÷०३÷२६	
		जातिप्रेम	नीतिकथा	२०५६÷०४÷०१	
		सुखी मनुष्य-१	नीतिकथा	२०५६÷०४÷०८	
		सुखी मनुष्य-२	नीतिकथा	२०५६÷०४÷१५	
		मन्थरकको दुर्गती-१	नीतिकथा	२०५६÷०४÷२२	
		मन्थरकको दुर्गती-२	नीतिकथा	२०५६÷०४÷२९	
		पारसमणिको स्पर्श	नीतिकथा	२०५६÷०५÷०५	
		पटमूर्ख-१	नीतिकथा	२०५६÷०५÷१२	
		पटमूर्ख-२	नीतिकथा	२०५६÷०५÷१९	
		पटमूर्ख-३	नीतिकथा	२०५६÷०५÷२६	
		जहाँ भक्त त्यहाँ भगवान्	नीतिकथा	२०५६÷०६÷०१	
		भाग्यको खेल-१	नीतिकथा	२०५६÷०६÷१५	
		भाग्यको खेल-२	नीतिकथा	२०५६÷०६÷२२	
		भाग्यको खेल-३	नीतिकथा	२०५६÷०६÷२९	
		संस्कार	नीतिकथा	२०५६÷०७÷०६	
		सबै भगवानको हो	नीतिकथा	२०५६÷०७÷१३	
		विचार गरेर मुख खोल	नीतिकथा	२०५६÷०७÷२०	
		मानवता नखोस	नीतिकथा	२०५६÷०७÷२७	
		इच्छाको सीमा ! -१	नीतिकथा	२०५६÷०८÷४	

	इच्छाको सीमा ! -२	नीतिकथा	२०५६÷०८÷११	
	इच्छाको सीमा ! -३	नीतिकथा	२०५६÷०८÷१८	
	इच्छाको सीमा ! -४	नीतिकथा	२०५६÷०८÷२५	
	लोभीको भाँडो	नीतिकथा	२०५६÷०९÷०३	
	गरीब	नीतिकथा	२०५६÷०९÷१०	
	आत्मबल	नीतिकथा	२०५६÷०९÷१७	
	क्रूर र शूर	नीतिकथा	२०५६÷०९÷२४	
	विवेक मन्त्र	नीतिकथा	२०५६÷१०÷०१	
	हीराको थैली	नीतिकथा	२०५६÷१०÷०८	
	पाँचौँ पुरुषार्थ	नीतिकथा	२०५६÷१०÷१५	
	जागरण-१	नीतिकथा	२०५६÷१०÷२२	
	जागरण-२	नीतिकथा	२०५६÷१०÷२९	
	विपत्तिको वरदान -१	नीतिकथा	२०५६÷११÷१४	
	विपत्तिको वरदान -२	नीतिकथा	२०५६÷११÷२१	
	आमाको दूध	नीतिकथा	२०५६÷११÷२८	
	जेन्टलम्यान	नीतिकथा	२०५६÷१२÷०५	
	आराध्य-१	नीतिकथा	२०५६÷१२÷१२	
	आराध्य-२	नीतिकथा	२०५६÷१२÷१९	
	स्मारक र शिष्य	नीतिकथा	२०५६÷१२÷२६	
	साँचो अनुभव	नीतिकथा	२०५७÷०१÷०३	
	धर्मको रक्षा	नीतिकथा	२०५७÷०१÷१०	
	बालकको बल	नीतिकथा	२०५७÷०१÷१७	

		भोजको राज्यमा खानाको खोज	नीतिकथा	२०५७÷०१÷२४	
		सुगाको बोली	नीतिकथा	२०५७÷०१÷३१	
		साधुको शिक्षा	नीतिकथा	२०५७÷०२÷०७	
		पिताको शिक्षा	नीतिकथा	२०५७÷०२÷१४	
		सुमति र कुमति -१	नीतिकथा	२०५७÷०२÷२१	
		सुमति र कुमति -२	नीतिकथा	२०५७÷०२÷२८	
		बाँदरको संस्कार	नीतिकथा	२०५७÷०३÷०३	
		अस्वीकृत प्रार्थना	नीतिकथा	२०५७÷०३÷१०	
		गोठालोको प्रार्थना	नीतिकथा	२०५७÷०३÷१७	
		वक्ता र श्रोता	नीतिकथा	२०५७÷०३÷२४	
		विश्वास	नीतिकथा	२०५७÷०३÷३१	
		अन्तर्यात्रा	नीतिकथा	२०५७÷०४÷०७	
		किसानको खेतमा खजाना	नीतिकथा	२०५७÷०४÷१४	
		हेर्नु भएको छ	नीतिकथा	२०५७÷०४÷२८	
		प्रार्थनाको उत्तर	नीतिकथा	२०५७÷०५÷०३	
		गुरुकुलको शिक्षा	नीतिकथा	२०५७÷०५÷१०	
		शिवभक्त	नीतिकथा	२०५७÷०५÷१७	
		स्वार्थी मानव	नीतिकथा	२०५७÷०५÷२४	
		केसरा-केसरामा कृष्ण	नीतिकथा	२०५७÷०५÷३१	
		ईश्वरको अनुकम्पा	नीतिकथा	२०५७÷०६÷०७	
		हृदयको गीत	नीतिकथा	२०५७÷०६÷१४	
		विश्वास	नीतिकथा	२०५७÷०७÷०५	

		हरिदास	नीतिकथा	२०५७÷०७÷१२	
		हंसाको दया	नीतिकथा	२०५७÷०७÷१९	
		भगवान्को प्रतिनिधि	नीतिकथा	२०५७*७÷२६	
		अनौठो फल	नीतिकथा	२०५७÷०८÷०३	
		यथा राजा तथा प्रजा	नीतिकथा	२०५७÷०८÷१०	
		बुद्धको बाजा	नीतिकथा	२०५७÷०८÷१७	
		स्वर्गको ढोका	नीतिकथा	२०५७÷०८÷२४	
		शिव संकल्प	नीतिकथा	२०५७÷०९÷०१	
		आसक्ति र मुक्ति	नीतिकथा	२०५७÷०९÷०८	
		चरित्रवान् सुद्युम्न	नीतिकथा	२०५७÷०९÷१५	
		मनुष्य र पशु	नीतिकथा	२०५७÷०९÷२२	
		भगवान्को गहना	नीतिकथा	२०५७÷०९÷२९	
		खण्डित मूर्ति	नीतिकथा	२०५७÷१०÷०७	
		खुट्टा कतातिर	नीतिकथा	२०५७÷१०÷१४	
		मन्त्र जाप !	नीतिकथा	२०५७÷१०÷२१	
		सक्कली पण्डित	नीतिकथा	२०५७÷१०÷२८	

		ब्रह्मज्ञानीहरूको बस्ती	नीतिकथा	२०५७÷११÷०६	
		दार्शनिकको भाषा	नीतिकथा	२०५७÷११÷१३	
		दर्पण	नीतिकथा	२०५७÷११÷२०	
		सन्तको प्रेम	नीतिकथा	२०५७÷११÷२७	
		विवश मन	नीतिकथा	२०५७÷१२÷०४	
		भीमसेनको चातुर्य	नीतिकथा	२०५७÷१२÷११	
		हडबडमा गडबड	नीतिकथा	२०५७÷१२÷१८	
		ठगीको फल	नीतिकथा	२०५७÷१२÷२५	
		मौन संवाद	नीतिकथा	२०५८÷०१÷०१	
		बुद्धिमान व्यापारी	नीतिकथा	२०५८÷०१÷०८	
		नक्कलको फल	नीतिकथा	२०५८÷०१÷१५	
		भेषभूषा र आचरण	नीतिकथा	२०५८÷०१÷२२	
		दोष-दृष्टि	नीतिकथा	२०५८÷०१÷२९	
		श्रवण र मनन	नीतिकथा	२०५८÷०२÷२०	
		अहङ्कारको परित्याग	नीतिकथा	२०५८÷०३÷०९	
		श्रीकृष्ण चैतन्य	नीतिकथा	२०५८÷०३÷१६	
		आसक्ति	नीतिकथा	२०५८÷०३÷२३	
		पतन	नीतिकथा	२०५८÷०३÷३०	
		अलौकिक आनन्द	नीतिकथा	२०५८÷०४÷०६	
		प्रतिस्पर्धा	नीतिकथा	२०५८÷०४÷१३	
		सन्तको हृदय	नीतिकथा	२०५८÷०४÷२०	
		भय	नीतिकथा	२०५८÷०४÷२७	
		गीता पाठको फल	नीतिकथा	२०५८÷०५÷०२	
		अन्तरात्माको ध्वनि	नीतिकथा	२०५८÷०५÷०९	

		तेरो र मेरो	नीतिकथा	२०५८÷०५÷१६	
		गोठालाको न्याय	नीतिकथा	२०५८÷०५÷२३	
		लोभको परिणाम	नीतिकथा	२०५८÷०५÷३०	
		अर्जुनको घमण्ड	नीतिकथा	२०५८÷०६÷०६	
		अपरिचितलाई बास	नीतिकथा	२०५८÷०६÷१३	
		यहाँ छ, वहाँ छैन... वहाँ छ, यहाँ छैन ...	नीतिकथा	२०५८÷०६÷२७	
		बादशाहको मोल	नीतिकथा	२०५८÷०७÷०४	
		आवेश	नीतिकथा	२०५८÷०७÷१८	
		सेवकको स्वार्थ	नीतिकथा	२०५८÷०८÷१६	
		शब्दको भय	नीतिकथा	२०५८÷०८÷२३	
		भगवान्को भर	नीतिकथा	२०५८÷०८÷३०	
		अतिलोभ	नीतिकथा	२०५८÷०९÷०७	
		पछुतो	नीतिकथा	२०५८÷०९÷१४	
		कृष्णको मूर्ति	नीतिकथा	२०५८÷०९÷२१	
		ज्ञानको बत्ती	नीतिकथा	२०५८÷०९÷२८	
		सक्कली शिष्य	नीतिकथा	२०५८÷१०÷०६	
		अहंकार	नीतिकथा	२०५८÷१०÷१३	
		शंकरको पितृभक्ति	नीतिकथा	२०५८÷१०÷२०	
		अनुमानको भक्ति	नीतिकथा	२०५८÷१०÷२७	
		पूर्णताको खोज	नीतिकथा	२०५८÷११÷०४	
		कर्तव्य पालन	नीतिकथा	२०५८÷११÷११	
		सन्धि	नीतिकथा	२०५८÷११÷१८	
		नीचता	नीतिकथा	२०५८÷११÷२५	
		सुल्तानको	नीतिकथा	२०५८÷१२÷०३	

		कृष्णभक्ति			
		धर्मको भावना	नीतिकथा	२०५८÷१२÷१०	
		अन्तिम आश्रय	नीतिकथा	२०५८÷१२÷१७	
		भक्तको योग्यता	नीतिकथा	२०५८÷१२÷२४	
		भिन्नता	नीतिकथा	२०५९÷०१÷०७	
		स्वभाव	नीतिकथा	२०५८÷१२÷२१	
		दानवीर	नीतिकथा	२०५८÷१२÷२८	
		पार्वतीको दान	नीतिकथा	२०५९÷०२÷०४	
		अतिथि सत्कार	नीतिकथा	२०५९÷०२÷११	
		गंगा अवतरण	नीतिकथा	२०५९÷०२÷२५	
		सारस्वत	नीतिकथा	२०५९÷०३÷०१	
		मृत्युदेवको मृत्यु	नीतिकथा	२०५९÷०३÷०८	
		प्रतिशोध	नीतिकथा	२०५९÷०३÷१५	
		पारिवारिक सद्भाव	नीतिकथा	२०५९÷०३÷२२	
		बोलीको गोली	नीतिकथा	२०५९÷०३÷२९	
		जागरण र संगीत	नीतिकथा	२०५९÷०४÷०४	
		जगन्नाथ	नीतिकथा	२०५९÷०४÷११	
		नन्दाको सत्यनिष्ठता	नीतिकथा	२०५९÷०४÷१८	
		अलोभको फल	नीतिकथा	२०५९÷०५÷०१	
		कालीको कृपा	नीतिकथा	२०५९÷०५÷०८	
		कल्पवृक्ष	नीतिकथा	२०५९÷०५÷१५	
		माधवदासको भक्ति	नीतिकथा	२०५९÷०५÷२२	
		घुम्न छाडेपछि	नीतिकथा	२०५९÷०५÷२९	
		सन्त प्रेम	नीतिकथा	२०५९÷०६÷०५	

		पतिव्रता सेव्या	नीतिकथा	२०५९÷०६÷१२	
		शिव सङ्कल्प	नीतिकथा	२०५९÷०६÷१९	
		श्रीरामको भ्रमण	नीतिकथा	२०५९÷०६÷२६	
		प्रणामको चमत्कार	नीतिकथा	२०५९÷०७÷०९	
		कार्तिक व्रतको फल	नीतिकथा	२०५९÷०७÷१६	
		श्रमको फल	नीतिकथा	२०५९÷०७÷३०	
		सत्यभामा	नीतिकथा	२०५९÷०८÷०७	
		योग दोभं ब्रह्मम्यम्	नीतिकथा	२०५९÷०८÷१४	
		शंकरदासको धर्म	नीतिकथा	२०५९÷०८÷२१	
		चोरको हातमा कृष्णका गहना	नीतिकथा	२०५९÷०८÷२८	
		सन्तोषको उज्यालो	नीतिकथा	२०५९÷०९÷०६	
		गुरु दक्षिणा	नीतिकथा	२०५९÷०९÷१३	
		मान अपमान	नीतिकथा	२०५९÷०९÷२०	
		तन्मयता	नीतिकथा	२०५९÷०९÷२७	
		धर्मको शिक्षा	नीतिकथा	२०५९÷१०÷११	
		कृष्णार्पणम्	नीतिकथा	२०५९÷१०÷१८	
		शुद्धता	नीतिकथा	२०५९÷१०÷२५	
		सत्यव्रत	नीतिकथा	२०५९÷११÷०३	
		शिविको त्याग	नीतिकथा	२०५९÷११÷१०	
		दिव्योपदेश	नीतिकथा	२०५९÷११÷१७	
		'त्यो साँचो' कि 'त्यो साँचो'	नीतिकथा	२०५९÷११÷२४	
		बैकुण्ठको दूरी	नीतिकथा	२०५९÷१२÷०१	
		सिकन्दरलाई शिक्षा	नीतिकथा	२०५९÷१२÷०८	

		जीवनको कसी	नीतिकथा	२०५९÷१२÷१५	
		भागवत्को एकपल	नीतिकथा	२०५९÷१२÷२२	
		मुनिको संयम	नीतिकथा	२०५९÷१२÷२९	
		ईश्वर दर्शन	नीतिकथा	२०६०÷०१÷०६	
		अनर्थको जड	नीतिकथा	२०६०÷०१÷१३	
		परिवारको स्नेह	नीतिकथा	२०६०÷०१÷२०	
		पारसमणिभन्दा पनि मूल्यवान्	नीतिकथा	२०६०÷०१÷२७	
		दिव्य शक्ति	नीतिकथा	२०६०÷०२÷०३	
		रैदासको कठौती	नीतिकथा	२०६०÷०२÷१०	
		चोरको इमान्दारिता	नीतिकथा	२०६०÷०२÷१७	
		सन्तको घमण्ड	नीतिकथा	२०६०÷०२÷२४	
		दोषी आँखा	नीतिकथा	२०६०÷२÷३१	
		शत्रुता	नीतिकथा	२०६०÷०३÷१४	
		भ्रमणमाला	नीतिकथा	२०६०÷०३÷२१	
		हिसाब किताब	नीतिकथा	२०६०÷०३÷२८	
		खोटो नियत	नीतिकथा	२०६०÷०४÷०३	
		प्रारब्धको खेल	नीतिकथा	२०६०÷०४÷१०	
		चोर मित्र	नीतिकथा	२०६०÷०४÷१७	
		के-को डर	नीतिकथा	२०६०÷०४÷२४	
		ईश्वरप्राप्ति	नीतिकथा	२०६०÷४÷३१	
		नारदका प्रश्न र सुत्नुको उत्तर	नीतिकथा	२०६०५÷५÷६	
		भिखारीको भाग्य	नीतिकथा	२०६०÷०५÷१३	
		दुर्गन्ध	नीतिकथा	२०६०÷०५÷२०	

		भगवान् जे गर्छन् उसैले गर्छन्	नीतिकथा	२०६०÷०५÷२७	
		पुण्यको विनाश	नीतिकथा	२०६०÷०६÷०३	
		पापको कमाइ	नीतिकथा	२०६०÷०६÷१०	
		धनको भूत	नीतिकथा	२०६०÷०६÷२४	
		सन्त युसुफ	नीतिकथा	२०६०÷०७÷०१	
		विवशता	नीतिकथा	२०६०÷०७÷०८	
		गुरुको नीति	नीतिकथा	२०६०÷०७÷१५	
		प्रेमको शिक्षा	नीतिकथा	२०६०÷०७÷२२	
		मोहभङ्ग	नीतिकथा	२०६०÷०७÷२९	
		सुकर्मको कमाइ	नीतिकथा	२०६०÷०८÷०६	
		निन्दा	नीतिकथा	२०६०÷०८÷१३	
		धर्मो रक्षति रक्षितः	नीतिकथा	२०६०÷०८÷२०	
		ऋण	नीतिकथा	२०६०÷०८÷२७	
		चार पैसा	नीतिकथा	२०६०÷०९÷१२	
		मनको पाप	नीतिकथा	२०६०÷०९१९	
		निष्पृह दम्पति	नीतिकथा	२०६०÷०९२६	
		नाम निष्ठा	नीतिकथा	२०६०÷१०÷०२	
		परोपकारी विक्रमादित्य	नीतिकथा	२०६०÷१०÷१०	
		अन्न दोष	नीतिकथा	२०६०÷१०÷१७	
		अभयदान	नीतिकथा	२०६०÷१०÷२४	
		सहनशील साधु	नीतिकथा	२०६०÷११÷२	
		सन्त गौरीश्वर	नीतिकथा	२०६०÷११÷९	
		निष्पाप	नीतिकथा	२०६०÷११÷१६	
		आभूषण	नीतिकथा	२०६०÷११÷२३	
		न्याय निष्ठा	नीतिकथा	२०६०÷११÷३०	

		भक्ति परीक्षा	नीतिकथा	२०६०÷१२÷०७	
		तीन प्रश्न	नीतिकथा	२०६०÷१२÷१४	
		पाप-चिन्तन	नीतिकथा	२०६०÷१२÷२१	
		आसक्ति	नीतिकथा	२०६०÷१२÷२८	
६२	पुष्पराज आचार्य	चिन्ता	लघुकथा	२०५५÷०५÷२०	
६३	पुष्पलता आचार्य	आँसुको महासागर	कथा	२०५२÷०९÷२२	
		हृदयको उद्गार	कथा	२०५२÷४११÷१२	
		अर्को किनारासम्म	कथा	२०५४÷०५÷२१	
		गौथली	कथा	२०५५÷०९÷११	
		एउटा परिणति	कथा	२०५७÷०१÷१७	
६४	पेशल आचार्य	भनाइ र गराइ	लघुकथा	२०५०÷१०÷०९	
६५	प्रकाश प्रधान	मानिस किन बूढो हुन्छ ?	कथा	२०५१÷०९÷१६	
		अन्तर्मनको रचना	लघुकथा	२०५१÷१०÷२१	
६६	प्रज्वल बराल	चोरको छोरा चोर	बालकथा	२०५६÷१०÷०१	
		चलाख चोर	बालकथा	२०५७÷०७÷०५	
६७	प्रवीण त्रिपाठी	फट्याइँको फल	बालकथा	२०५२÷०३÷३१	
६८	प्रवीण सिन्धुलीय	शय्यादान	कथा	२०५२÷१२÷२४	
		सडक विरामी छ	कथा	२०५३÷०२÷०५	
		ऊ भोक्राएको कसैले देखेन	कथा	२०५३÷०४÷०५	
		मुसी	कथा	२०५३÷०५÷१५	
		हली	कथा	२०५३÷०६÷२६	
		उधारो	कथा	२०५३÷०८÷०८	
		खोकीको ओखति	कथा	२०५३÷१०÷२६	
		भाग्य दुर्भाग्य	कथा	२०५३÷१२÷२३	

		बाँ : ला मयजुको अन्ती	कथा	२०५४÷०१÷२१	
		अकाल कुसुम	कथा	२०५४÷०३÷१४	
		महँगा तमसुकहरू	कथा	२०५४÷०५÷२८	
		भालु नाच	कथा	२०५४÷०८÷०७	
		भागमतीको पुलमुनि	कथा	२०५५÷०१÷०५	
		अछुत	कथा	२०५५÷२÷३०	
६९	प्रशंसा अधिकारी	दयालु परी	लोककथा	२०५४÷०५÷०७	
७०	बन्दना ढुङ्गाना	अनुभूतिहरू	लघुकथा	२०५१÷०७÷२६	
		आत्मानुभूति	कथा	२०५२÷०६÷०७	
		तीन प्रश्नहरू	कथा	२०५२÷०६÷२८	
		संस्कार	कथा	२०५५÷०७÷१४	
		नियति	कथा	२०५७÷०४÷०७	
७१	बन्धु खरेल	विकासको मिटर घण्टा	लघुकथा	२०५१÷१२÷१८	
७२	बलराम थापा	छिमेकीको धर्म	कथा	२०५६÷०७÷२०	
७३	बालकृष्ण पोखरेल	आलुप्रेम	कथा	२०५४÷०६÷४	
७४	बालचन्द्र मिश्र	नमस्ते भिनाजु	लघुकथा	२०५०÷०७÷२८	
७५	विजु	पलायन	लघुकथा	२०५२÷०७÷१८	
७६	भरतमणि भट्टराई 'सेर्नाली'	विवेक	लघुकथा	२०५२÷०८÷०९	
७७	भाइरामप्रसाद दाहाल	आफै मपाई	लघुकथा	२०५६÷०७÷२७	
७८	भागिरथी श्रेष्ठ	जीवनको मूल्य		२०५०÷०७÷०७	
		आकाश र बक्सा	लघुकथा	२०५६÷०३÷१९	
		लामखुट्टे र भूल	लघुकथा	२०५६÷०५÷०५	
		भोज	लघुकथा	२०५७÷०१÷३१	

		ज्योति	लघुकथा	२०५७÷०५÷०३	
७९	भुवन त्रिपाठी	जस्तो काम त्यस्तै परिणाम	बालकथा	२०५७÷०५÷३१	
८०	भेषराज न्यौपाने	तीन चुनाव	लघुकथा	२०५०÷१२÷२०	
८१	भोज गुरुङ	क्रम	लघुकथा	२०५१÷११÷२०	
८२	भोजराज न्यौपाने	महानता	लघुकथा	२०५१÷०१÷३१	
		उसको तीन वर्ष	लघुकथा	२०५१÷०९÷०२	
८३	मदनबहादुर के.सी.	वृद्धा सुन्दरीको हठ	लघुकथा	२०५५÷०६÷२४	
८४	मधुसूदन घिमिरे	बोध	कथा	२०५६÷१०÷०८	
८५	मनु ब्राजाकी	प्रजातान्त्रिक समाजवादी	लघुकथा	२०५१÷०३÷११	
		एउटा पद खाली छ !	कथा	२०५१÷०९÷०२	
८६	मनोज भट्टराई	हिसिला फेरि हाँसिनन्	कथा	२०५६÷०९÷१७	
८७	मन्दिरा त्रिपाठी	कृत्या	लघुकथा	२०५६÷०५÷१२	
८८	महेन्द्रप्रसाद पौडेल	आध्यात्मिक कथा		२०५५÷१०÷०९	
८९	महेश प्रसाई	सन्तुष्टिको आकार	लघुकथा	२०५६÷०६÷१५	
९०	माधव घिमिरे	सडक सपना	लघुकथा	२०५१÷०२÷१४	
९१	मायालु वरा	चुनाव	लघुकथा	२०५०÷०८÷५	
९२	मुकुन्द आचार्य	स्तर	लघुकथा	२०५१÷१०÷०७	
		आफ्नो गाउँ आफैँ बनाऊँ	लघुकथा	२०५१÷११÷१३	
		सफल भाषण	लघुकथा	२०५२÷०३÷२४	
९३	मुक्ता शर्मा	नीलिमा	कथा	२०५६÷०२÷२२	

१५	मुमताज अहमद	कालो उज्यालो	उर्दू कथा (पाकिस्तान)	२०५६÷१२÷१६	रूपान्तर कार : शंकर कोइराला
१५	मुरारीराज मिश्र	समय र संस्कार	लघुकथा	२०५१÷१०÷२१	
१६	मुरारी लामिछाने	समय	लघुकथा	२०५२÷०८÷२३	
१७	यमबहादुर दूरा	बाबा कहिले आउनु हुन्छ ?	कथा	२०५३÷०१÷२२	
१८	यादव प्रेमी	पुरस्कार	लघुकथा	२०५०÷१२÷०६	
१९	युरा गौतम	अन्तराल		२०५४÷०१÷०७	
१००	रघुनाथ लामिछाने	समानता	लघुकथा	२०५०÷०८÷१२	
१०१	रत्न साम्पाङ	मानसिकता	लघुकथा	२०५१÷०१÷३१	
१०२	रत्ना खड्का	विवशता	कथा	२०५६÷०७÷०६	
१०३	रमेश घिमिरे	बाटो	लघुकथा	२०५१÷१०÷२१	
		हराएको कोट	लघुकथा	२०५२÷०८÷०९	
१०४	रमेश बज्राचार्य	पैंचो		२०५२÷०१÷०९	
		ओम्हा र शैला बाघ	लघुकथा	२०५२÷०८÷०९	
१०५	रवीन्द्र पाण्डेय	नारा	लघुकथा	२०५०÷१२÷०६	
		हेलो ! हेलो !! हेलो !!!	लघुकथा	२०५०÷१२÷१३	
		एड्स	लघुकथा	२०५०÷१२÷२७	
		बिहानको कार्यक्रम	लघुकथा	२०५१÷०१÷१०	
		चनमतीको उमेर	लघुकथा	२०५१÷०९÷०२	
		अनुत्तरित प्रश्नहरू	लघुकथा	२०५२÷०६÷२८	
१०६	राजकुमार भट्टराई	कुकुर र मानिस	लघुकथा	२०५०÷०९÷०३	
१०७	राज गौतम	उग्रवादी प्रेमिका	कथा	२०५०÷०६÷३०	

108	राजव	बाँधवीको ओठ	कथा	2050÷07÷21	
		निराश दुई नम्बर	लघुकथा	2051÷04÷15	
		मुल्तानपुरको बयरको भयाङ्क र लियाकतकी छोरी	कथा	2051÷05÷11	
		नपत्याए सरलाई सोधनुस्	कथा	2052÷12÷17	
109	राजुराम मनुकर्मी	आत्महत्या	लघुकथा	2056÷07÷13	
110	राजेन्द्र शर्मा	बिरालोको सपना	लघुकथा	2052÷03÷17	
111	रामकुमार सापकोटा 'निरस'	विडम्बना	लघुकथा	2050÷09÷10	
		भार	लघुकथा	2051÷07÷12	
112	राम पौडेल	पहाडी प्राणी		2055÷05÷27	
113	रामहरि बन्जारा	च्याङ्थलीको भुपडी	लघुकथा	2051÷04÷29	
114	रूपा जोशी	कुक्	कथा	2055÷03÷27	
115	रोशन थापा 'निरव'	पुरस्कार	कथा	2050÷03÷12	
116	रोहित दाहाल	प्रतिशोधको खुसी	कथा	2055÷07÷07	
117	रंगनाथ आचार्य	अतिथि देवो भव	कथा	2056÷09÷24	
118	लक्ष्मणप्रसाद शर्मा	देवव्रत	महाभारत कथा	2056÷06÷01	
119	लक्ष्मीदत्त कलौनी	हर्केको सपना	कथा	2055÷08÷26	
120	लव गाउँले	भेडाहरूको शहर	लघुकथा	2053÷08÷15	
121	लुमडी आचार्य	आकाशे पुल	लघुकथा	2056÷10÷29	
		औचित्यहीन समारोह	कथा	2057÷08÷28	
122	वन्दना ढुङ्गाना	माग्नेको मूल्य	लघुकथा	2051÷08÷24	

		सङ्कल्प	कथा	२०५२÷०८÷१६	
१२३	वन्दना लम्साल 'ढुङ्गाना'	शालिनी किन रोइन् ?	कथा	२०५३÷११÷१८	
१२४	वसन्त ढकाल	प्राथमिकता	लघुकथा	२०५१÷०४÷२९	
१२५	विकासकुमार पाण्डेय	दाजुभाइको अंशवण्डा	कथा	२०५७÷०२÷१४	
१२६	विकास क्षितिज	भोगटेको बोट	कथा	२०५१÷०३÷०४	
		महिला समस्या	कथा	२०५१÷०६÷२२	
		बुढेसकालको अभिशाप	कथा	२०५१÷१२÷२५	
१२७	विकास थापा	जीवन्त भूमिका	लघुकथा	२÷७÷२०५१	
		अनन्य भक्त	लघुकथा	२०५१÷०८÷१०	
		त्यो कलम	कथा	२०५२÷०५÷१७	
		घृणा	कथा	२०५२÷१०÷०६	
		अभीष्ट	कथा	२०५३÷११÷२५	
		सम्बन्ध	कथा	२०५६÷१०÷१५	
१२८	विनयकुमार कसजू	बाँदरको पुच्छर	लघुकथा	२०५१÷०६÷०१	
		मुखियाको गाउँ	लघुकथा	२०५५÷०६÷१०	
१२९	विना श्रेष्ठ	सम्भना	लघुकथा	२०५२÷०९÷२२	
१३०	विमलेन्द्र मिश्र	लक्ष्मीपूजाको रात	लघुकथा	२०५७÷०१÷०३	
१३१	विवश पोखरेल	फुटपाथ	कथा	२०५५÷०७÷२१	
		समीकरण	कथा	२०५६÷०२÷२९	
		प्रतिकूल अनुकूल	लघुकथा	२०५७÷०३÷२४	
१३२	विवश बस्ती	टेलिभिजन	लघुकथा	२०५१÷०४÷१५	
१३३	विवेक ढकाल	इमानदार मानिस	लघुकथा	२०५५÷०१÷२६	
१३४	विश्वनाथ पौडेल	छुट्टिएको हात छुट्ट्याइएको हात	कथा	२०५१÷११÷२७	

135	विश्वम्भर चन्चल	आज नेपाल बन्द छ	कथा	2052÷08÷02	
136	विश्व सिग्देल	नियति		2057÷04÷14	
137	वी.पी. तिवारी	विकासको खोजी	लघुकथा	2050÷12÷13	
138	संकलक : बोधनाथ पौडेल	सत्यकामको गुरुसेवा	कथा	2055÷04÷09	
139	शीलू घिमिरे	चिनो	कथा	2056÷08÷18	
140	शैलेन्द्र साकार	मर्नु पनि	कथा	2050÷03÷05	
		के भएको छ काठमाडौँलाई ?	कथा	2050÷04÷16	
		यिनीहरू	कथा	2050÷05÷19	
141	शोभाकान्त सुवेदी 'वर्षा'	भेद	लघुकथा	2051÷01÷17	
		संस्कार	लघुकथा	2050÷12÷20	
142	शोभाध्वज मिश्र	मिटिड	लघुकथा	2053÷04÷19	
143	शंकर कोइराला	को थिए ती सिनेगुण्डा	कथा	2053÷06÷05	
		बैसाखी	कथा	2053÷07÷17	
		अनन्ते	कथा	2053÷140÷12	
		दुःख देख्ने दृष्टि	कथा	2054÷05÷07	
144	श्री हरि रूपाखेती	लच्छिनकी बुहारी	कथा	2054÷12÷29	
145	सजेन्द्रमान बज्राचार्य	तारा	बालकथा	2056÷11÷14	
146	सञ्जय भारद्वाज	नयाँ सडक	लघुकथा	2050÷08÷26	
147	सर्मिला मल्ल	भँमरा	कथा	2053÷03÷15	
148	सम्यक चौरसिया	पृथ्वीको दोस्रो जन्मजयन्त	कथा	2051÷03÷18	
149	सन्तोष शर्मा	पुरुष शोषण	लघुकथा	2057÷02÷07	

150	सरिता पाण्डेय	मौसमको चिन्ता	लघुकथा	2051÷10÷14	
151	साकी	सहानुभूति	लघुकथा	2051÷08÷03	मनुब्राजाकी द्वारा रूपान्तरित
152	सागरमणि थापा	खलासी	कथा	2055÷06÷03	
153	सावित्री बोहरा 'अकेला'	विश्वासघात	कथा	2054÷01÷28	
154	सीता पाण्डे	भकुन्डो	लघुकथा	2053÷02÷09	
155	सुजन न्यौपाने	संवृत अभिव्यक्ति	लघुकथा	2050÷10÷09	
		विक्षिप्त फैसला	कथा	2055÷05÷20	
156	सुधा बस्नेत	भट्किएका पाइलाहरू	कथा	2051÷12÷04	
157	सुनिल अधिकारी	नाजनिन	कथा	2051÷08÷17	
		जंगल	कथा	2052÷04÷20	
		प्रदूषित भावनाहरू	कथा	2052÷7÷4	
158	सुनिल पुरी	राजनीति	लघुकथा	2051÷04÷22	
159	सुभद्रा सुवेदी	सोर्स		2056÷07÷13	
160	सुमन पन्त	कृष्णको उदारता	लोककथा	2055÷12÷20	
161	सुमन सागर	नक्कली माया		2056÷09÷10	
162	सुरेश प्रकाश	कुमारी मातृत्व	विज्ञान कथा	2055÷02÷09	
163	सरोज 'अखण्ड'	आदर्श	लघुकथा	2051÷08÷20	
164	सुवासचन्द्र ढुङ्गेल	अखबार	लघुकथा	2054÷01÷14	
165	सुशील ओझा	पुरानो कागज र करिया !	लघुकथा	2050÷07÷28	
166	सोमध्वज उपाध्याय घिमिरे 'प्यासी'	मासु खान हुन्छ कि हुँदैन ?	नीतिकथा	2052÷7÷25	

		मासुको सुन्दरता कसाहीको पसलमा हुन्छ	वेदान्त कथा	2052÷4÷13	
167	सोमध्वज विष्ट	गौथली	कथा	2052÷5÷24	
		मम्स व्याइफ्रेन्ड	लघुकथा	2053÷5÷8	
168	हरि 'निरीह'	मान्छेको डर	लघुकथा	2052÷1÷23	
169	हरि मञ्जुश्री	सुशीला भाउजू	कथा	2054÷5÷14	
170	हरिहर तिमिल्सिना	किंकर्तव्यविमूढ	लघुकथा	2052÷8÷16	
		शुभकामना	लघुकथा	2053÷7÷3	
171	हिरण्य भोजपुरे	पानी आएन	लघुकथा	2056÷1÷11	
172	हिरामणि शर्मा	योग्यता	लघुकथा	2052÷9÷1	
		आफन्तको पीडा	कथा	2055÷3÷20	
		जागिर	कथा	2055÷10÷23	
		पूर्णविराम	कथा	2056÷9÷3	

३.२.३ भाषाशैली

कान्तिपुर कोसेलीमा प्रकाशित भएका कथाका भाषाशैली सरल छन् । केही कथामा जटिल र प्रतीकात्मक दुवै परिवेशमा रहेर कथा लेखिएका हुँदा ती ठाउँमा प्रयोग हुने भाषाशैलीको सरलताका साथ प्रयोग भएको छ । त्यस्तै आलङ्कारिक तथा काव्यात्मक भाषा प्रयोग भएको छ । त्यस्तै कथाका पात्रका संवादमा स्वाभाविकता रहेको छ । जटिल र व्याकरणात्मक दृष्टिले केही कथाका भाषाशैलीमा जटिलता रहेको छ । त्यस्तै स्वाभाविक र मार्मिक भाषाको प्रयोग रहेको छ ।

त्यस्तै कोसेलीमा प्रकाशित अधिकांश कथामा सामाजिक विषय अनुसारका भाषा छन् । त्यस्तै कथामा आन्तरिक र बाह्य दुवै दृष्टिबिन्दुको प्रयोग भएको छ । केही कथा पात्रात्मक शैलीमा लेखिएका छन् । त्यस्तै केही कथामा लामालामा वाक्यहरूको प्रयोग गरिएको छ । कथामा भौगोलिक परिवेश अनुसारको भाषाशैली प्रयोग भएको छ । जसले गर्दा कथा सबै पाठकका लागि सरल रहेको छैन । त्यस्तै केही कथा वर्णनात्मक शैलीमा केन्द्रित छन् । यसरी कतिपय कथाहरूमा अङ्ग्रेजी शब्दहरूको प्रयोग गरिए पनि भाषा स्वाभाविक र सरल रहेको छ । त्यस्तै सामाजिक

परिवेश अनुसार सहर र ग्रामीण, उच्च, मध्य र निम्नवर्गका सामाजिक स्तर अनुसारका भाषाशैलीको प्रयोग रहेको छ । त्यस्तै केही कथामा व्यङ्ग्यात्मक भाषाशैलीको प्रयोग रहेको छ । त्यस्तै नेपाली समाजमा प्रचलित उखानको प्रयोगले कथाको भाषाशैली निकै रोचक रहेको छ । बोलीचालीका भाषाको प्रयोगमा व्याकरणगत त्रुटि रहेको छ । यसरी कोसेलीमा प्रकाशित कथाहरूमा भाषाशैलीमा विविधता रहे तापनि भाषाशैलीका आधारमा कथाहरू सफल रहेका छन् ।

३.२.४ निष्कर्ष

यसरी कान्तिपुर कोसेली पत्रिकाले प्रकाशित गरेका साहित्यका विधामध्ये कथा विधा पनि रहेको छ । कोसेलीले कथा विधा अन्तर्गत रहेर लघुकथा, बालकथा, नीतिकथा आदि प्रकाशित गरेको छ । यसमा प्रकाशित कथाहरूमा विविध विषयवस्तुको प्रयोग रहेको छ । यसमा अधिकांश सामाजिक विषयवस्तुमा आधारित कथा छन् । त्यस्तै केही कथाका भाषाशैली जटिल र प्रतीकात्मक छन् । यसमा नारीचेतना, बालविषय, नैतिकता, विसङ्गति, नैराश्यता, व्यङ्ग्यात्मकता आदिको प्रयोग रहेको छ । त्यस्तै नियतिले पिल्स्याएको जीवन, स्वार्थी संसार आदि जस्ता विषय रहेका छन् । यसमा जम्मा १७२ जना कथाकारका ५६९ वटा कथाहरू प्रकाशित छन् । यसरी कान्तिपुर कोसेलीको कथा विधाको विकासमा महत्त्वपूर्ण योगदान छ ।

३.३ कोसेलीमा प्रकाशित उपन्यासहरूको विवरणात्मक अध्ययन

कान्तिपुरको सह-प्रकाशनको रूपमा रहेको कोसेली पत्रिकामा उपन्यास विधाका रचनाहरू पनि प्रकाशित छन् । यसमा उपन्यास विधा अन्तर्गतका लघुउपन्यास, धारावाहिक उपन्यास प्रकाशित छन् । यसमा एकैचोटि एउटा सिङ्गै उपन्यास प्रकाशित नभई त्यसलाई धारावाहिक रूपमा प्रकाशन गरेको छ । कोसेलीमा प्रकाशित भएका यस्ता लघुउपन्यास, धारावाहिक उपन्यासमा सरल भाषाको प्रयोग, सहज र सजिलै बुझ्न सकिने भाषाको प्रयोग भएको छ । त्यस्तै सामाजिक, आर्थिक, ऐतिहासिक, पौराणिक, नारीचेतना आदि जस्ता विषयवस्तुमा आधारित रहेका उपन्यास प्रकाशित छन् ।

३.३.१ विषयवस्तु

कान्तिपुर कोसेलीमा प्रकाशित भएका उपन्यासका विषयवस्तु विविध प्रकारका छन् । कुनै पनि कृतिको मूल अंश विषयवस्तु भए जस्तै उपन्यासको पनि विषयवस्तु प्रमुख हो । यसमा

आदर्शोन्मुख यथार्थवादी, स्वच्छन्दतावादी, सामाजिक यथार्थ, ऐतिहासिक यथार्थ, आलोचनात्मक, मनोविश्लेषणवादी, नारीचेतना, विसङ्गतिवादी/अस्तित्ववादी, प्रगतिवादी विषयवस्तु रहेका छन् । यसमा राजनैतिक उतारचढाव जसले समाजमा निम्त्याएको विविध विसङ्गतिका विषयवस्तु, पौराणिकतामा आधारित भएर समसामयिक विसङ्गतिप्रतिको व्यङ्ग्य, कु-संस्कार मौलाउँदै गएको आजको समाजप्रतिको व्यङ्ग्य जसता विषयवस्तु रहेका छन् ।

३.३.२ विवरण

उपन्यासकारको नामको वर्णानुक्रमअनुसार

क्र. सं.	लेखकको नाम	शीर्षक	विधा	प्रकाशन मिति
१	इन्दिरा प्रसाईं	विश्वामित्र	धारावाहिक उपन्यास	२०५४ ÷ ०६ ÷ १८
				२०५४ ÷ ०७ ÷ २३
				२०५४ ÷ ०७ ÷ ३०
				२०५४ ÷ ०८ ÷ ०७
				२०५४ ÷ ०८ ÷ २१
				२०५४ ÷ ०८ ÷ २८
				२०५४ ÷ ०९ ÷ ०५
				२०५४ ÷ ०९ ÷ २६
				२०५४ ÷ १० ÷ ०४
				२०५४ ÷ १० ÷ ११
				२०५४ ÷ १० ÷ २५
				२०५४ ÷ ११ ÷ ०२
				२०५४ ÷ ११ ÷ ०९
				२०५४ ÷ ११ ÷ २३
				२०५४ ÷ १२ ÷ ०१
				२०५४ ÷ १२ ÷ ०८

				2054 ÷ 12 ÷ 22
				2054 ÷ 12 ÷ 29
				2054 ÷ 02 ÷ 04
2	गोविन्द गिरी 'प्रेरणा'	मात्र एक रात	लघु उपन्यास	2054 ÷ 02 ÷ 11
				2054 ÷ 02 ÷ 18
				2054 ÷ 02 ÷ 25
				2054 ÷ 2 ÷ 32
				2052 ÷ 10 ÷ 13
				2052 ÷ 10 ÷ 20
3	अनु. भागिरथी श्रेष्ठ (मूल हिमांशु जोशी)	दुःख पोखन	धारावाहिक उपन्यास	2052 ÷ 10 ÷ 27
		ऊ माइत गई	अग्निपर्व-२	2052 ÷ 11 ÷ 12
		खिमु काकाले किन विद्रोह गरे	अग्निपर्व-३	2052 ÷ 11 ÷ 19
		लाज छोप्न पनि मुश्किल भयो उसलाई	अग्निपर्व-४	2052 ÷ 11 ÷ 26
		लालटिनको उज्यालो र गोमतीको नियति	अग्निपर्व-५	2052 ÷ 12 ÷ 03
		गोमतीलाई के थाहा षड्यन्त्र	अग्निपर्व-६	2052 ÷ 12 ÷ 10
		टनकपुरको पीडामाथि दुई थोपा आँसु	अग्निपर्व-७	2052 ÷ 12 ÷ 17
		हुलाकीले जरुरी चिठी दियो	अग्निपर्व-८	2052 ÷ 12 ÷ 24
		सिपाही देवराज पाकिस्तानको मोर्चामा सहिद भयो	अग्निपर्व-९	2053 ÷ 01 ÷ 08

		पाशविक प्रदर्शन गर्न जब ऊ तमिसयो	अग्निपर्व-१०	२०५३÷०१÷१५
	मूल हिमांशु जोशी (अनु. भागिरथी श्रेष्ठ)	गोमती खुशालरामकी पत्नी भई	अग्निपर्व-११	२०५३÷०१÷२२
		गोमतीको अनुहार फुङ्ग उडेको थियो	अग्निपर्व-१२	२०५३÷०१÷२८
		लग्नेबाट तिमिले के पायौ ?	अग्निपर्व-१३	२०५३÷०२÷०५
		खुशालरामले डोटी जाने योजना बनायो	अग्निपर्व-१४	२०५३÷०२÷१२
		गोमती सिंगारिएर चिटिक्क परी	अग्निपर्व-१५	२०५३÷०२÷२६
		गोमती लाजले बोल्नै सकिन	अग्निपर्व-१६	२०५३÷०३÷०१
		यौवनले भरिएको गोमतीको रूप	अग्निपर्व-१७	२०५३÷०३÷०८
		गोमतीले न त दिन देखि न त रात	अग्निपर्व-१८	२०५४÷०३÷२८
		लालाले गोमतीलाई लचकदार बिछ्यौना दियो	अग्निपर्व-१९	२०५४÷०४÷०४

		गोमती अँध्यारोमा ओभेल भई	अग्निपर्व-२०	२०५४ ÷ ०४ ÷ ११
४	सीता पाण्डे	अर्न्तद्वन्द्व	धारावाहिक उपन्यास	२०५४ ÷ ०४ ÷ १८
				२०५४ ÷ ०४ ÷ २५
				२०५४ ÷ ४ ÷ ३२
				२०५४ ÷ ०५ ÷ ०७
				२०५४ ÷ ०५ ÷ १४
				२०५४ ÷ ०५ ÷ २१
				२०५४ ÷ ०५ ÷ २८
				२०५४ ÷ ०६ ÷ ०४

३.३.३ भाषाशैली

उपन्यास गद्य विधा भएकाले यसमा प्रयोग गरिएका भाषा प्रायः सरल हुन्छ । त्यसैले कोसेली पत्रिकामा प्रकाशित भएका उपन्यासमा सरल भाषाको प्रयोग रहेको छ । त्यस्तै भाषाशैली उपन्यासको प्रमुख तत्त्व भएको हुँदा कोसेलीका उपन्यास भाषाशैलीका दृष्टिले अत्यन्तै सबल छन् । यसमा उपन्यासले आफ्ना कल्पनालाई सरल भाषाका माध्यमबाट प्रस्तुत गरेको छ । यसमा नयाँ नयाँ भाषाशैलीको प्रयोग रहेको छ । त्यस्तै उपन्यासमा प्रयोग गरिएका भाषाशैली सरल, सहज र सजिलैसँग बुझ्न सकिने छन् । यसमा वर्णनात्मक, विवरणात्मक, आत्मकथात्मक, नाटकीय, पत्रात्मक, प्रतिकात्मक, चेतनाप्रवाह भाषाशैली रहेको छ । त्यस्तै उपन्यासमा आलङ्कारिक भाषाको पनि प्रयोग रहेको छ ।

३.३.४ निष्कर्ष

कान्तिपुर कोसेलीमा साहित्यका अन्य विधासँगसँगै उपन्यास विधा पनि उत्तिकै महत्त्वका साथ र सफलताका साथ प्रकाशित भएका छन् । यसमा लघुउपन्यास र धारावाहिक उपन्यास प्रकाशित रहेका छन् । तिनमा ऐतिहासिक, पौराणिक, सामाजिक, राजनीतिक, नारीचेतना, स्वच्छन्दतावादी, विसङ्गतिवादी, प्रतीकात्मक, मनोविश्लेषणवादी विषयवस्तु हुन् । त्यस्तै भाषामा

सरलता, प्रतीकात्मकता, वर्णनात्मक, विवरणात्मक, आत्मकथात्मक, नाटकीय तथा चेतनाप्रवाह भाषाशैलीको प्रयोग रहेको छ । यसमा जम्मा ४ जना उपन्यासका २३ उपन्यासहरू छन् । यसरी कान्तिपुर कोसेलीको उपन्यास विधाको विकासमा महत्त्वपूर्ण योगदान छ ।

३.४ कोसेलीमा प्रकाशित निबन्धहरूको विवरणात्मक अध्ययन

साहित्यिक गद्यविधाको एक विभागका रूपमा रहेको निबन्ध विधालाई कान्तिपुर कोसेली पत्रिकाले साहित्यका अन्य विधाजस्तै निबन्धलाई पनि महत्त्वका साथ प्रकाशित गरेको छ । यसमा वस्तुपरक निबन्ध, लेख, यात्रा संस्मरण, नियात्रा र जीवनी जस्ता निबन्धका प्रकारहरूलाई प्रकाशित गरेको छ । यसमा व्यक्ति र व्यक्तित्व जसले प्रारम्भ गरेको विषय, व्यक्तिका जीवनशैलीमा लेखिएका लेख, यात्राका क्रममा देखिएका र भोगेका अनुभव आदि विषयलाई आधार बनाएर निबन्ध प्रकाशित भएका छन् । त्यस्तै निजात्मक/आत्मपरक, वर्णनात्मक भाषाशैली आदिको प्रयोग भएको छ ।

३.४.१ विषयवस्तु

कान्तिपुर कोसेली पत्रिकामा प्रकाशित भएका निबन्धका विषयवस्तु विविध छन् । यसमा सामाजिक, आर्थिक, राजनैतिक, ऐतिहासिक, यात्रामा भोगेका अनुभवका विषयवस्तु आदि छन् । त्यस्तै जीवनका यथार्थ विषयवस्तु पनि रहेका छन् । यसरी कोसेलीका निबन्धमा वैयक्तिक सुख, दुःखका विषयवस्तु रहेका छन् । मानवजीवनका अनेक रोदन-क्रन्दन र वैयक्तिक जीवनका कारुणिक विषयवस्तु रहेका छन् । त्यस्तै वर्णनात्मक, विवरणात्मक, विचारात्मक, नारीचेत आदि विषयवस्तु रहेका छन् । त्यस्तै मान्छे जहाँ पुगे पनि आफ्नो संस्कार र आफ्नो जन्मभूमिप्रतिको माया र विश्वासका विषयवस्तु रहेका छन् । त्यस्तै विविध ठाउँमा हुने गरेका साहित्यिक सम्मेलन र तिनको सम्भनाका विषयवस्तु रहेका छन् । यसरी जहाँ आफूप्रतिको मायाको अनुभव हुन्छ त्यही संसार नै आफ्नो हुने भावनात्मक विषयवस्तु रहेको छ । त्यस्तै स्वच्छन्द, अन्तरमुखी चेतना, विसङ्गतिमूलक विषयवस्तु रहेका छन् । त्यस्तै राजनैतिक अराजकताका विषयवस्तु, राजनैतिक परिवर्तनपछि नेपाली समाज र भौतिक स्रोत, साधन स्रोतप्रतिको प्रहार जस्ता कुरालाई कोसेलीमा प्रकाशित भएका निबन्धले आफ्नो विषयवस्तु बनाएका छन् । त्यसैगरी नयाँ पुस्तामा आएका विकृति, अनुशासनहीनता जस्ता कुरा रहेका छन् । त्यस्तै नारी चेतना, राष्ट्रप्रतिको प्रेम, मूल्य जस्ता विषयवस्तु रहेका छन् । ऐतिहासिक व्यक्तित्वका विषयवस्तु पनि रहेको छ । तत्कालीन समयमा हुन गएको जनयुद्धका कारण राज्यमा फैलिएको काटमारको स्थिति, अशान्ति, आतङ्क, राजनैतिक अशान्ति, सत्ताको खेल,

राजनैतिक नेताका चरित्र, क्रियाकलाप, असुरक्षाका कारण गुण्डागर्दीमा हौसला, बलात्कारका घटना र समग्र देशकै उथलपुथलको स्थितिलाई कोसेलीमा प्रकाशित भएका निबन्धहरूमा सशक्त विषयवस्तु रहेका छन् ।

यसरी कोसेली पत्रिकामा सामाजिक, आर्थिक, राजनैतिक भित्रका विविध विषयवस्तु रहेका छन् । यसमा ऐतिहासिक विषयवस्तु, समाजमा फस्टाउँदै गएको विकृति, नारी चेतना, यात्राअनुभव, आर्थिक अभावका कारण देश छोडेर विदेशिनु पर्ने बाध्यात्मक परिस्थिति र त्यहाँ आफ्नो देश सम्झँदै देशको मूल्य र मान्यता कति छ भन्ने विषयवस्तु रहेका छन् । त्यस्तै यसमा कुनै कुनै निबन्धमा साङ्केतिक भाषाको पनि प्रयोग रहेको छ । विचारलाई प्रधानता दिएर लेखिएका विचारात्मक निबन्ध रहेका छन् । यसमा कुनै यात्रा वा घटनाको वेलिविस्तार गराएका निबन्ध रहेका छन् । यसमा जीवन-जगत्का अनेक पक्षलाई प्रधानता दिएर लेखिएका विवरणात्मक शैलीका निबन्ध रहेका छन् ।

३.४.२ विवरण

निबन्धकारका नामको वर्णानुक्रमअनुसार

क्र. सं.	निबन्धकार	शीर्षक	निबन्धको प्रकार	प्रकाशन मिति
१	ईश्वर नेपाल	वी.पी. कोइराला : आधुनिक नेपालको प्रारम्भ बिन्दु	वस्तुपरक निबन्ध	२०५०÷०४÷०२
२	ईश्वरी अधिकारी	यसरी थाहै नपाई भन्थ्यो शिरिषको फूल	लेख	२०५०÷०१÷१२
३	गणेश ज्ञवाली	धर्ती र आकाश	निबन्ध	२०५४÷१२÷०८
४	गिरीशचन्द्र पोखरेल	उनी खुट्टाले लेखिछन् खुट्टैले मकै भुट्टिछन्	लेख	२०५१÷११÷२७
५	गौरीबहादुर कार्की	नेपालबाट मानसरोवर यात्रा	यात्रासंस्मरण	२०५२÷०७÷१८
६	घटराज भट्टराई	समाजसेवी डा. प्रपन्नाचार्य	लेख	२०५१÷०६÷१५
		भानुलाई पुरस्कार	संस्मरण	२०५३÷१२÷०२

		सिलिगुडीसम्म दौडियो कार		
		अन्योलको बेला देवकोटा सङ्घ	संस्मरण	२०५३÷१२÷०९
		डुवर्स जानाको हेतु रवीन्द्र भानु सेतु	संस्मरण	२०५३÷१२÷१६
		दौडादौडका अभ्यागत मन्त्रीको स्वागत	संस्मरण	२०५३÷१२÷२३
		महाकविको घर लडिएमा भन्ने डर	संस्मरण	२०५३÷१२÷३०
		कालेबुङ्को बास नेपालीपनको सुबास	संस्मरण	२०५४÷०१÷०७
		दार्जिलिङ्को बसाइ स्वर्गको भोगाइ	संस्मरण	२०५४÷०१÷१४
		भानुयात्राको सार पुस्तक र नुनको उपहार	संस्मरण	२०५४÷०१÷२१
७	घनश्याम राजकर्णिकार	विदेशमा एक्का स्वदेशमा फिक्का	यात्रा संस्मरण	२०५२÷०६÷०७
		दया र मायाको पाठ दिने मेरी आमा	संस्मरण	२०५३÷०९÷२०
		हरिद्वार यात्रा	संस्मरण	२०५४÷१०÷०४
८	जय राई	आफ्नो वक्षमा पुष्पवाटिका र गिर्जाघर अटाउने सहर	यात्रा संस्मरण	२०५१÷०६÷०१
९	जीवन मगर	जेलभित्र हुने रमाइला खेल	संस्मरण	२०५२÷०९÷०८
१०	भूपटबहादुर गुरुङ	यात्रा बुगिनको	यात्रा संस्मरण	२०५१÷०६÷०८
११	दलसिंह अकेला	अरुणा दिदी	संस्मरण	२०५४÷१२÷०१
१२	धर्मराज अर्याल	फ्रान्समा मैले के देखें	यात्रा	२०५०÷०२÷०२

			संस्मरण	
13	नरेन्द्रराज प्रसाईं	रामकृष्ण शर्मा	लेख	2054÷02÷25
		प्रा.डा. ईश्वर बराल	लेख	2054÷03÷07
		गोविन्द भट्ट	लेख	2054÷03÷21
		सोमदाथ सिग्देल	लेख	2054÷05÷07
		प्रा. यदुनाथ खनाल	लेख	2054÷05÷21
		प्रसिद्ध समालोचक प्रा.डा. त्रिपाठी	लेख	2054÷06÷04
		वरिष्ठ साहित्यकार कृष्णचन्द्रसिंह प्रधान	लेख	2054÷06÷18
		प्रा.डा. दयाराम श्रेष्ठ	लेख	2054÷07÷23
14	नव	एउटा यात्रा-कविता, प्रकृति र स्कचका साथ	यात्रा संस्मरण	2050÷2÷30
15	परशु प्रधान	तर गलत मोडमा हैन	नियात्रा	2051÷01÷03
16	पूर्णप्रकाश नेपाल 'यात्री'	थिर्पुकोट भ्रमणको सार्थक उपलब्धि	नियात्रा	2050÷04÷09
		सीमकानादेखि किउरी हुँदै मुभ्रसम्म	यात्रा संस्मरण	2052÷01÷09
		श्रेय र प्रेयका दृष्टिले कर्णालीका सुसेली	यात्रा संस्मरण	2052÷01÷23
		बादलपारिको देश कर्णाली	यात्रा संस्मरण	2052÷02÷13
17	प्रभा दाहाल	काटमार हैन सद्भाव र प्यार	यात्रा संस्मरण	2054÷08÷28
18	फ्लोरिडा	आखिर जीवन भुलभुलैया रहेछ	संस्मरण	2052÷02÷27
19	बद्री पोखरेल	प्रयागका तीता अनुभव	संस्मरण	2054÷03÷14
20	बाबा अधिकारी	डडेल्धुरासम्म पुग्दा	नियात्रा	2050÷10÷09

		भेट्टाइएको खेडी		
21	विदुर खड्का	जाऊँ हिँड्नुस् बाग्लुङ बजार !	नियात्रा	2050÷09÷03
22	बिमल भौकाजी	कविताको बाँध फुट्यो हजुर	संस्मरण	2054÷11÷09
23	भागिरथी श्रेष्ठ	गुलाफी सहर जयपुर : केही क्षणहरू, केही दिनहरू-१	यात्रा संस्मरण	2051÷12÷11
		गुलाफी सहर जयपुर : केही क्षणहरू, केही दिनहरू-२	यात्रा संस्मरण	2051÷12÷25
24	भीष्म उप्रेती	यो नरकबाट मुक्ति पाए हुन्थ्यो	नियात्रा	2051÷02÷28
		मलाई नविर्सै लाख हुन्छ	यात्रा संस्मरण	2051÷09÷30
		मसँग अब बुद्ध छ	यात्रा संस्मरण	2051÷12÷18
25	भोजराज आचार्य	यसरी गरियो मुक्तिनाथको यात्रा	नियात्रा	2052÷06÷28
26	मुकुन्द आचार्य	मनकामनाको डाँडाबाट सुसेल्दा	संस्मरण	2050÷10÷02
27	रत्न आएडी	नेउलेमा सेतो गुराँस	संस्मरण	2055÷05÷06
		देऊ रामे दाइ	यात्रा संस्मरण	2055÷09÷18
28	रमेश के.सी.	बुद्धत्व तर्फको यात्रा : कालचक्र पूजा	नियात्रा	2050÷01÷19
29	रमेश बज्राचार्य	हिमाली उडान : अविस्मरणीय अनुभव	यात्रा संस्मरण	2051÷08÷10

30	रवि श्रेष्ठ	किमाथांकासम्मको रमाइलो यात्रा	यात्रा संस्मरण	2053÷10÷19
31	राजव	रङ्गमञ्चका अमर साधक : कृष्णप्रसाद रिमाल	लेख	2052÷08÷09
32	रामदयाल राकेश	श्रीलङ्का-प्रकृति र संस्कृतिको सुन्दर सङ्गम	यात्रा संस्मरण	2050÷02÷09
		कोलम्बोको साँभ	यात्रा संस्मरण	2051÷08÷17
33	रामप्रसाद श्रेष्ठ	पीडामा पिरोलिएको दार्चुला	यात्रा संस्मरण	2051÷06÷15
34	रामप्रसाद पोखरेल	जहाँ मरेकाले जिउँदाको संरक्षण गर्छन्	यात्रा संस्मरण	2054÷09÷26
35	वासु रिमाल 'यात्री'	चितवन, संरक्षण र स्रष्टाहरूको भ्रमण	नियात्रा	2050÷10÷16
		विराटनगरको साहित्य सम्मेलन : संस्मरणहरू	यात्रा संस्मरण	2051÷12÷04
36	विश्वम्भर चञ्चल	नमरी स्वर्ग देखिन्	यात्रा संस्मरण	2051÷05÷25
37	बुलु मुकारुड	नारायण गोपाल : आधुनिक संगीतका चम्किला नक्षत्र	जीवनी	2050÷07÷21
38	शरदचन्द्र शर्मा भट्टराई	कवि तीर्थराज पाण्डेको नालीबेली	जीवनी	2052÷07÷18
39	शेषराज आचार्य	मुक्तिनाथ : जहाँ एकपल्ट पुग्नै पर्छ	नियात्रा	2050÷09÷17
40	श्रीकृष्ण गौतम	साहिँलीको तपस्या	संस्मरण	2055÷01÷19
41	सीता पाण्डे	ढाकाका केही सम्भना	नियात्रा	2051÷04÷29
		त्यो क्षण सम्झँदा अहिले पनि ...	यात्रा संस्मरण	2051÷05÷04

42	सुप्रभात भण्डारी	अमेरिका पुग्दा	नियात्रा	2050÷11÷04
		मन त हो मन नै नमानेपछि ...	यात्रा संस्मरण	2052÷01÷16
43	सुशिलनाथ ओझा	दोलालघाटबाट मन्थली हुँदै सिन्धुलीसम्म	नियात्रा	2050÷08÷12
		जहाँ माया पाइन्छ घर त्यही हो	नियात्रा	2050÷09÷10
44	सूब सेन	प्रकृतिको सुन्दर निर्माण रेसुङ्गा तपोभूमि	यात्रा संस्मरण	2050÷05÷12
45	स्वस्तिका भट्टराई	म पनि माउण्ट आई पुगें	नियात्रा	2050÷09÷24
46	हेमराज ज्ञवाली	एक अविस्मरणीय व्यक्तित्व राजा जयपृथ्वीबहादुर सिंह	जीवनी	2052÷03÷03

३.४.३ भाषाशैली

कान्तिपुर कोसेलीमा प्रकाशित निबन्धहरूको भाषाशैली विविध किसिमका छन् । यसमा निजात्मक/आत्मपरक वा प्रथम पुरुषीय दृष्टिबिन्दुका र वस्तुपरक वा तृतीय पुरुषीय दृष्टिकोण वर्णनात्मक भाषाशैलीको प्रयोग पनि भएको छ । त्यस्तै यसमा प्रकाशित रहेका निबन्धका भाषाशैली सरल र सरह रहेका छन् । त्यसैगरी यसमा तर्कपूर्ण भाषाशैली पनि देखिन्छ । कुनै निबन्धमा गम्भीर कुनैमा रोचक र कुनैमा हास्यव्यङ्ग्य शैलीको प्रयोग रहेको छ । यसमा अनुभूति प्रबल रहेका भावनात्मक निबन्ध रहेका छन् । यसमा कथात्मकशैली भएका निबन्ध पनि रहेका छन् । त्यसैगरी यसमा सामाजिक रीतिरिवाज, मानवीय जीवनका घटना, प्राकृतिक वस्तु, कुनै ठाउँ, चाडपर्व, जाति विशेष, नारीचेतना जस्ता विषय निबन्धमा वर्णनात्मक भाषाशैलीका माध्यमबाट प्रस्तुत भएका छन् । यसरी भाषाशैली बिना निबन्धले आफ्नो स्वरूप र पहिचान प्राप्त गर्न नसक्ने हुनाले कान्तिपुर कोसेलीमा प्रकाशित निबन्धहरूमा भाषाशैलीको प्रयोग महत्त्वका साथ गरिएको छ ।

३.४.४ निष्कर्ष

यसरी कान्तिपुर कोसेलीमा साहित्यका अन्य विधा जस्तै निबन्ध विधामा विभिन्न लेख, यात्रा संस्मरण, संस्मरण, नियात्रा, जीवनी प्रकाशित रहेका छन् । यसका माध्यमबाट सामाजिक, आर्थिक,

राजनैतिक, ऐतिहासिक आदि जस्ता विषयवस्तु प्रस्तुत भएका छन् । समाजमा रहेका नारीहरूको स्थिति कुनै वस्तुको वर्णन, आफ्ना अनुभूतिको वर्णन, मानवीय जीवनजगत्का घटना, प्राकृतिक वस्तु, जातीयता विशेष, रीतिरिवाज, चाडपर्व, विविध व्यक्तिले विविध क्षेत्रका माध्यमबाट समाजमा पुऱ्याएका विषयको वर्णन आदि जस्ता कुरा कोसेलीमा प्रकाशित निबन्धमा रहेका छन् । त्यस्तै यी निबन्धहरूमा सरल, सरस र सहज भाषाशैलीको प्रयोग छ । यसमा वर्णनात्मक, विवरणात्मक, निजात्मक आदि शैलीको प्रयोग भएको छ । निबन्धका माध्यमबाट निबन्धकारले समसामयिक विषयवस्तुको उद्घाटन गरेका छन् । यसमा ४६ निबन्धकारका ७५ निबन्ध प्रकाशित छन् । यसरी कान्तिपुर कोसेलीको निबन्ध विधाको विकासमा महत्त्वपूर्ण योगदान छ ।

३.५ कोसेलीमा प्रकाशित नाटकहरूको विवरणात्मक अध्ययन

साहित्यका अन्य विधाजस्तै नाटक पनि एक हो । नेपाली साहित्यको विकासमा नाटकको पनि महत्त्वपूर्ण भूमिका रहेको छ । कान्तिपुर पत्रिकाको सह-प्रकाशनका रूपमा रहेको कोसेली पत्रिकामा साहित्यको अन्य विधा प्रकाशित भए जस्तै यसले नाटक विधाका साहित्यलाई पनि प्रकाशन गरेको छ ।

३.५.१ विषयवस्तु

कान्तिपुर कोसेलीमा प्रकाशित भएका एकाङ्की नाटकको विषयवस्तु समसामयिक छ । यसमा सामाजिक, राजनैतिक जस्ता विषय प्रमुख रहेको छ । यसमा २०५० देखि ०६० सम्मको अवधिमा जम्मा दुईवटा मात्र एकाङ्की रहे पनि यसमा सामाजिक विषय, आर्थिक विषय, राजनीतिक विषयवस्तु समेटेर समग्र देशको स्थितिको चित्रण गर्न सफल छ । कोसेली पत्रिकामा जम्मा दुईवटा मात्र एकाङ्की प्रकाशित छन् । यसमा मदनदेव भट्टराईको रोग वि.सं. २०५२/९/२२ गते र राजवको शासक-शोषण सबै जय ! वि.सं. २०५२/१०/१३ गते प्रकाशित छन् ।

३.५.२ विवरण

नाटककारको नामको वर्णानुक्रमअनुसार

क्र.सं.	नाटककार	शीर्षक	नाटकको प्रकार	प्रकाशन मिति	कैफियत
१	मदनदेव भट्टराई	रोग	एकाङ्की	२०५२÷९÷२२	
२	राजव	शासक-शोषक सबै जय !	एकाङ्की	२०५२÷१०÷१३	

३.५.३ भाषाशैली

कोसेलीमा प्रकाशित भएका एकाङ्की नाटकको भाषाशैली सरल र व्यङ्ग्यात्मक किसिमको छ । सामाजिक, राजनैतिक र आर्थिक पक्षमाथि व्यङ्ग्य भल्किने खालको भाषाशैली यी एकाङ्की नाटकमा रहेको छ ।

३.५.४ निष्कर्ष

यसरी कान्तिपुर पत्रिकाको सह-प्रकाशनका रूपमा रहेको कोसेली पत्रिकाले साहित्यका विविध विधाका रचनाहरू प्रकाशित गर्ने क्रममा नाटक विधालाई थोरै सङ्ख्यामा भए पनि प्रकाशन हुनबाट वञ्चित गरेको छैन । यसमा आर्थिक, सामाजिक र राजनैतिक विषयलाई आफ्नो विषयवस्तु बनाउनुका साथै सरल र व्यङ्ग्यात्मक भाषाशैलीको प्रयोग गरिएको छ । यसमा जम्मा २ वटा एकाङ्की प्रकाशित छन् । मदनदेव भट्टराईको रोग र राजवको शासक-शोषक सबै जय ! प्रकाशित छन् । यसरी कान्तिपुर कोसेलीको नाटक विधालाई थोरै मात्रामा भए पनि प्रकाशित गर्न सफल रहेको छ ।

३.६ कोसेलीमा प्रकाशित समालोचनाहरूको विवरणात्मक अध्ययन

कान्तिपुर पत्रिकाको सह-प्रकाशनका रूपमा रहेको कोसेली पत्रिकाले साहित्यको विविध विधाहरू जस्तै समालोचना विधालाई पनि प्राथमिकता दिएको छ । त्यस्तै २०५०।०१।१२ गतेदेखि प्रकाशनमा आउन थालेको कोसेली पत्रिकामा विविध कवि, कथाकार, मनोविश्लेषक, कृतिमा आधारित रहेर स्रष्टा, कृतिकेन्द्रित, नवीन विषयको खोजी, साहित्यका विविध क्षेत्रमा पुऱ्याएको सेवा नारीमनको विश्लेषण, कविहरूको साहित्यिक यात्रा, साहित्यको समीक्षा, साहित्य र साहित्यकारले

पुऱ्याएको ढोगदान र वऱ्क्ति विश्लेषण आदिमा आधारित रहेर *कोसेली*मा समालोचना प्रकाशित भएका छन् ।

३.६.१ विषयवस्तु

*कोसेली*मा प्रकाशित समालोचनाको स्वरूप विविधतामय रहेको छ । यसमा प्रायः सामान्य पुस्तक समीक्षा रहेको छ भने उत्तिकै मात्रामा कृतिमा केन्द्रित रहेर लेखिएका समालोचना पनि छन् । त्यस्तै व्यक्तिपरक समालोचना पनि रहेका छन् । त्यस्तै कृति र सोही कृतिका लेखकको त्यही कृतिका आधारमा समीक्षा पनि रहेको छ । त्यस्तै साहित्यकारहरूलाई प्रदान गरिने विविध पुरस्कारहरूको समीक्षामा आधारित समालोचना पनि रहेका छन् । त्यसैगरी केही समालोचनामा नवीन विषयको खोजी गरिएको छ । त्यस्तै सामान्य परिचयात्मक र सूचनात्मक किसिमका समालोचनाको सङ्ख्या बढी छ । त्यस्तै व्यक्तिपरक समालोचनामा कुनै एक व्यक्तिको मात्र समीक्षा नभईकन उसले पुऱ्याएको ढोगदानको मूल्याङ्कन गर्ने र उसका कृतिहरूको विविध पक्षको मूल्याङ्कनका आधारमा रहेर व्यक्तिको मूल्याङ्कन गरेको छ । त्यसैगरी नेपाली साहित्य, त्यसको समालोचना, पृष्ठभूमि र विकास आदिको समीक्षा गरेर लेखिएका समालोचना रहेका छन् । यसमा साहित्यमा भित्रिएका विविध प्रवृत्तिमाथि गरिएका समालोचना रहेका छन् । त्यस्तैगरी समालोचना साहित्यमा भित्रिएका विकृतिमाथिको प्रहार रहेको छ । यसैगरी प्रगतिवादी मान्यताका आधारमा रहेर र यथार्थवादी कोणबाट प्रस्तुत भएका समालोचना रहेका छन् । त्यस्तै केही साहित्यिक गतिविधि र नेपाली साहित्यको वर्तमान स्थितिमाथि गरिएका समालोचना छन् । यसैगरी *कोसेली*मा जीवनीपरक समालोचना पनि रहेका छन् । केही समालोचकले आफ्ना समालोचनामा आत्मगत भाषाको प्रयोग गरेर लेखिएका समालोचना छन् । त्यस्तै निबन्धात्मक शैली, प्रभाववादी समालोचना र नारी साहित्यकारहरूको खोजी गरी लेखिएका समालोचनाहरू पनि रहेका छन् ।

३.६.२ विवरण

समालोचकको नामको वर्णानुक्रमअनुसार

क्र. सं.	लेखकको नाम	शीर्षक	समालोचनाको प्रकार	प्रकाशन मिति

1	ईश्वर बराल	हेमराज शर्मा : व्यक्तित्व औ कृतिको स्मृतिधारणा	समालोचना	२०५१÷०९÷३०
२	एल.पी. शर्मा	कथाकार विकलको “फुटपाथ मिनिस्टर्स”	समालोचना	२०५२÷०८÷०२
३	कमला सुवेदी	सर्वशीका सिद्धिचरण	समालोचना	२०५२÷०२÷२७
४	गगनदीप सर्व	साहित्य एकेडेमी पुरस्कार र नेपाली साहित्यकारहरू	समालोचना	२०५२÷०१÷२३
५	गार्गी श्रेष्ठ	युगकवि सिद्धिचरण श्रेष्ठको शिल्पकला	समालोचना	२०५१÷०४÷२२
६	गोपालप्रसाद शर्मा अधिकारी	‘विधवा’ कवितामा कवि तिवारी	समालोचना	२०५१÷१२÷१८
७	गोविन्द गिरी ‘प्रेरणा’	नोबेल पुरस्कार र विजेता प्रथम साहित्यकार	समालोचना	२०५१÷११÷२०
		राष्ट्रवादी कवि क्षेत्रप्रताप अधिकारी	समालोचना	२०५४÷०५÷२८
८	गंगा रिमाल	मनोविश्लेषक वासुशशी	समालोचना	२०५१÷११÷२७
९	घटराज भट्टराई	नेपाली साहित्यिक समालोचना : सैद्धान्तिक पृष्ठभूमि र विकास	समालोचना	२०५०÷०५÷०५
		मोतीराम भट्ट र दुई ग्रन्थावली	समालोचना	२०५०÷०५÷२६
		कविवर सिद्धिचरण श्रेष्ठ र ‘आँसु’ भित्रको आवाज	समालोचना	२०५०÷०९÷१७
		महाकवि देवकोटा : विविध विधाका स्रष्टा	समालोचना	२०५०÷०७÷२८
		कवि भरतराज मन्थलीय र उनको ‘महारामायण’	समालोचना	२०५०÷११÷२८
		नेपाली साहित्यमा शक्ति	समालोचना	२०५१÷०७÷१२

		उपासना		
		पं. मेघराज शर्मा र उनको वाङ्मय सेवा	समालोचना	२०५१÷१२÷११
		मरेर पनि बाँचेको कवि विमल गुरुङ	समालोचना	२०५२÷०२÷२०
		कथाकार इन्दिरा र उनको कथाकारिता	समालोचना	२०५२÷०५÷०१
		आशुकविको वृहत् चम्पूकाव्य “शुकसागर”	समालोचना	२०५३÷०५÷०८
१०	दुर्गाप्रसाद अर्याल	देवकोटाको तिप्लिजी काव्य	समालोचना	२०५५÷०४÷०९
११	देवेन्द्र भट्टराई	इन्द्रबहादुरको कठपुतलीको मन	समालोचना	२०५७÷११÷०६
१२	ध्रुवचन्द्र गौतम	पारिजात, शिरीषको फूल र पहिलो एण्टीहिरो	समालोचना	२०५०÷०१÷१२
१३	नकुल काजी	युवाकवि अमृतलाल श्रेष्ठको ‘अन्तहीन यात्रा’	समालोचना	२०५२÷१२÷१७
१४	प्रचण्ड मल्ल	‘नबरस’ प्रेमीको अवसान (आफ्नै रचनाबाट)	समालोचना	२०५६÷१०÷२२
१५	भीम राणा	मुक्तकको तुक	समालोचना	२०५१÷०४÷२२
१६	भीम राना ‘जिज्ञासु’	नेपाली साहित्यमा ...	समालोचना	२०५२÷१२÷१०
१७	मनु ब्राजाकी	नेपाली कथा साहित्यका मौलिक कथा शिल्पी	समालोचना	२०५१÷०४÷०१
		सुम्निमा किन डढाइयो ?	समालोचना	२०५१÷०८÷१०
१८	मनोज दाहाल	बतासा मिसाएको पेट्रोल	समालोचना	२०५७÷०५÷३१
		समाज पर्गेल्ने क्रममा	समालोचना	२०५७÷०६÷१४
		मृत्युको गीत	समालोचना	२०५७÷०७÷२६
		नारी-मनभिन्न घुमफिर	समालोचना	२०५७÷०८÷२४

		किन मेरै लोगने मात्र ?	समालोचना	२०५१÷७÷१६
१९	मुकुन्द आचार्य	संस्कृतको उत्कृष्ट उपन्यास कादम्बरी	समालोचना	२०५३÷०२÷१२
२०	यमबहादुर दुरा	नेपाली लोकगीतको मर्म	समालोचना	२०५२÷१२÷१०
२१	युवराज नयाँघरे	कृति र इतिवृत्तभिन्न इन्द्रबहादुर राई	समालोचना	२०५७÷०३÷११
२२	रत्ननिधि रेग्मी	महाकवि देवकोटा र नेपाली कविहरू	समालोचना	२०५२÷०७÷०४
२३	रमा शर्मा	मोतीरामको वंशावली : एक अध्ययन	समालोचना	२०५०÷०३÷१२
		हास्यव्यङ्ग्यका कवित : कैकेयीनन्दन	समालोचना	२०५०÷१२÷१३
		नेपाली कवितामा समस्यापूर्ति	समालोचना	२०५१÷०६÷२२
२४	रमेश विकल	युगकवि सिद्धिचरण श्रेष्ठ र पलासको फूल	समालोचना	२०५६÷०७÷१३
२५	राधाकृष्ण भट्टराई	नेपाली काव्ययात्रामा सिद्धिचरण श्रेष्ठ	समालोचना	२०५२÷०२÷१३
		कवि कोकिल विद्यापति	समालोचना	२०५१÷१०÷२१
२६	रामदयाल राकेश	कवि माधव घिमिरेको काव्य-साधना	समालोचना	२०५४÷०८÷२८
२७	रोशन शेरचन	प्रयोगधर्मी साहित्यकार : सरुभक्त	समालोचना	२०५४÷०८÷०७
२८	लक्ष्मी न्यौपाने	तोयानाथ पौडेलका उपन्यासहरू	समालोचना	२०५६÷०६÷०१
२९	लक्ष्मीप्रसाद शर्मा	जसको साहित्यमा राजनीतिक गन्ध छैन	समालोचना	२०५१÷०७÷२६
३०	लेखनाथ भण्डारी	महानन्द सापकोटा :	समालोचना	२०५३÷०१÷२९

		अथक स्रष्टा		
31	वासुदेव त्रिपाठी	“श्रद्धासुमन”मा सञ्चित कवितापराग	समालोचना	2050÷04÷16
		परशु प्रधानको क्रान्ति पुरुषलाई नियाल्दा	समालोचना	2050÷06÷30
		“विषकन्या” को छातीको अमृतकलश	समालोचना	2050÷08÷05
32	वासु रिमाल ‘यात्री’	सिद्धिचरण : प्रकृति, यात्रा र काव्य यात्रा	समालोचना	2051÷02÷07
33	वीरेन्द्रप्रसाद मिश्र	रामकथाको अन्तरकथा	समालोचना	2056÷07÷20
34	व्याकुल पाठक	समालोचक रामकृष्ण शर्मा र उनको साहित्य	समालोचना	2052÷07÷25
35	शरदचन्द्र शर्मा भट्टराई	एक अचर्चित साहित्यसेवी-शिवप्रताप थापा	समालोचना	2050÷05÷12
36	शान्तिप्रिय	विश्वेश्वरप्रसाद कोइराला र नेपाली साहित्य	समालोचना	2050÷04÷02
		बहुमुखी प्रतिभाका धनी स्व. बालकृष्ण सम	समालोचना	2050÷10÷23
		युगान्तकारी कवि लेखनाथ	समालोचना	2051÷10÷07
37	शैलेन्द्र साकार	पारिजात र वासुशशी : साहित्यजगत्का दुई शिखर	समालोचना	2050÷01÷19
38	श्रीरामसिंह बस्नेत	थोरैबाट धेरै दिने साहित्यकार	समालोचना	2051÷07÷12
39	सुरेन्द्र भट्टराई	कवि यदुनाथ पोखेल र नेपाली कविताको वीरकाल	समालोचना	2053÷06÷28
40	हरिभक्त नेउपाने	नवीन साहित्यालोचना	समालोचना	2051÷05÷04
41	हेमचन्द्र नेपाल	अमर कवि भूपि शेरचन	समालोचना	2052÷08÷02

३.६.३ निष्कर्ष

यसरी *कोसेली*मा प्रकाशित भएका समालोचना विविध प्रकारका छन् । जसमा केही सामान्य पुस्तक समीक्षा रहेका छन् भने केही कृतिमा केन्द्रित रहेर गरिएका समालोचना छन् । यसमा व्यक्तिपरक समालोचना, कृतिमा आधारित रहेर लेखकको समीक्षा रहेका छन् । त्यस्तै केही समालोचनामा नवीन विषयको खोजी गरिएको छ । त्यस्तै केही सामान्य परिचयात्मक र सूचनात्मक समेत छन् । नारीचेतनाका कुरामा गरिएका समीक्षा पनि रहेका छन् । विभिन्न कृति, कृतिकार, साहित्यको विकास, कृतिको कुनै एक पक्षको समालोचना, कृतिमा देखिएको विषयको आधारमा रहेर रचनाकारको समीक्षा आदि जस्ता समालोचना *कोसेली*मा प्रकाशित छन् । यसमा जम्मा ४१ लेखकका ६३ समालोचना छन् । यसरी *कान्तिपुर कोसेली*को समालोचना विधाको विकासमा महत्त्वपूर्ण योगदान छ ।

परिच्छेद चार

उपसंहार र निष्कर्ष

कुनै पनि देशको साहित्यको विकासमा पत्रपत्रिकाको भूमिका महत्वपूर्ण हुन्छ । धेरै स्रष्टाहरूको साहित्ययात्राको प्रारम्भ पनि पत्रपत्रिकाबाट हुन्छ । यसैक्रममा नेपाली साहित्यमा पत्रपत्रिकाको इतिहास करिब सवा दुई सय वर्षको देखिन्छ । यस कार्यको सुरुवात वि.सं. १९४३ मा देशबाहिरबाट सुरु हुन थाल्यो । नेपाली साहित्यको गतिविधिहरूलाई प्रकाशन गर्ने उद्देश्यले मोतीराम भट्टले बनारसबाट **गोर्खा भारतजीवन** भन्ने पत्रिकाको प्रकाशन सुरु गरे । यही पत्रिका नै नेपाली साहित्यिक पत्रपत्रिकाको इतिहासमा प्रथम पत्रिका हुन पुग्यो ।

यसरी समयक्रमसँगसँगै जनतामा चेतना बढ्दै जान थाल्यो र देशमा पनि शैक्षिक उन्नतिका लागि सहज वातावरणको सुरुवात हुन थाल्यो । जसको परिणाम स्वरूप नेपालबाट साहित्यिक पत्रपत्रिका प्रकाशन आरम्भ हुन थाल्यो जसमा वि.सं. १९५५ सालको श्रावण महिनामा पाशुपत प्रेसबाट **सुधासागर** नामक साहित्यिक पत्रिका काठमाडौँबाट प्रकाशित हुन पुग्यो । यसरी नेपालभित्रबाट प्रकाशित प्रथम साहित्यिक पत्रिका **सुधासागर** हुन पुगे तापनि यसभन्दा पहिलेदेखि नै देशबाहिरबाट नेपाली भाषामा थुप्रै पत्रपत्रिका प्रकाशित भइसकेको पाइन्छ ।

यसरी अन्य पत्रपत्रिकाको प्रकाशन क्रमशः हुन पुग्यो जसमा समाचारमूलक पत्रिका प्रकाशित हुन थाले । यसैक्रममा वि.सं. २०४६ सालको जनआन्दोलन पश्चात् नेपालमा पुनः प्रजातन्त्रको स्थापना भयो । फलतः नेपालमा पत्रपत्रिकालाई बढी स्वतन्त्रता प्राप्त हुन थाल्यो । यसैक्रममा वि.सं. २०४९ साल फागुन ७ गतेबाट **कान्तिपुर** पत्रिकाको प्रकाशन सुरु हुन थाल्यो । यसै पत्रिकाको सह-प्रकाशनका रूपमा वि.सं. २०५०।०१।१२ गतेबाट शनिवारीय परिशिष्टाङ्क **कोसेली** पत्रिका प्रकाशित हुन थाल्यो । नेपाली साहित्यको विकासको इतिहासमा यस **कोसेली** पत्रिकाको महत्त्वपूर्ण भूमिका रहँदै आएको छ । यसरी **कोसेली** पत्रिकामा वि.सं. २०५० देखि २०६० सालसम्मको अवधिलाई हेर्दा यसमा साहित्यका सबै विधाका रचनाहरू प्रकाशित भएका छन् ।

कोसेली वि.सं. २०५० वैशाखदेखि प्रकाशित हुन थालेको हो । साहित्यका सबै विधाहरूको विकासमा सहयोग पुऱ्याउँदै आइरहेको यो पत्रिका प्रकाशनको आरम्भदेखि अहिलेसम्म पनि निरन्तर रूपमा साहित्यको विकासमा टेवा पुऱ्याउँदै सफलताका साथ प्रकाशित भइरहेकै छ ।

कोसेलीमा साहित्यका सबै विधाका रचनाहरू प्रकाशित भएका छन् । सङ्ख्यात्मक हिसाबले हेर्दा यसमा नाटक विधाबाहेक अन्य सबै विधाहरू उत्तिकै मात्रामा प्रकाशित छन् । नाटक विधामा भने २०५० देखि २०६० को अवधिमा जम्मा दुईवटा मात्र एकाङ्की प्रकाशित भएका छन् ।

कविता विधालाई हेर्दा कोसेलीमा प्रकाशित कविताहरूले जीवनजगत् सम्बन्धी विविध विषयवस्तु प्रस्तुत गरेको पाइन्छ । यसमा सामाजिक, आर्थिक, राजनैतिक आदिको यथार्थ चित्रण पाउन सकिन्छ । त्यसै कविताका भाषाशैली सरल र क्लिष्ट दुवै रहेको छ । यसमा कविता विधाअन्तर्गतका गीत, गजल, मुक्तक आदि प्रकाशित छन् ।

कथा विधाका रचनाका प्रकाशनमा पनि कोसेली पत्रिकाले उत्तिकै ध्यान पुऱ्याएको देखिन्छ । यसमा नेपाली समाज र समाजका सङ्कटहरूको चित्रण गर्दै सामाजिक शोषण, विकृति, विसङ्गति, राजनैतिक हस्तक्षेप आदिको चिरफार कोसेलीमा प्रकाशित धेरैजसो कथाहरूले गरेका छन् । जीवनको बाहिरी पक्षमा मात्र केन्द्रित नरहेर मानव मनको अन्तरात्मासम्मको मानसिकताको चिरफार गर्दै केही कथाहरू मनोवैज्ञानिक धरातलमा रहेका छन् । यसमा कथा विधा भित्र रहेर लघुकथा, बालकथा, विज्ञान कथा, नीतिकथा प्रकाशित छन् ।

निबन्धका क्षेत्रमा पनि कोसेली पत्रिकाको उत्तिकै योगदान रहेको छ । कोसेलीले विविध प्रवृत्तिलाई आत्मसात् गरी लेखिएका निबन्धहरू प्रकाशित गरेको पाइन्छ । यसमा नारी चेतना, संस्मरणात्मक, निजात्मक, यात्रा, वर्णनात्मक निबन्ध आदि प्रकाशित भएको पाइन्छ । कोसेलीमा निबन्ध विधा अन्तर्गत लेख, यात्रा संस्मरण, नियात्रा, जीवनी प्रकाशित भएको पाइन्छ ।

नाटक तथा एकाङ्कीको प्रकाशनको सङ्ख्यामा कोसेली पत्रिका निकै पछि रहेको पाइन्छ । यसमा जम्मा दुईवटा मात्र एकाङ्की प्रकाशित रहेका छन् । यी एकाङ्कीमा आर्थिक र राजनैतिक विषय रहेका छन् । त्यस्तै यसमा व्यङ्ग्यात्मक भाषाशैलीको प्रयोग रहेको पाइन्छ ।

कोसेलीमा उपन्यास विधाका रचनाहरू पनि उत्तिकै मात्रामा प्रकाशित रहेको पाइन्छ । यसमा उपन्यास धारावाहिक रूपमा प्रकाशित रहेका छन् । त्यस्तै कोसेलीले लघुउपन्यास

पनि प्रकाशित गरेको पाइन्छ । यसरी *कोसेली*मा प्रकाशित रहेका उपन्यासहरू भित्र सामाजिक, राजनीतिक, आर्थिक, समाजमा व्याप्त विकृति, विसङ्गति, जीवनको अस्तित्व बढी मात्रामा रहेका पाइन्छन् । *कोसेली*ले अन्य विधाजस्तै उपन्यास विधाको विकासमा पनि महत्त्वपूर्ण योगदान पुऱ्याएको पाइन्छ ।

कान्तिपुर पत्रिकाको सह-प्रकाशनका रूपमा प्रकाशित *कोसेली* पत्रिकामा केही मात्रामा समालोचना पनि प्रकाशित भएका छन् । यसमा जीवनीपरक, पुस्तक समीक्षा, कृति केन्द्रित समीक्षा, नवीन विषयको खोजी, सामान्य परिचयात्मक, सूचनात्मक शैलीका समालोचना रहेको पाइन्छ । साहित्यमा भित्रिएको विकृतिको विश्लेषण गरी लेखिएका समालोचना *कोसेली*मा प्रकाशित भएका पाइन्छन् ।

यसरी २०५० सालबाट प्रकाशन यात्रा शुभारम्भ गरेको *कोसेली* पत्रिकामा २०५० देखि २०६० को दशकभित्र ६०६ जना कविका जम्मा ९९० कविताहरू, १७२ जना कथाकारका जम्मा ५६९ कथाहरू, २ जना नाटककारका जम्मा २ वटा नाटक, ४६ जना निबन्धकारका जम्मा ७५ वटा निबन्धहरू, ४ जना उपन्यासकारका जम्मा २३ उपन्यासहरू र ४१ जना समालोचकका जम्मा ६३ वटा समालोचनाहरू प्रकाशित भएका छन् ।

यसरी समग्र रूपमा हेर्दा **कान्तिपुर**को सह-प्रकाशनका रूपमा प्रकाशित भएको *कोसेली* पत्रिकाले साहित्यका सबै विधालाई प्रकाशित गर्न भ्याएको छ । यसमा नाटक-एकाङ्की जम्मा दुईवटा मात्र रहे पनि यसले साहित्यको सम्पूर्ण विधाको विकासमा महत्त्वपूर्ण र ऐतिहासिक योगदान पुऱ्याएको कुरालाई नकार्न सकिँदैन ।

सन्दर्भ सामग्री

अधिकारी, ज्ञानु, (२०६८), नेपाली नारीसमलोचना : परम्परा, प्रवृत्ति र विश्लेषण, काठमाडौं : पैरवी प्रकाशन, ।

कार्की, यमबहादुर, (२०५९), गोरखापत्रको शनिवारीय परिशिष्टाङ्क (३१-४०) को विवरणात्मक अध्ययन, अप्रकाशित स्नातकोत्तर शोधपत्र, नेपाली विभाग, ।

कुँवर, उत्तम, “नेपाली पत्रिकाको विकास”, रूपरेखा, १९/१७ (२०-३०), पृ. ९ ।

गौतम, लक्ष्मणप्रसाद (२०६६), समकालीन नेपाली कविताका प्रवृत्ति, काठमाडौं : पैरवी प्रकाशन ।

घिमिरे, माया (२०५६), आधुनिक नेपाली कविता साहित्यमा कान्तिपुर कोसेली पत्रिकाको योगदान, अप्रकाशित स्नातकोत्तर शोधपत्र, नेपाली विभाग, पद्मकन्या बहुमुखी क्याम्पस, काठमाडौं ।

चालिसे, विजय (सम्पा.) (२०३९), “साँ-ग्रिलाको पातो”, साँ-ग्रिला, १ : १, पृ. ५६ ।

दीक्षित, कमल (२०१७), कालो अक्षर, ललितपुर : जगदम्बा प्रकाशन ।

देवकोटा, ग्रीष्मबहादुर, नेपालको छापाखाना र पत्रपत्रिकाको इतिहास, काठमाडौं : साभ्ना प्रकाशन ।

पन्त, जनकराज (२०५१), नेपाली साहित्यमा बगर पत्रिकाको योगदान, अप्रकाशित शोधपत्र, नेपाली केन्द्रीय विभाग, त्रिभुवन विश्वविद्यालय, पृ. १२२ ।

पन्त, सुरेश (२०५७), नेपाली साहित्यमा मिमिरे पत्रिकाको योगदान, अप्रकाशित स्नातकोत्तर शोधपत्र, रत्नराज्यलक्ष्मी क्याम्पस, काठमाडौं ।

भण्डारी, भोलानाथ (२०६०), आधुनिक नेपाली कथामा कान्तिपुर कोसेलीको योगदान, अप्रकाशित स्नातकोत्तर शोधपत्र, रत्नराज्यलक्ष्मी क्याम्पस, काठमाडौं ।

लामिछाने, कपिल र अन्य (२०६१), पत्रकारिताको रूपरेखा, काठमाडौं : विद्यार्थी पुस्तक भण्डार ।

रेग्मी, शिव (२०४९), “साहित्यिक पत्रपत्रिकाको इतिहास र वर्तमान अवस्थामा भोग्नु परेका कठिनाइहरू”, मधुपर्क, (वर्ष २५, अङ्क ११), पृ. ५-१० ।

शर्मा, तारानाथ, नेपाली साहित्यको ऐतिहासिक परिचय, काठमाडौँ : साभा प्रकाशन ।

शर्मा, वसन्तकुमार नेपाल, नेपाली शब्दसागर, काठमाडौँ : भाभा पुस्तक भण्डार, २०६३ ।

सापकोटा, कृष्णाकुमारी (२०५७), आधुनिक नेपाली कविताको विकासमा नव-कविता पत्रिकाको योगदान, अप्रकाशित स्नातकोत्तर शोधपत्र, रत्नराज्यलक्ष्मी क्याम्पस, काठमाडौँ ।